

Tumbe

ISSN: 2581-8511
Impact Factor: 4.75

Group of International Journals

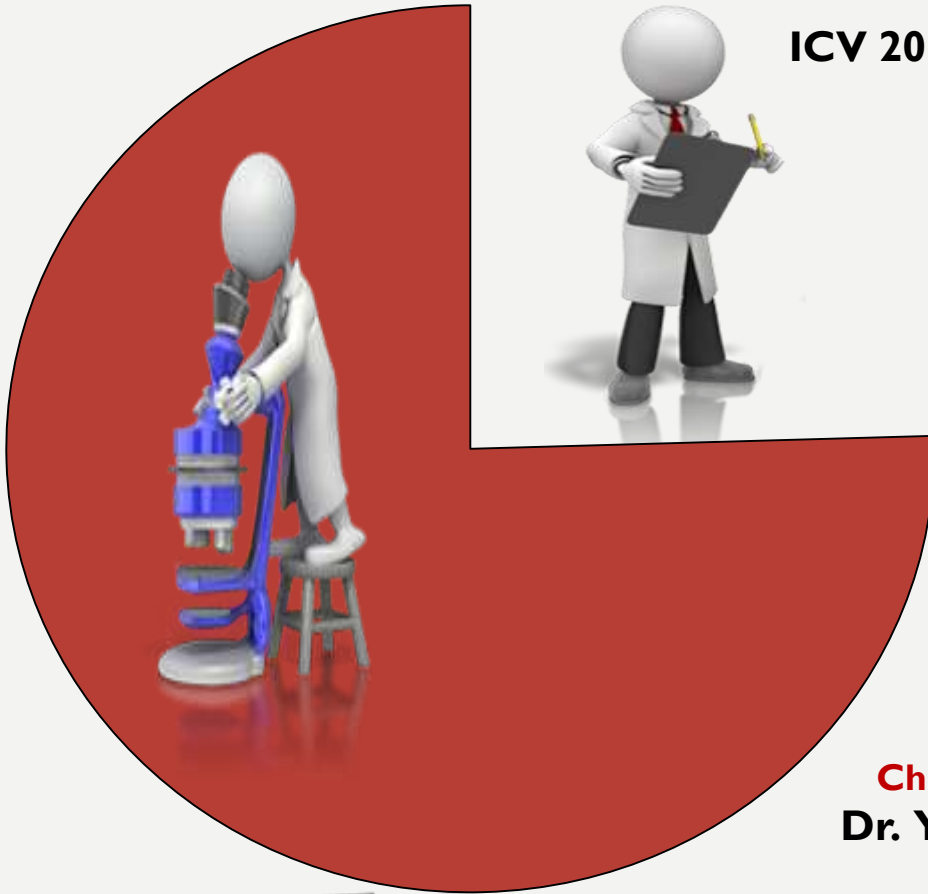
A Multidisciplinary Journal

Jan-Apr:2019

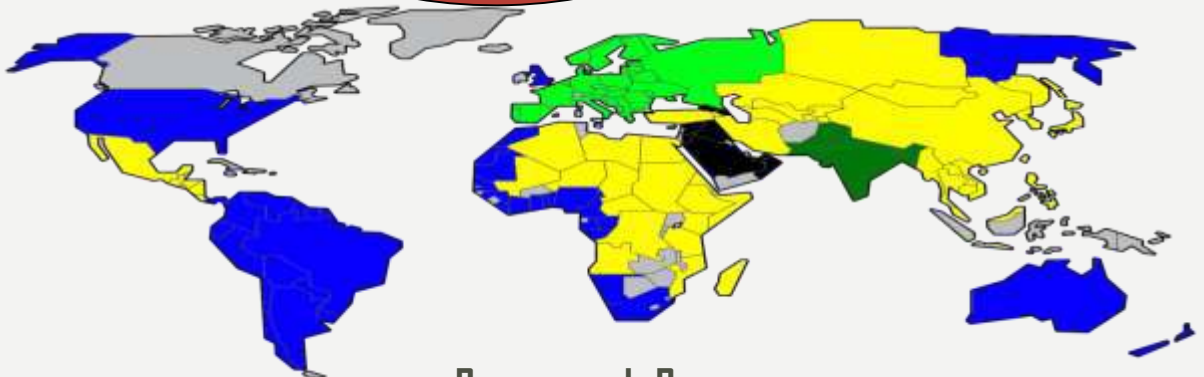
Volume:2

Issue:1

ICV 2019 = 64.70

Chief Editor
Dr. Yogeesh N

Powered By

Government of Karnataka, Department of Collegiate Education
GOVERNMENT FIRST GRADE COLLEGE, TUMKUR-572102
MAGAZINE AND JOURNAL COMMITTEE

www.tumbe.org

Tumbe

Group of International Journals

A peer Reviewed Multidisciplinary Journal

Impact Factor: 4.75

ICV 2019 = 64.70

Volume-2

Issue-1

ISSN : 2581-8511

Publication Year: 2019

Pages: v + 45+66+h

- i-v Pages for Basic Information and Table of Content
- 1-45 Pages for Part-A : English Papers
- 1-66 Pages for Part-B : Other Indian Languages
- a-h Pages for Information about Journals and Editorials

© Copyright, 2019

The copyright of submitted article is transferred to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine if and when the article is accepted for publication. The Authors hereby transfers any and all rights in and to the paper including without limitation all copyrights to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine. The Authors hereby represents and warrants that the paper is original and that he/she is the author of the paper, except for material that is clearly identified as to its original source, with permission notices from the copyright owners where required. The undersigned represents that he/she has the power and authority to make and execute this assignment.

Honorary Editory

Prof. Jagadeesha K S

Principal

Govt. First Grade College, Tumkur, Karnataka(INDIA)

tumkurgct@gmail.com

Chief Editor

Dr. Yogeesh N

HOD & Assistant Professor of Mathematics

Govt. First Grade College, Tumkur, Karnataka(INDIA)

yogeesh.r@gmail.com

Powered By
GOVERNMENT FIRST GRADE COLLEGE
BH Road, Tumkur-572102(India)
MAGAZINE AND JOURNAL COMMITTEE

About Us

Government First Grade College, Tumkur a pioneer institution and centre of excellence in education, was established by the Government of Karnataka in the year 2011. The college has, slowly but surely, emerged as first Government First Grade College in Tumkur district. Our college of higher learning caters to the intellectual needs of the rural stake holders, and is committed to empowering them to deliver their best. The institution is thriving with 3500 students pursuing B.A, B.Com, B.Sc, BBM and BCA streams.

The college has vast campus with rich array of built-structures, and the educational edifice is enriched with highly qualified, experienced and passionate faculty members who have excelled in their own field of specialization through research and learning. The institution is blessed with committed administrative staff members, and above all, with the able leadership and great caliber of the Principal **Prof. Jagadeesh K S**.

The institution is striving in its mission to carve out nation builders out of enthusiastic students, and make them better citizens. Our institution is involving in various activities, and among them, the best being the initiation of a college magazine and a bouquet of online Journals under the name of TUMBE e-magazine and TUMBE Group of International Journals from academic year 2017-18 by the effort of **Dr. Yogesh N**, Chief Editor & Convener and team. TUMBE aims to cater to the needs of the students and researchers in their academic and intellectual prosperity.

Tumbe Group of International Journal is a publishing house devoted to the publication of high-quality research journals with multidisciplinary. It aims to publish research findings and critical perspectives of academicians, scholars, and professionals to advance and refine the understanding of the above disciplines. All the journals are peer-reviewed and invite innovative research from experts, addressing topical issues in their respective areas. The scope of the journals is interdisciplinary and promotes integration across disciplines. **Tumbe Group of International Journal** intends to serve the interests of academicians, professionals, research students, scholars and policymakers by disseminating information on pertinent issues in their interested areas to facilitate decision-making.

Tumbe International e-Magazine is a general-interest magazine like Freelance writing. It allows writer to write any content on their own without much restrictions. Writer can opt any area.

- We accept submissions from anywhere in the world, but articles must be in English and other Indian Languages only. Articles must be previously unpublished. This includes blogs, online, and any print media.

Content Table

SI. NO	AUTHOR PHOTO	PAPER TITEL	PAGE NO
Part A - English			
01		ACADEMIC ACHIEVEMENTS AND WOMEN EMPOWERMENT IN RURAL INDIA Author(s): Dr. Shanta Y. Bangari <i>Article ID : TUMBE020101</i>	1-3
02		Role of Panchayat Raj in Rural Development through various Rural Development Programmes Author(s): Krishnamurthy S, Manjappa S <i>Article ID : TUMBE020102</i>	4-10
03		GLOBALISATION AND ITS IMPACT ON INDIAN ECONOMY Author(s): KRISHNA NAIK G <i>Article ID : TUMBE020103</i>	11-13
04		Women empowerment through skill development the role of Rudseti in India Author(s): Jamunarani H.S <i>Article ID : TUMBE020104</i>	14-19
05		A NOTE ON SPLINE INTERPOLATION Author(s): SURESHA S P <i>Article ID : TUMBE020105</i>	20-24
06		THE APPLICATION OF FIRST ORDER DIFFERENTIAL EQUATIONS Author(s): VINOD Y <i>Article ID : TUMBE020106</i>	25-27
07		Delivering Environmental awareness through environmental geography curriculum - Role of Higher Education - A critical appraisal Author(s): Dr. Vidya H .N <i>Article ID : TUMBE020107</i>	28-31

08		A Study of Historical Remains of Chelur and its Surroundings Author(s): Prasanna Kumar S R <i>Article ID : TUMBE020108</i>	32-35
09		A BRIEF ANALYSIS OF ARTICLE-370 AND 35(A) Author(s): Shaylaja A S <i>Article ID : TUMBE020109</i>	36-42
10		Popular environmental and natural resource accounting called GREEN ACCOUNTING Author(s): Ramachandraiah K R <i>Article ID : TUMBE020110</i>	43-45
SI. NO	AUTHOR PHOTO	PAPER TITEL	PAGE NO
Part B - Indian Other Languages			
01		ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ದುಗ್ಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮ ಚಾಯಿತಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ Author(s) : ಡಾ ಹೆಚ್.ಬಸವರಾಜ <i>Article ID : TUMBE0201K1</i>	1-6
02		ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ Author(s) : ಶಶಿಕಲ ಟಿ <i>Article ID : TUMBE0201K2</i>	7-14
03		ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ Author(s) : ಬಿ. ರೇವಣ್ಣ <i>Article ID : TUMBE0201K3</i>	15-18
04		ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದ ಪ್ರಭಾವ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ Author(s) : ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಸುರೇಶ್, ಡಾ.ಸಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ <i>Article ID : TUMBE0201K4</i>	19-23
05		ಪ್ಲೇಟೊ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲ ಪುರುಷ Author(s) : ಕೃಷ್ಣನಾಯ್ಕ <i>Article ID : TUMBE0201K5</i>	24-25

06		<p>ಬಹುಮುಖಿ ಪರಂಪರೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಂದಾರಗಿರಿ</p> <p>Author(s) : ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್</p> <p>Article ID : TUMBE0201K6</p>	26-31
07		<p>‘ಅಗ್ರಹಾರ’ ಕಾದಂಬರಿ : ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಹಾಗೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಚಿಂತನೆ</p> <p>Author(s) : ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ</p> <p>Article ID : TUMBE0201K7</p>	32-37
08		<p>‘ಟ್ರೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್’ ಕಾದಂಬರಿ : ಸಮಕಾಲೀನ ಓದು</p> <p>Author(s) : ಸೈಯದ್ ಬಿ.</p> <p>Article ID : TUMBE0201K8</p>	38-45
09		<p>ನಿಟ್ಟೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ಜಿನಾಲಯ ಮತ್ತು ಶೈವ ದೇವಾಲಯ</p> <p>Author(s) : ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎ.ಜಿ.</p> <p>Article ID : TUMBE0201K9</p>	46-50
10		<p>“ಒಡಲಾಳ”_ ಕಾದಂಬರಿ ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ</p> <p>Author(s) : ಕರಿಬಸಣ್ಣ ಟಿ</p> <p>Article ID : TUMBE0201K10</p>	51-53
11		<p>ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ</p> <p>Author(s) : ಡಾ. ಯೋಗೀಶ್ ಎನ್</p> <p>Article ID : TUMBE0201K11</p>	54-57
12		<p>ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ</p> <p>Author(s) : Dr. Ashwakh Ahamed B A</p> <p>Article ID : TUMBE0201K12</p>	58-63
13		<p>ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗಡಿ ಭಾಷೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ</p> <p>Author(s) : ಕೃಷ್ಣನಾಯ್ಕ</p> <p>Article ID : TUMBE0201K13</p>	64-66

Part A

ENGLISH

ACADEMIC ACHIEVEMENTS AND WOMEN EMPOWERMENT IN RURAL INDIA

Dr. Shanta Y. Bangari

Assistant Professor, Department of Sociology
Government First Grade College, Chikkodi-591309
Belagavi District, Karnataka State, India

Abstract

This research paper tried to explore the reality of academic achievements and women empowerment in rural India. In these days women in India are getting ample educational opportunities and moral support from their family and friends. Due to the advancement of communication technology and gradual development in socio-economic conditions of lower, middle and upper-middle-class girls are utilising facilities and encouragements given by Governments in India. Most of the Indian women folks are in the rustic area easily getting a primary and secondary education. But to get college and higher education women folk is still struggling. Women are dedicating a lot to pursue higher education and trying to achieve their goals. They have been succeeding more in number compared to the last decade. Information and communication technology, various schemes launched by the Governments in the Indian scenario. The main objective of the study is to understand the reality of academic achievements and women empowerment in India. Area of research is stipulated to rural India and the methodology used here descriptive and analytical method. Apart from the researcher's personal experiences and a pilot study in rural areas mainly secondary sources used for the research. Jawaharlal Nehru said, "Women should be uplifted for the upliftment of the nation, if a woman is uplifted, society and nation is uplifted." (Leela Menon) Women who are academicians are empowered and serving in rural places have professionally satisfied. But serving in rural areas leaving their parents their places are facing some sort of insecurity. They do expect moral support from their family including her life partner.

Keywords: Academic, Education, Women Empowerment, ICT, Rural India

Introduction

Women in India is known as 'Naari' or 'sthree' who has a prominent status during the Vedic period and a lower status after that. According to law, both men women have equal status in our society. But the hard truth is something different and we all know all these things. The rigid customs, rules and regulations of Indian society kept women folks away from most of the privileges and facilities. Modern society witnessed and provided equal opportunities to women in our society especially during the British period. After Indian Independence, there are many more opportunities fell on the way. Today a modern woman is the product of the opportunity.

Review of literature

According to the 'Country Report' of the Government of India, "Empowerment means moving from a position of enforced powerlessness to one of power. Women Empowerment would promote women's inherent strength and positive image."

Muneer Sultana studied on women empowerment in Vikarabad Mandal of Rangareddy District in Andhra Pradesh and stated as, "Economic progress in any country whether developed or underdeveloped, could be achieved through social development. A woman should get a proper status in society. Her role should not be confined to the routine household but she should be made an important constituent of the society, which is called empowerment. It means, to let women live their own lives in a way they think appropriate on the basis of their conditions, family circumstances, qualities and capabilities of which they themselves are the best judges. Demand for empowering is not a demand for equality or superiority, it is the demand to let women realize their 'own true self', which would not be denied to women on any basis whatsoever, anywhere, and any time."

Statement of problem

Considering all these development in our society women empowerment has been achieved in urban areas but still to be achieved in rural parts of India. Because of this reason the researcher is stating the problem of the study as, "The academic achievements and women empowerment in rural India."

Objectives and area of the study

The Main objective of the study is to understand the reality of academic achievements and women empowerment in India. Area of research is stipulated to rural India and the methodology used here descriptive and analytical method. Apart from the researcher's personal experiences and a pilot study in rural areas mainly secondary sources used for the research.

Methodology and discussion

In the present study secondary sources have been used and focused on academic achievements and women empowerment in the Indian scenario. According to Upaolkar, "Empowerment does not mean setting women against men. Indeed, it means making both men and women realize their changing roles and status and develop a consensus for harmonious living in the context of an egalitarian society. It means redistribution of work roles, redistributing their values to the changing world and attitudes and evolving new kinds of adjustments, understanding and trust with each other. Empowerment of women is a new ideology for carrying democratic values into the family and society."

Women academicians are strong in administration and kind-hearted in teaching. Meera and Rao both are supporting to the access of information and communication technology which has given a new way to the women folks in rural India." Access to information is the key for economic, social and political empowerment of women. So far no other technology claimed to have given the instant, uncensored, practically feasible, economically viable information to the women folk than the information technology. IT poses new forms of learning, education, health services, livelihood options, governed mechanism and e-commerce options which would lead to the ultimate goal that is woman's empowerment." Sunil Agrawal justified that advanced science and technology do pave the ways to women to lead the society. He opines that, "Science and technology can be effectively used to ease women's workload inside and outside the house involving them as equal partners, recognizing their knowledge, experiences and the significant role they can play in sustainable development with organized orientation and training, there is a great potential for empowering women with appropriate and sustainable technologies. Research findings have shown that with the aid of appropriate developmental programmes women as a mother can become effective agents of change in eradicating poverty in the current generation and preventing the transmission to the next generation."

Apart from traditional and regular education most of the working women and those who are serving as academicians would like to upgrade their knowledge in a particular stream and acquire additional knowledge along with the degree. Such women folks opt open or distance education stream. "Distance education is another way of empowering adult woman. The question that how can woman representatives who are pre-occupied with their political and administrative engagements or woman employees who are busy with their jobs and activities can pursue an education in view of the paucity of time arises. Distance education is the intermediate and most satisfactory answer." Both Sekhar and Vasudev expressed their views on distance education facility to women folks in India.

Conclusion

Indian women are now not known as uneducated and deprived. Educated women are leading their life and feeding to dependent families. Academic achievements and empowerment provided a status in our society. Women in rural India are getting primary and secondary education which is free and compulsory. Most of them are pursuing higher education and building their careers in teaching and education administration. Really it is a remarkable achievement in India.

References:

1. Uplaonkar Ambarao, "Empowerment of women", Mainstream, XI-III, No. 12, March 12, 2005, p. 20.
2. Leela Menon, "Women and Social attitude", Kerala Calling, March 2004, p. 5.
3. Shaik N. Meera and D.U.M. Rao, "IT Empowerment of Women", Yojana 47, No. 2, February 2003, p. 30.
4. Sunil Agrawal, "Technology Model for Women's Empowerment Reaching the unreached", Kurukshetra, 51, No. 7, May 2003, p. 19
5. Sekhar, K. and Vasudeva, "Empowerment of Women through Distance Education", Yojana, Vol. 45, No. 12, December 2001, p. 21.
6. Muneer Sultana, Impact on Women Empowerment through SHGs: A Case Study of Vikarabad Mandal of Ranga Reddy District, Andhra Pradesh, SEDME Journal, Vol. 32, No.3 September 2005, p. 28.
7. The government of India, Country Report, Fourth World Conference on Women, Beijing 1995, Department of Women and Child Development, Ministry of Human Resources Development, 1995, p. 116

Role of Panchayat Raj in Rural Development Through various Rural Development Programmes

Mr. Krishnamurty S

Teaching Assistant,
Davangere University, P.G Centre, Chitradurga.

Manjappa S

Research Scholar,
Department of Political Science, Hampi University

Abstract

India is the nations of villages and soul of India lives its villages. In true sence, without progress and prosperity of the villages, the countries prosperity and well being is inconceivable. Realizing this, the government has been taking several initiatives for the all round development of rural areas and prosperity of village folk. Progress in the past has been taking place at a glacial pace. The Ministry of Rural development has been making sincere efforts to bring prosperity and well being in the villages through its programmes and schemes viz., Pradhana Manthri Gram Sadak Yojana (PMGSY),Pradhana Manthri Awaas Yojana-Gramin(PMAY-G),Mahathma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act(MGNREGA),National Rural livelihood Mission(NRLM), National Social Assistance programme (NSAP),Sansad Adarsh Gram Yojana(SAGY),Shamprasadh Mukarji Rural Urban Mission and Mission Antyodhaya in recent years the scheme related to rural development have been restructured and their implementation has also been made more effective in order to achieve the desired results of all rural development schemes ,various initiatives have been taken for better planning ,effective monitoring, greater clarity and transparency. Despite these efforts at involve in the people through democratic decentralization ,community development and Panchayat Raj, Rural development programmes were virtually synonymous with agricultural development a package programme of rural development had to be devised, a multidymentional approached taken up and multiinstitutional efforts initialed .

Key words: Panchayat Raj Institution , village, development programmes, peoples participation

Concept of Panchayat Raj Institution-PRIs

Introduction

Rural development includes measures of strenghthen the democratic structure of society through the PRIs . It also includes models of improve the rural infrastructure, improve income of rural households delivery system pertain into education, health and safety mechanism.

PRIs are main body of village local poverty that play very a significant role in development of village especially primary education, health agricultural development , women and child development and women participation in local government etc. The PRIs are important Panchayats are recognized constitutionally by 73rd

Amendment, 1992.... . PRIs are three tier structure to ensure their rural development and peoples participation in local Government.

Panchayat Raj is the right forum, various programmes for development villages to local participation, devolution or decentralization of power have give birth to Panchayat Raj system. PRIs are the grass root units of local self government and considered has vehicles for socio economic transformation of the rural society. In the aim of Panchayath Raj is to

- Vest more power to the people is administration.
- Decentralizing the administration.
- Implementation of the policies and programmes for development of rural area for the “betterment of the rural poor”.

According to Gandhiji, “Indian independence must being at the bottom. Every village should be a republic or a Panchayat having full powers. The greater the power of Panchayats, the better it os for the people”(Dayal 1970,15). To him “Swaraj” signified the vesting of the ultimate authority in the peasant and the labourer. True democracy cannot be worked from below by the people of every village.

In this light, The Constitution 73rd (Amendment) Act, 1992 has provided a new dimension to the concept of Panchayati Raj. In other words, the concept of People’s Participation should be considered as an ideological commitment and, therefore, legislative and structural (VijayKumar 1999, 32-33).

The Panchayat Raj Institutions are statutorily elected bodies at the village, Block and District levels with powers of local government. The primary objective of Panchayati Raj is to strengthen the base of democracy at the grass root and to enable the people of each village to achieve intensive and continuous development in the interests of the entire population, irrespective of caste, class, and creed.

Panchayati Raj or local self-government is an exercise in democratic decentralization of administrative authority. The system is based on the following principles.

1. There should be a three-tier structure of local self-governing bodies from village to district level, with an organic link from the lower to the higher ones.
2. There should be a genuine transfer of power and responsibility to these bodies.
3. Adequate financial resource should be transferred to these bodies to enable to them to discharge their responsibility.
4. All development programmes at these levels should be channeled through these bodies.
5. The system evolved should be such as to facilitate further decentralization of power and responsibility in the future. (Dahama 1993, 41)

The future of the country really depends upon effective Panchayati Raj and People’s participation or co-operation. It is the only effective instrument which can put speed and substance in our planning process and ensure the most effective use of the country’s resources for productivity. In that lies the future of both democracy and development of the economy as well as of the people. In the years to come, Panchayati Raj will be a catalytic agent of integrated development of tribal mass in rural areas.

Concept of Rural Development

Rural development in essence a multi-fact subject is a problem causing serious concern especially to development countries at all states of development. In generic terms rural development in taken to refer to “

Strategies , Policies and programmes for the development of rural area for the betterment of the rural poor". One of the main objectives of this paper building of the social and economy infrastructure with the ultimate aim of achieving a fully utilization of available physical and human resources.

Rural development, on the other hand, means an overall development of rural areas In social, economic, political and cultural spheres so that people could lead a pleasant life (Pandit and Kulkarni 2012, 160). It is a broad, inclusive term which takes in its consideration the socio-economic and political development of the rural areas. It includes measures to strengthen the democratic structure of society through the Panchayati Raj Institutions as well as measures to improve the rural infrastructure, improve income of rural households and delivery systems pertaining to education, health and safety mechanisms (Mishra, Akhtar & Tarika 2011, 45).

OBJECTIVES OF THE STUDY

The study entitled “ the role of panchayat raj intuitions in rural development under taken with the following objectives

1. To study the importance of rural development or rural economy in Karnataka.
2. To understand the regulatory fund the of PRI_s in rural development
3. To analyze the role of PRI_s in rural development
4. To suggest suitable suggestion for smooth functioning of PRI in rural development.

HYPHOTHIS OF THE STUDY

1. PRI_s have become a dicentrilizations of pauer devolution of financial rerources
2. An attractiue welfare scheme of the central / state govermet are beaing implementd throw local self – govermet
3. PRI_s are the gross raot unit of local self –govermet and considered as vehicle socio-economic transformation of rural socity

RESEARCH METHODOLOGY

This analytical study tell about the growth and function of the PRI_s along with the impact of rural development programmes as rural economy data and information colleted both from government documents and published literatures available with internet is also used in the study . secondary data used in form of published national I,e/books, journals, etc.

Review of literature (Khanna (1956),Sudesh kumar Sharma, Ashok Mehta committee,(1978), Hooja (1978),Darshankar (1979), Indira hirway (1989).

REVIEW OF LITERATURE:

The Is A very Rich Literature On Panchayat Raj In The Form Of Books Committee Repots And Publishing Of Articles In Various Journals. These Studies Have Covered Both Theoretical As Well As Empirical PARTS. MAIN FINDINGS OF THESE Studies Have been discussed in the following few pages

Khanna (1956).⁷ deals with the structure, machinery and working of panchayat raj institons in india in historical perspective. He says that panchayat raj has been suffering from a crisis of confidence and a iow level of self-esteem. The panchayat raj system also suffers from some other difficulties like inadequate financial resources, inequalitarian attitude of officials, mass illiteracy, ignorance, class consciousness, party strife And limited

financial and administrative autonomy and lack of faith in grass roots democracy. But in spite of all these defects and deficiencies, the institutional panchayat raj has added a new dimension' to rural development and has brought socio-economic democracy to the door-steps of the common man in Indian villages. The author suggests that the basic needs of panchayat raj are;

- I. Sound, scientific and properly articulated structure of government and
- II. An effective administrative machinery geared up to operate without frictions,

So that Panchayat raj institutions can function as the organs of civic and socio-economic democracy and instruments of rural development

Mathur and narian (1969)⁸ concentrate basically on two issues; 1. Panchayat raj and democracy and 2. The politico administrative aspects of panchayat raj.

They are the view that there is a CONFLICT BETWEEN panchayat raj and parliamentary democracy. The need of close linkage between panchayat raj Institutions and community development approach is emphasized. They conclude that the problem of official and non-official relationship is not so Baffing as is made out to be. They suggest that the training and education Programme for the elected representative is essential for the success. Sudesh kumar Sharma (1976).⁹ has attempted to study the reforms in Panchayat raj in the country since independence. The author has summed up analytically the major finding of the reports of the different committees, study Teams etc, having a bearing . He has also indicated the emerging trends and The unfinished business. The study gives a brief critical view of the various issues and inadequacies in an academic style.

Ashoka metha committee (1978)¹⁰ was set up to enquire into the working Of the panchayat raj institutions and to suggest measures for strengthening The so an to enable a decentralized planning and development to be effective. The committee suggested that the formulation of structure, functions and the Utilizations of financial, adminisitrative and human resources on panchayat of Institutions should be determined on the emerging fuctional necessity of Management of rural development. Further, it recommended a "two -tier model" of Panchayat Raj instead of three-tier model Balwant Rai Mehta Committee. These two-tiers were Zilla Parishad at district level and Mandal Panchayat at village level.

Hooja (1978)¹¹ attempted to review the genesis of the twin concepts of Panchayat Raj and democratic decentralization in the context of their historical perspective and in the light of the development on the eve of independence and since. He suggests that there is a need for harmonious working relations between the Panchayat Institutions and the district administration and the Panchayat Raj bodies have to worki as mutually complimentary and supporting units of one and the same democratic administrations at the state level and not as rivals contenders for each others powers.

Darshankar(1979)¹³ discussed the interaction between caste and policies role of money , education and social rank in the working of Panchayat Raj Institutions in Marthwada region of Maharashtra State. He suggested that the success of Panchayat Raj largely depends on the leaders and they have to be deeply committed to the ideals of Panchayat Raj. Panchayat Raj has not brought all the expected benefits to the common man but has brought new changes in various fields.

Indira Hirway (1989)¹⁵ in her article, "Panchayat Raj at Cross Roads" examines the inadequacies of these concepts and the potential of Panchayat Raj in our Political system. She has analyzed the experiences of

different states and drawn lessons from these experiences. Then she has critically examined the 64th Amendment Bill and made some inferences about the implication of strengthening Panchayat Raj in country. She concludes that Panchayat Raj structure, set up in our country is not doing very well and that there is a need to revitalize them. Changing the existing structure, or at least strengthening the Position of the success of Panchayat Raj. She says that the 64th Amendment Bill was at best Partial and weak attempt to save Panchayat Raj. It was more likely to be misused by the center than help the process of decentralization.

SOME IMPORTANT SCHEMES FOR RURAL DEVELOPMENT LAUNCHED BY GOVERNMENT OF INDIA ARE –

Pradhan Mantra Gram Sadak Yojana

Launched on 25 December 2000 by then Prime Minister Atal Bihari Vajpayee, the scheme aims at enhancing rural road connectivity. This scheme provides connectivity to the habitations with less or no connectivity at all and helps in poverty reduction by promoting access to economic and social services. This ensures sustainable poverty reduction in the long run as people get an opportunity to get connected with the rest of the world. The scheme has been benefiting several villagers and is helping them lead better lives. Nearly 82% of roads have been built till December 2017 which have successfully connected several rural areas to cities. Remaining 47,000 habitations will also get connected by all-weather roads by March 2019. Earlier, the scheme was funded only by the central government but after the recommendation of 14th finance commission report the expense is shared by both state and central government.

Deen Dayal Upadhyaya Grameen Kaushalya Yojana

Deen Dayal Upadhyaya Grameen Kaushalya Yojana, a part of national Livelihood Mission, has the objectives of charting to the career aspirations of the rural youth and adding diversity to the income of rural families. Launched on 25th September 2014, the scheme's prime focus is on the rural youth of poor families aged between 15 and 35. An amount of Rs 1500 crores has been provided for the scheme which will help in enhancing employability. The yojana is present in 21 states and union territories across 568 districts and 6215 blocks changing the lives of youth. Around 690 projects are being implemented by 300 partners. As per the government reports over 2.7 lakh candidates have been trained till now nearly 1.34 lakh candidates have been placed in jobs.

Swarnjayanti Gram Sworozgar Yojana (SGSY)/ National Rural Livelihood Mission

Swarnjayanti Gram Sworozgar Yojana which is redesigned as National Rural Livelihood Mission was launched in 2011. Also known as Aajeevika, this scheme aims at empowering women self-help modal across the country. Under this scheme, the government provides a loan of 3 lakh rupees at an interest rate of 7% which can be reduced to 4% at the time of repayment. The scheme was aided by World Bank and aimed at creating efficient and also effective institutional platforms for poor people. It also helped in increasing the household income by improving access to financial services. NRLM also helps in harnessing the capabilities of the poor so that they can participate in the growth of the economy of the country.

Prime Minister Rural Development Fellows Scheme

The prime Minister Rural Development Fellowship (PMRDF) is a scheme initiated by the Ministry of Rural Development implemented in collaboration with state Governments. It has dual goal of providing short-term support to the district administration in the underdevelopment and remote areas of the country and develop competent and committed leaders and facilitators who can serve as a source for a long-term

National Rural Employment Guarantee Act (NREGA)

As per the national rural employment Guarantee Act (NREGA) of 2005, 100 days of employment is guaranteed to any rural household adult who is willing to do unskilled manual work in a financial year. The Act addresses the working people and their fundamental right to live life with dignity. If a person does not get a job within 15 days, he is eligible for getting unemployment allowance. National Rural Employment Guarantee Act (NREGA) also highlights the importance of basic right to work. Amendments have been introduced to this act to minimize corruption in the scheme.

A budgetary allocation of RS.55,000 crore largest ever, has been provided for MENREEA in the financial year 2018-2019. An exclusive initiative named Geo-MENREEA was introduced in the year 2016-2017.

Sampoorna Grameen Rozgar Yojana (SGRY)

The Sampoorna Grameen Rozgar Yojana (SGRY) was launched in 2001 to provide employment to the poor. It also aimed at providing food to people in areas who live below the poverty line and improving their nutritional levels. Other objectives of this Yojana were to provide social and economic assets to the people living in rural areas. The scheme did not include the employment of contractors or middlemen.

Sarv Siksha Abhiyan

Pioneered by former Prime Minister Atal Bihari Vajpayee, the Sarv Siksha Abhiyan was launched in 2000. It is an attempt to provide an opportunity to all children between 6 and 14 years of age to get free education which is also basic fundamental right. The state and the central government share the expenses of this project.

Sansad Adarsh Gram Yojana (SAGY)

Sansad Adarsh Gram Yojana (SAGY) is a rural development project launched in 2014 by the Government of India in which each Member of Parliament will take the responsibility of three villages and look after the personal, human social, environmental and economic development of the villages. This would substantially improve the standard of living as well as the quality of life in the villages. No fundings have been provided to this project as fundings can be raised through existing schemes.

National Social Assistance Programme

National Social Assistance Programme signifies the fulfillment of Directive Principles in Article 41 and 42 of the constitution which states that it is the duty of the state to provide assistance to the citizens in terms of sickness, unemployment, old age in limits of the economic capabilities. It is basically a centrally sponsored scheme of the Government of India which provides financial help to widows, elderly, people with disability in form of pensions. The scheme was launched on August 15 in 1995.

Pradhan Mantri Awaas Yojana (Gramin)/ Indira Awas Yojana

Indira Awaas Yojana revamped as Pradhan Mantri Gramin Awaas Yojana in 2016 is a welfare programme created by the Indian Government to provide housing to rural poor people in India. The goal of this scheme is to provide home to all citizens till 2022. The cost of constructing the houses will be shared by the centre and the state. The scheme has been implemented in rural areas throughout India, except in Delhi and Chandigarh. Houses developed under this scheme will have basic amenities such as toilet, electricity connection, drinking water connection, LPG connection etc. The allotted houses will be jointly under the name of husband and wife.

Antyodaya Anna Yojana (AAY)

Launched by the former Prime Minister Atal Bihari Vajpayee in 2000, the Antyodaya Anna Yojana aimed at providing food grains to around 2 crore people at subsidized rates. As per the scheme Below Poverty Line

(BPL) families were provided 35 kgs of food grains. Rice was provided at the rate of Rs3/kg and wheat at the rate of Rs2/kg. The scheme was first launched in Rajasthan but has now been implemented in all Indian states.

Provision of Urban Amenities In Rural Areas(PURA)

PURA is a strategy for Rural Development in India which was proposed by former President APJ Abdul Kalam in his book Target 3 billion. PURA proposes that urban infrastructure and services should be provided in rural areas to create opportunities outside the cities. This will also prevent the migration of youth from the rural areas to urban areas. The Central Government has been running PURA programs in various states since its launch in 2004.

FINDING AND SUGGESTIONS:

The prime objectives of are government I,e,union government /state government or zilla panchayath is to improve the onality of life of rural people throw the introduction of welfare schemes .

A responsible government can never neglet the 73.4%of people till the introduction of 73rd Amendment ,rural government received less attention from government now,it is mandatory as the part of state government to conduct periodic elective is based as reservations to the PR bodies of as to enable the people to take active part is the administrative of their own area.

FINDINGS:

The institutional reforms is not simple a matter of changing the ways in which public hierarchies are arranged. Its focuse is on the broad array of ‘rules of the game’ that shpe the incentives and actions of public actors including the ‘voice’ mechanism that promote the rule of law and accountability of government its citizenz.

CONCLUSION:

In this way the present government is infact came to achieve the desired results by using the latest technology on larges scale is all the important schemes related to rural development, infact use of scientific methods, state-of-art technology and latest techniques, have greatly helped plan rural development schemes is a better way,execute analitative work and monitor the rural schemes more effectively and with all these , it has become possible to ensure greately transparmy is implantation of schemes.

Reference

1. See on the issue “forestatement” in Ramesh K. Arora and Rakesh Hooja, eds., Administration of Rural Development : India and comparative Perspectives (Jaipur, Arithant,1994).
2. Sudesh Kumar Sharma “ panchayat Raj in India”, Trirumurti Publications, NewDelhi,1978.
3. Report of the committee on panchayat Raj Instution, Government India ,New Delhi,1978.
4. Hooja B “panchayat Raj versus Decentralisation of Administrations”, Indian journal of Public Administrations , Vol. XXIV, No.3.July-sep 1978.
5. Kadam , R.N 2012 . “role of Gram Panchayati rural Development : A Study of Uttur Village of Mudhol Taluka, Bagalkot Distric (Karnataka).” International Journal of Research in Finance & marketing2(10):14-29.
6. Mishra, A.K., N.Akhtar & S. Tarik.2011. “Role of the panchayati Raj Institutions in Rural Development (An Analytical Study of Uttar Pradesh)”. Management Insight 1(2):37-40.
7. Modern technology in implementation of RD KURUKSHETRA. DEC- 2018

GLOBALISATION AND ITS IMPACT ON INDIAN ECONOMY

KRISHNA NAIK G

Assistant Professor

Department of Commerce

Govt. First Grade College, Tumkur

Abstract

Globalization also called internationalization means several things to several people, integration of economics and societies through cross country flow of information, ideas, technologies, goods, services, capital, finance, and people. It may benefit even within a country those, who have the skill and technology New economic policy 1991 resulted in radical changes in the structure of Indian economy the direction tends towards the market economy and globalization of country, the objective is obtain higher economic growth and increase in the economic efficiency. This paper tries to capture how there green economic changes brought about by globalization have affected sustainable development of the economy.

KEY WARDS: International business, trade, commerce, economy, capital, finance and technology

Introduction

Trade is the voluntary exchange of goods, assets or money between one person or organization and another, imagine a small village market where all are free to come and sell their products at whatever price they desire, these are no limitation on control of their products or the price the entire globe is just like the country for business, erasing national and political boundaries for the purpose of business may be termed as globalization.

Globalization implies integration of the economy of the country with the rest of world economy

Meaning:

Globalization is doing business or economic activity globally. It is a process of integration with global economy globalization is the process in which people, ideas and goods spread throughout the world spurring more interaction and integration between the world culture, government and economy

Definition:

Countries worldwide through increasing volume and variety of cross border transaction in goods and services and international capital flows and also through the more rapid and wide spread diffusion technology.

Nature of globalization

- 1 Liberalization: it stand for the freedom of entrepreneur to establish any industry or trade business with in their own countries or abroad
- 2 Free trade : it stand for free flow of trade relation among all the nation, each state grants most favored nation status to other status and keep its business and trade away from excessive

- 3 Globalization of economic activities: economic activities are governed both by the domestic market and also the world market. It stands for the process of integrating domestic economy with world economy
  - 4 Liberalization of import and export system : it stands for liberating the import and export activities and securing the free flow of goods and services across the border
  - 5 Privatization: keeping the state away from ownership of means production and distribution and letting the free flow of industrial trade and economic activities across the border
  - 6 Increased collaboration : encouraging the process of collaboration among the entrepreneur with a view to secure rapid modernization, development and technological advancement
  - 7 Economic reforms: encouraging fiscal and financial reforms with a view to give strengthen to free world trade free enterprise and market forces
- globalization accepts and advocates value of free trade, freedom of access to world market and a free flow of investment across the border it for integration and democratization of the world culture, economy and infrastructure through global investments.

Advantages of globalization

- Increase in production and consumption: increased industrialization in the globe leads to increase the production and thus results the balanced industrial development along with increase income which enhances the levels of consumption
- Free flow of capital: globalization helps free flow of capital from one country to another. It helps investors to get a fair interest and dividend and the global companies to require finance of lower cost of capital.
- Increase the industrialization: free flow of capital along with the technology. Enable the developing countries to boost industrialization. In their countries this leads increases global industrialization.
- Free flow of technology: globalization helps in the flow of technology from advanced countries to the developing countries. It helps the developing countries. It helps the developing countries to implement new technology.

Lower prices with high quality: Indian consumers have already been getting the products of high quality at lower prices. Increased industrialization. Spread up of technology, increased production and consumption level. The companies to produce and sell the products of high quality at lower prices.

- Increase in employment and income: Globalization results in shift of manufacturing facilities to the low way developing countries as such it reduces job opportunities in advanced countries and alternatively creates job opportunities in developing countries.
- Balanced human development: Increase in industrialization on balanced lines in the globe improves the skill of the people of developing countries. Further the increased economic development of the country. Enable the govt to provide welfare facilities like hospital, education etc
- Cultural exchange and demand for a variety of products ; Globalization reduces the physical distance among the countries and enable people of different countries to acquire the culture of other countries .the culture exchange in turn makes the people in a variety of products which are consumed in other countries

Impact of Globalization:

1. Impact of globalization on agriculture sector: Special assistance and loans from the world bank as well as other international financial institution are provided to agriculture sector this resulted to increase standard of living of people and world class seeds as well as technologies are available to farmers subsidies programs are properly marginalized considering the requirement of world trade organization
2. Impact of globalization on industrial sector: Globalization has resulted in extension of market for domestic companies highly advanced technologies are available to the companies at cheaper price .foreign direct investment , large number of employment to workers and contribution of export sector in GDP growth
3. Impact of globalization on financial sector: Globalization made the banking sector more technology as well as operationally effect foreign investor can invest their money in domestic financial market and international payment become more convenient
4. Impact of globalization on social and culture sector: People taste and preference are changing at a rapid pace over a period of time and electronic gadgets are in huge demand not only urban areas in rural areas as well
5. Impact of globalization on export and import : Globalization is having on impact on import as well as export of a country as well owing to extension of international market export have increased over a period of time

Conclusion:

The process of globalization extends its wings beyond economic factors and stretches them towards like politics, law, environment and cultural. therefore the term globalization as defined by the international monetary fund does not hold good to the process and practice of globalization therefore it as felt that the term globalization include other non-economic factor like politics, legal, environment and culture

Books for reference

1. Business Environment -Dr Ravindranath V Badi
2. Business Environment- Aswatappa K
3. International Business - P Subba Rao
4. Government of India -Ministry of Finance, Economic Survey 2015-2018
5. Foreign trade review -December 2018
6. Economic review-2018
7. Reserve bank of India report-2018

Women empowerment through skill development the role of Rudseti in India.

Jamunarani H.S, Mcom, Mphil.,

Assistant professor of commerce

H.P.P.CGFGCCHALLAKERE

Email jamunaranicta@gmail.com Mobile no: 9980187177

Chitradurga 577501

Abstract:

This paper studies contributing to the skill and economic development of women and their employment. The skill development initiatives taken up by the government of India to make India a global reservoir of skilled women in the years to follow. Empowerment of women is one of the central issues in the process of development of country. While everything about women in the past and in history is dark and dismal. Women of late are seen in the forefront both in economic and social activities, several NGOs, voluntary organizations training establishments such as Rural development and self-employment training institutions(RUDSETIS) have been conducting customized and innovative skill building training programs. entrepreneurship development programs(EDPs) which contribute to economic empowerment of women through self-employment.

Keywords: women empowerment, skill development, RUDSETIS, entrepreneurship development, inclusive growth.

INTRODUCTION

“There is no tool for development more effective than the empowerment of women” – Kofi Annan.

Women constitute half of total population in our country, women have significant priority in all development efforts. Allover the world women have been accepted as powerful agents of social change empowerment of women is one of the central issues in the process of development of country. In order to fill up to empowerment of women have been built for the betterment and prosperity of women, various programmers were launched by the government. voluntary agencies NGOs are activity involved in the process to improve and empower women socially, economically, and in political frontiers, the basic need for empowering women to acquire basic skills and abilities in order to raising their status in the society. The educated women do not want to limit their lives in the four walls of the house. They demand equal respect from their partners. However, Indian women have to go a long way to achieve equal rights and position because traditions are deep in Indian society where the sociological set up has been a male dominated one. These women leaders are assertive, persuasive and willing to take risks. They managed to survive and succeed in this cut throat competition with their hard work. Diligence and perseverance. Ability to learn quickly from her abilities. Her persuasiveness, open style of problem solving. Willingness to take risks and chances. Ability to motivate people, knowing how to win and lose gracefully are the strengths of the Indian women entrepreneurs.

Concept of empowerment of women: empowerment literally means making or becoming powerful. Empowering actually means strengthening them to confirm family, community caste and traditional forces such as patriarchal forces. This inevitable confrontation ensures their full participation in every aspect of social and

economic development. Empowerment is multifaceted, multi-dimensional and multi layered concept. Women empowerment is a process in which women gain greater share of control over resources material, human and intellectual like knowledge, skills, information, ideas and financial resources like money and access to money and control over decision making in the home. Community, society and nation empowerment is also the process of challenging existing power relation and gaining greater control over the sources of power. Empowerment cannot occur as a revolution but only as evolution.

Skills: skills as abilities for adaptive and positive behavior that enable individuals to deal effectively with the demands and challenges of every day life.

Need for the study

women in country like India, are just seen as someone to look after the home and bear children and thus treatment they get is below with their male counterparts. Even they get higher education without permission from the side their family they are not allowed to outside. But in view of financial constraints that a family faces, empowering them through skill-building programs will also help them to raise their voice against the ill treatment accorded to them more avenues to earn their living and become in the process self-reliant. Such programs will also outside. All these clearly indicate that there is an imperative need to find out some alternative ways as mentioned above to tackle this burning problem. Empowerment women through skills. With the talents inner urge, training schemes, incentives ,policies that is encouragement of women and various agencies help to them.

Review of literature:

1. Asharani and sriramapa (2014) in their study have observed that women are very good entrepreneurs and those who are get training from RUDSETI they are more successfully compared to others.
2. Esther du(2011) stated that women empowerment and economic development are closely related each one.
3. Manish raj(2014) empowerment of women either through their in built skills or NGOs, banks government assistance and micro finance institutions, self-help groups,etc.
4. Mamathabannur and rebuke(2012) in their research study stated that the major factors which contributed for establishment and development of an enterprise are availability of specialized skill to work on special project.
5. Nit in curia(2013) in his research paper stated that empowerment of women is given bright future to national economy of the nation.

Objectives of the study:

- To examine different EDPs offered by the RUDSETI unit to the unemployed youth with special focus on women for empowering them in the process.
- To analyze the reasons behind success of these EDPs in promoting wage and self-employment among the women- trainees.
- To record the feedback from some of the alumni on the training received which contributed to their economic development.

Scope of the study :

The present study examines the important role being played by the RUDSETI unit in INDIA contributing to women empowerment through various EDPs and encouraging them thereby to establish their own small business enterprises by taking up self employment with or without the financial assistance of banks and other financial institutions.

Methodology of the study: This study is based on the data gathered from the primary sources such as interaction with the institute and some of the alumina of the institute who established their business ventures in india. Secondary sources such as going through the monthly and annual reports, brochures of institute and information get in internet. The data collected from the institute for the period 2011-11 to 2016-17 only. On the basis of collection of data we conclude that empowering the women through their various kinds EDPs.

Limitations of the study : the study is going on only the role of RUDSETI in INDIA . empowerment of women so many institutions are there but here we studied only one institution. The data is considered only five years of the institution.

WOMEN EMPOWERMENT IN INDIA: In India for the development of the women in different plans and programmers are lunched. to avoid discrimination of male and female to participation of women in different fields, from the fifth five year plan (1974-78) onwards there has been a marked that women issues from welfare development and the from eight five year plan emphasis was shifted from development to empowerment declaring 2001 as the year of women empowerment(swashakthi). The government of India passed the national policy for the empowerment of women which has the goal to bring the advancement, development and empowerment of women. The national mission for empowerment of women was launched by the government with the aim to strengthen overall processes that promote all round development of women. It has the mandate to strengthen the inter-sector convergence facilities the process of coordinating all the women's welfare and socio economic development programmers across ministers and departments. One of the key strategies of NMEW is investment in skill entrepreneurship development. Microcredit, vocational training and SHG development for economic empowerment of women, the higher education is not only important some skills and training is need to be able to stand on their feet and be the earning members of the family. women have been taking increasing interest in recent years in income generating activities, self –employment and entrepreneurship that also lead to property rights, political representation, social equality, personal right, family development market development, community development and at last the national development.

About RUDSETI: RURAL DEVELOPMENT AND SELF EMPLOYMENT TRAINING INSTUTITE a unique imitative mitigating the problem of employment., was taken in a small village ujire near dharmasthala in Karnataka way back in 1982 jointly by sri dhamasthala manjunatheshwara educational trust and nationalized banks which syndicate bank and canara bank under the visionary leadership of padmabhushan Dr. D. veerendraheggade. Dharmadhikari of of dharmasthala. The collectivethinking hadled to giving a shape and an institutional framework taken up in the form of RUDSETI in 1982, which was registered under Karnataka socities registration act 1960. Encouraged by the success of ujire experiment, RUDSETI has now established 27 UNITS IN 16 STATES.

Mission: to channelize youth power in wealth creation and empower youth to share economic progress equitably.

Approach of RUDSETI: The broad thematic areas that fall under skill and EDPs of RUDSETIs are both farm and non-farm sector activities. The post training follow up for sustained motivation among the trainees happens to be the cutting edge of RUDSETI's approach. The effort to make them rise to peaks of their careers includes - two years follow-up through regular correspondence, individual contacts, unit visits, Village/ Taluk/ District/ Branch level meetings etc., and facilitating credit linkage with the banks for setting up of micro enterprises. The approach the RUDSETIs adopt in offering various self-employment or skill building training courses include important steps such as –

- (1) A meticulously designed selection process to identify and select only those people (youth) who have proactively learnt some basics of the skill which they want to make it as a life time business activity for their economic development;
- (2) A well-designed program schedule keeping in view the interest level and future growth opportunities for the candidate.
- (3) Use of innovative training methodologies such as - experiential learning, group discussions and field level experience and participation methods to impart training;
- (4) Effective use of market survey and interface with successful entrepreneurs to familiarize trainee with field level situation; and
- (5) Systematic follow up and monitoring system during the post training phase in the form of escort services (handholding) to provide counseling, support and liaison.

Types of Entrepreneurship Development Programs (EDPs): RUDSETI offers around 70 types of Entrepreneurship Development Programs (EDPs) in various areas. All the programs are of short duration intervention ranging from one to six weeks. Mainly they are classified into two categories as shown below.

	Types-EDPs	Scope / Objective	Examples
1	Agri. EDPs	Focus: Both Agri and Allied Sectors	Comprehensive Agri & Allied Activities, Dairy Farming, Poultry, Bee Keeping , Horticulture, Plant Nursery etc.
2	Product EDPs	Focus: Trained youth make a living by establishing small business enterprises. (Manufacturing	Dress Designing (Tailoring) for Women/Men, Agarabathi making, Candle making, Pickle making, Soft Toys making, Food Processing & Bakery Products, Embroidery & Fabric Painting etc. Dress Designing; Fruit preservation & pickle making; Leaf plate making; Bag making; Agarbathi making; Phenyl preparation; Multiproduct Manufacturing for Women; Zardosi & Maggam Work; Textile Fabric & Screen Printing; Bamboo Gift Article Making

Reasons for Success of EDPs in Promoting Wage and Self-Employment among the Women

Training Components: RUDSETI's technical training under a chosen skill is handled by an expert practitioner in the respective field. The other important components of EDPs viz., motivational, managerial, financial planning (financial literacy) which account to 30% of the program-duration, are imparted by the in-house faculty (the deputed officer of the sponsor banks or the faculty member recruited by the RUDSETIs).

□□**Skill Segment:** Detailed curricula for all the EDP-categories mentioned above are available at all RUDSETIs. Further, they introduce innovative programmers every year to focus on programmers having demand and enlarge their course-offerings.

□□**Soft Skills (Behavioral) Segment:** Topics coming under Effective Communication skills, Self management skills, Interpersonal skills, Team work etc., form part of this segment.

□□**Business Management Segment:** Topics covered are- What is Self-employment, Difference between Self-employment and Wage-employment, Entrepreneurial competencies, Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats (SWOT) Analysis, Ways to get innovative business ideas, Customer Service, Selling and Marketing, Market Survey, Steps in setting up of an enterprise (flowchart), Project report preparation, 'Whom to contact for what' during venture launching, Management of Seven crises, Importance of Public Relations in Entrepreneurship etc.,

Financial Literacy Segment

Why to save, budget, why financial planning, understanding important banking terminology, Key points to be remembered for getting bank facilities, What is interest? How moneylenders charge very high interest rates? How to be confident while communicating etc.

Table No. 1: Trained between 2010-11 and 2015-16

Year	Trained	Men	Women
2011-12	492	155	337
2012-13	533	243	290
2013-14	494	252	242
2014-15	618	216	402
2015-16	468	182	286
2016-17	764	344	420

Table no;2 shows settled entrepreneurs;

Year	Settled (total)	Settled (men)	Settled Women	Wage employed	Self employed
2011-12	362	160	202	13	189
2012-13	388	161	227	8	219
2013-14	400	160	240	8	232
2014-15	389	169	226	14	212
2015-16	315	113	202	41	161
2016-17	467	200	267	15	252

The findings of the study:

- We find that the training taken by the women they are started ventures and helping their families in the process.

- Majority of the women they are came from agricultural families and low and medium groups. And their education backgrounds very low
- Majority of the women they are enrolled standup garment making, beauty parlour, dairy farming etc.
- Their get average income 8000 to 20000 per month
- Majority of the skill oriented women are success in their business.

Recommendations

Poverty and un employment are the twin problems rural India has been facing for several decades the percentage. Of self employment among educated and qualified women is increasing on one hand and on the other. the opportunities. Of self-employment for rural youth especially women have also increased significantly. though entrepreneurship which not only promotes self-employment among them. But leads to their creating employment opportunities also to other rural people in their respective areas. Though creation of favorable atmosphere by the policy makers is essential for a healthy development of entrepreneurship. The women have to come forward to help themselves and their families by observing and acting on the opportunities available around, which sets the tone for this momentum

Conclusion

Learning is a continuous process. Training a financial support adds depth to this continuous process. Entrepreneurship should become a centripetal force as well as centrifugal force in the strategy of development of any economy. Its relevance is high in India, which is plagued by a dismally low level of entrepreneurialism and hence a high level of mass unemployment coupled with the parasitic nature of her people to cling to a paid job. Institutional Financial Assistance in the development of entrepreneurship will go a long way in averting the socio-economic problems of India.

References:

- [1].Black, C.E., [1966]. The Dynamics of Modernization, New York, pp. 55-60. | • Myrdal, Gunnar., [1968].
- [2].Asian Drama: An Enquiry into the Poverty of Nations, Vol.III, London: The Penguin Press. | • Patel, V.G., [1987].
- [3].Entrepreneurship Development Programmes in Indian and its Relevance to Developing Countries, Ahmedabad: Entrepreneurship Development Institute of India. 3. Dr. Khursheed, and Butt (2012). Cost Benefit Analysis of Entrepreneurship Development Programs in J & K State, 3rd International Conference on Business and Economic Research.
- [4].Laxmana, P. and Ishwara, P., (2008). Entrepreneurial Promotion Through EDP, Journal of Entrepreneurship Development, Vol. V, No. 1, 2008, pp. 61-68.
- [5].Nagesh, P. and Narasimha Murthy., (2008). The Effectiveness of Women Entrepreneurship Training Program: A Case Study”, Journal of Entrepreneurship Development, Vol. V, No. 3, 2008. Pp. 23-40.
- [6].P Laxmana and Ishwara P, (2008), Entrepreneurial Promotion Through EDP, Journal of Entrepreneurship Development, Vol. V, No. 1, 2008, pp 61- 68.
- [7].P Nagesh and M S Narasimha Murthy, (2008), The Effectiveness of Women Entrepreneurship Training Program: A Case Study, Journal of Entrepreneurship Development, Vol. V, No. 3, 2008, pp 23-40.

A NOTE ON SPLINE INTERPOLATION

SURESHA S P

Lecturer In Mathematics

Govt. First Grade College, Tumakuru, Karnataka India- 572102

Abstract

In the field of numerical analysis, we are concentrating on accuracy and cost of computation using different methods. Approximation of polynomial functions by using spline interpolation can be more accurate than polynomial interpolation. Here I'm explaining by taking one single example, through this you conclude that cubic spline interpolation is better and also explaining the need of spline using Runge's function and illustrates that for approximating Runge's function $f(x) = \frac{1}{1+25x^2}$ using cubic spline is better than polynomial interpolation.

Keywords: Interpolation, Runge's phenomenon, Spline interpolation, comparisons.

INTRUDUCTION

We are all very familiar about polynomial interpolation. The process of finding the polynomial which fit or satisfies the given data is called interpolating polynomial and that process is called interpolation. There are two main uses of interpolation or interpolating polynomial. The first use is in reconstructing of the function $f(x)$ when it is not given explicitly and only the values of $f(x)$ and / or its certain order derivatives at a set of points called nodes, tabular points or arguments are known. The second use is to replace the function $f(x)$ by interpolating polynomial say $p(x)$. So that many common operations such as determination of roots, differentiation and integration etc. Which are intended for the function $f(x)$ may be performed using $p(x)$.

There are some methods to construct the interpolating polynomials $p(x)$ to a given function $f(x)$. They are

1. Lagrange's interpolation.
2. Newton divided difference interpolation .
3. Newton-Gregory forward difference interpolation
4. Newton -Gregory back word difference interpolation.
5. Gauss forward difference interpolation.
6. Gauss backward difference interpolation.

These methods are used when step size h must be equispaced.

Example	x	0	1	3
	y = f(x)	1	3	55

Here maximum degree is two ,Now by using **Lagrange's interpolation** , $p_2(x) \cong 8x^2 - 6x + 1$

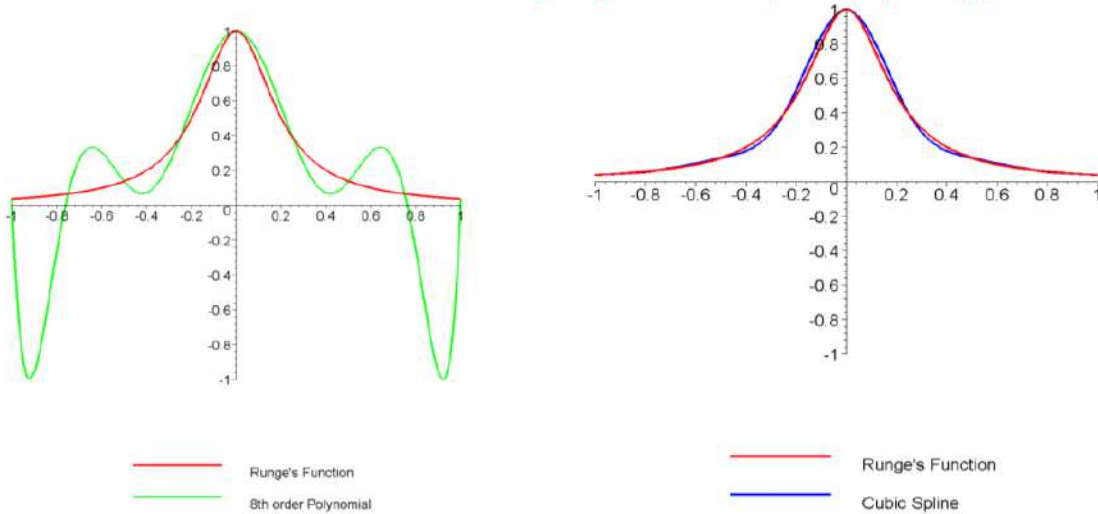
But we know that actual function is $f(x) = 2x^3 + 1$ Now we check at $x = 0.1$ then $p_2(0.1)=0.48$, and $f(0.1)=1.002$ .Therefore error is 0.522, now our intention is to reduce the error by **SPLINE INTERPOLATION**.

Spline interpolation gives the better approximation. Now we can see the another example to illustrates the need for spline interpolation as opposed to polynomial interpolation. In the year 1901 RUNGE tried to explain that higher order interpolation is bad idea.

Runge's function $f(x) = \frac{1}{1+25x^2}$ Now we have to interpolated this function $f(x)$ using polynomial interpolation and cubic spline interpolation

The points chosen in this example are 9 equidistant points in the interval $[-1,1]$. They are $[-1, -0.75, -0.5, -0.25, 0, 0.25, 0.5, 0.75, 1]$

Polynomial interpolation: Now the function is interpolated using Interpolating polynomial to obtain 8th order polynomial. By looking at the plot of original function and 8th order polynomial, we can see that the polynomial interpolation doesn't accurately represent function. One may think that choosing more points would help in alleviating this problem. But in fact it make it worse. See the below figure

Fig(a)

Fig(b)

Cubic spline interpolation: The function is now interpolated using cubic splines for the same 9 equidistant data points in the range of $[-1,1]$ as used in the polynomial interpolation. Cubic spline almost represent runge's function. See the below figure

Now compute the value of $f(x)$ at $x = 0.6$ we get

$$\text{Rungef}(0.6) = 0.1$$

$$\text{Interpolating } 8^{\text{th}} \text{ order } p_8(0.6) = 0.303 \quad \text{Cubic spline at } x = 0.6, S(0.6) = 0.10732$$

Observation: In the above figures, we observe in Fig(a) 8th order polynomial oscillates more and more especially at the end points that is in $(-1, -0.8)$ and $(0.8, 1)$ but somehow less in the middle $(-0.2, 0.2)$. similarly observe in Fig(b) oscillations occurs very minute and negligible in middle also when we use of cubic spline interpolation.

In the mathematical field of numerical analysis **Runge's phenomenon** is a problem of oscillation at the edges of an interval that occurs when using "**POLYNOMIAL INTERPOLATION**" with the polynomial of high degree over a set of equispaced interpolation points.

The Runge's phenomenon is very important, because it shows that going to higher degree doesn't always improve accuracy.

Spline interpolation: It is the form 'interpolation' where the interpolate is a special type of "**Piece wise polynomial**" called **spline**. Spline interpolation is offer preferred over a polynomial interpolation. Because interpolation error can be made small even when using low degree polynomials for the splines. Spline interpolation **avoids the problem of 'Runge's phenomenon'** in which oscillation occur between the points when interpolating using high degree polynomials.

Types of spline interpolation:

1. Linear
2. Quadratic
3. Cubic
4. Quintic etc

Linear spline: Linear spline interpolation is same as linear piece interpolation. Let the given points be (x_i, y_i) are the points in the XY- plane, $i = 0, 1, 2, \dots, n$ where $a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n = b$ and let $h_i = x_i - x_{i-1}$. Further let $s_i(x)$ be the spline of degree one defined in the interval $[x_{i-1}, x_i]$. Obviously $s_i(x)$ represents a straight line joining the points (x_{i-1}, y_{i-1}) and (x_i, y_i) . Hence we write $s_i(x) = y_{i-1} + m_i(x - x_{i-1}) \dots\dots$ **eqn1** where $m_i = \frac{y_i - y_{i-1}}{x_i - x_{i-1}}$ setting $i = 1, 2, \dots, n$ successively in **eqn1** we obtain different splines of degree one, valid in the subinterval 1 to n respectively. It is easily seen that $s_i(x)$ is continuous at both the end points.

Example:

x	0	1	3
y = f(x)	1	3	55

We get liner splines as the following using above procedure

$s_1(x) = 2x + 1$ in $0 \leq x \leq 1$, $s_2(x) = 26x + 29$ in $1 \leq x \leq 3$ but we know actual function is $f(x) = 2x^3 + 1$, at $x = 2.9 \in [1, 3]$ therefore $s_2(2.9) = 104.4$ and $f(2.9) = 49.77$ then error is 54.63

It is easy to check that splines $s_i(x)$ are continuous in $[1, 3]$ but their slopes are discontinuous. This is clearly a drawback of linear splines, it is not used most of the time and therefore we next discuss **quadratic splines** which assume the continuity of slopes in addition to that of the function.

Quadratic splines: It satisfies the following properties

1. $F(x_i) = f(x_i)$ $i = 0, 1, 2, \dots, n$
2. On each subinterval $[x_{i-1}, x_i]$, $1 \leq i \leq n$, $F(x)$ is a second degree polynomial except in the first or last interval
3. $F(x)$ and $F'(x)$ are continuous on (a, b)

We denote $F''(x_i) = M_i$, if the second derivative exists on each sub-interval $[x_{i-1}, x_i]$ we approximate $f(x)$ by a second degree polynomial as $F(x) = p_i(x) = a_i x^2 + b_i x + c_i$, $i = 1, 2, \dots, n$ there are $3n$ unknowns to be determined which are a_i, b_i, c_i

Example:	x	0	1	3
Given data points	y = f(x)	1	3	55

Fit a quadratic spline with $M(0) = f''(0) = 0$, hence find an estimate of $f(0.1)$

We get $p_1(x) = 2x + 1$, in $0 \leq x \leq 1$, now at $x = 0.1$ $p_1(0.1) = 1.2$ and interpolating polynomial $p_2(x) = 8x^2 - 6x + 1$, $p_2(0.1) = 0.48$ and actual function $f(x) = 2x^3 + 1$, $f(0.1) = 1.002$

Quadratic splines has two disadvantages :

1. A straight line connects first two or last two lines.
2. The spline for the last interval or last interval may swing high .

For these reasons quadratic splines are not often used

Cubic spline interpolation: A cubic spline satisfies the following properties

1. $F(x_i) = f_i$, $i = 0, 1, 2, \dots, n$
2. On each sub interval $[x_{i-1}, x_i]$, $1 \leq i \leq n$, $F(x)$ is a third degree polynomial
3. $F(x)$, $F'(x)$ and $F''(x)$ are continuous on (a, b)

Cubic spline doesn't have the disadvantage of the quadratic splines on each sub-interval $[x_{i-1}, x_i]$ we approximate $f(x)$ by cubic polynomial as $F(x) = p_i(x) = a_i x^3 + b_i x^2 + c_i x + d_i$, $i = 1, 2, \dots, n$

We have $4n$ unknowns a_i, b_i, c_i, d_i , $i = 1, 2, 3, \dots, n$ to determine using the continuity of $F(x)$, $F'(x)$ and $F''(x)$ we have the following equations

1. Continuity of $F(x)$:

$$\text{On } [x_{i-1}, x_i] , p_i(x_i) = f_i = a_i x_i^3 + b_i x_i^2 + c_i x_i + d_i$$

$$\text{On } [x_i, x_{i+1}] , p_{i+1}(x_i) = f_i = a_{i+1} x_i^3 + b_{i+1} x_i^2 + c_{i+1} x_i + d_{i+1} \quad i = 1, 2, \dots, n - 1$$

2. Continuity of $F'(x)$;

$$3a_i x_i^2 + 2b_i x_i + c_i = 3a_{i+1} x_i^2 + 2b_{i+1} x_i + c_{i+1} , i = 1, 2, 3, \dots, n - 1$$

3. Continuity of $F''(x)$;

$$6a_i x_i + 2b_i = 6a_{i+1} x_i + 2b_{i+1} , i = 1, 2, \dots, n - 1$$

At the end points x_0 and x_n we have the interpolating conditions

$$f_0 = a_1 x_0^3 + b_1 x_0^2 + c_1 x_0 + d_1$$

$$f_n = a_n x_n^3 + b_n x_n^2 + c_n x_n + d_n$$

So out of $4n$ we have find out $4n - 2$ equations, we need two more equations to obtain polynomial uniquely . In most cases we prescribe $F''(x)$ at the two end points ,that is $F''(x_0) = M_0$ and $F''(x_n) = M_n$ .The end conditions $M_0 = 0$ and $M_n = 0$ lead to a 'natural spline'. That is spline are turns into a straight line at the end points .

Now if the above two conditions are imposed ,then we have $4n$ equations in $4n$ unknowns. These equations can be written in the matrix form and solution can be obtained.

Example:	x	0	1	3
Given data points	$y = f(x)$	1	3	55

Fit a cubic spline with the conditions $M_0 = 0$ and $M_2 = 0$ and estimate $f(2.9)$ and $f(0.1)$

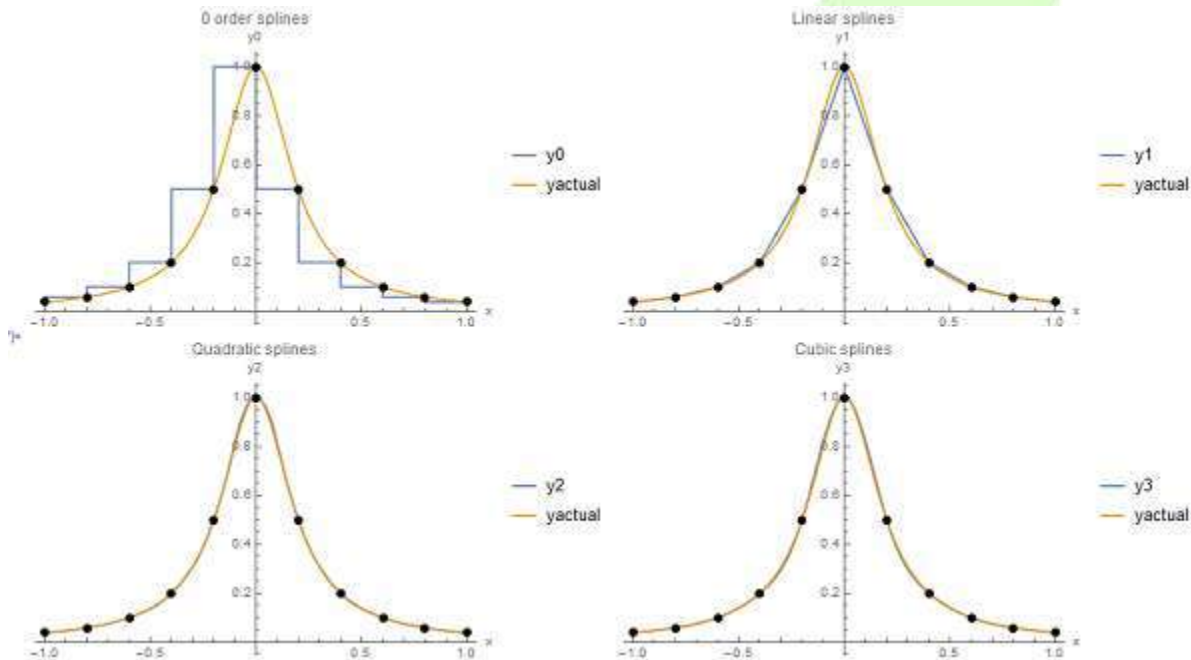
We will get according to above procedure as $s_1(x) = 4x^3 - 2x + 1$ in $0 \leq x \leq 1$

$$s_2(x) = 2(3-x)^3 - 6.5(3-x) + 27.5(x-1) \text{ in } 1 \leq x \leq 3$$

But actual function $y = 2x^3 + 1$ and interpolating polynomial $p_2(x) = 8x^2 - 6x + 1$

$y(0.1)$	1.002	$y(2.9)$	49.778
$p_2(0.1)$	0.48	$p_2(2.9)$	50.88
$s_1(0.2)$	0.804	$s_1(2.9)$	51.602

The following figures shows piece wise interpolation using 0 order ,linear, quadratic, cubic spline

Conclusion:

- Interpolating polynomial just satisfies data points but we can't fit our own curve.
- In curve fitting (one kind of fitting a curve) we can fit our own curve but it won't satisfy the data.
- In spline interpolation we can fit our own curve and satisfies the data also but computation is tedious as compare to above methods.

Acknowledgements: I would like to express my gratitude towards to all my beloved teachers for their encouragement. I would like thank to Department of Mathematics GFGC Tumakuru for giving opportunity. Finally, I'm very grateful for support from my lovely parents and friends.

Reference:

1. Numerical methods for scientific and engineering computation by M K Jain, S R K Iyenger ,R K Jain.
2. Introductory Methods of Numerical Analysis by S S Sastry.
3. Spline interpolation: <https://www.nptel.ac.in>
4. Google search.

THE APPLICATION OF FIRST ORDER DIFFERENTIAL EQUATIONS

VINOD Y

Lecturer of Mathematics

Govt. First Grade College, Tumakuru, Karnataka, India- 572102

ABSTRACT

The application of first order differential equation in temperature have been studied the method of separation of variables. Newton’s law of cooling were used to find the solution of the temperature problems that requires the use of first order differential equation and these solutions are very useful in Mathematics, Biology and Physics especially in analyzing problems involving temperature which requires the use of Newton’s law of cooling.

KEYWORDS: Differential equation and its application, Newton’s law of cooling.

INTRODUCTION

A first order differential equations is an equation that contain only first order derivative, and it has many application in mathematics, physics, engineering and many other subjects.

In some of the applications that are in mathematics, a first order differential equation plays a vital role in physics that includes a temperature problem which requires the use of Newton’s law of cooling of a particular substance.

APPLICATION OF FIRST ORDER DIFFERENTIAL EQUATION IN TEMPRATURE PROBLEMS

Newton’s law of cooling, which is equally applicable to heating, states that “ The rate of change of temperature of the body is proportional to the difference in temperature of the body and the medium in which it is placed ”.

i.e mathematically,

$$\frac{dT}{dt} \propto (T - S)$$

$$\frac{dT}{dt} = -K(T - S) \dots\dots\dots (1)$$

Where, T = Temperature of the body

S = Temperature of surroundings

K = Proportionality constant

$\frac{dT}{dt}$ = The rate of change of temperature with respect to time

Here negative sign indicates “The decrease in temperature”.

Clearly equation (1) is first order differential equation, using variable separable method, let us find out the solution.

$$\text{Consider } \frac{dT}{dt} = -K(T - S)$$

$$\frac{dT}{T - S} = -Kdt$$

Applying integration on both sides we get,

$$\int \frac{dT}{T - S} = \int -kdt$$

$$\ln(T - S) = -kt + \ln c$$

$$\ln(T - S) - \ln c = -kt$$

$$\ln\left(\frac{T - S}{C}\right) = -kt$$

$$\frac{T - S}{C} = e^{-kt}$$

$$T - S = Ce^{-kt} \dots\dots\dots(2)$$

Here C = Integration constant

To find ‘C’

$$\text{Let } t = 0 \text{ and } T = T_0$$

$$T_0 - S = Ce^{-k(0)}$$

$$C = T_0 - S$$

Substitute value of C in (2)

$$T - S = (T_0 - S)e^{-kt}$$

This is the required solution of Newton’s law of cooling.

Different forms of this equation are:-

$$\frac{T - S}{T_0 - S} = e^{-kt}$$

$$\ln\left(\frac{T - S}{T_0 - S}\right) = -kt$$

$$t = -\frac{1}{k} \ln\left(\frac{T - S}{T_0 - S}\right)$$

To find proportionality constant, consider time interval

$$k = -\frac{1}{\Delta t} \ln\left(\frac{T - S}{T_0 - S}\right)$$

$$\text{Where } \Delta t = t_2 - t_1$$

How Newton’s law of cooling serves reality let us see in terms of examples

Example: Suppose that a corpse (dead body) was discovered in a motel room at midnight and its temperature was 80°F, the temperature of the room is 60°F. Two hours later the temperature of the dead body dropped to 75°F find the time of death?

Given: S = 60°F

$$T_0 = 80^\circ\text{F}$$

$$T_f = 75^\circ\text{F}$$

$$\Delta t = 2hrs$$

$$t_d = ?$$

$$k = -\frac{1}{\Delta t} \ln\left(\frac{T_f - S}{T_0 - S}\right) = \frac{1}{2} \ln\left(\frac{75-60}{80-60}\right) = 0.1438$$

To find the time of death

$$t_d = -\frac{1}{k} \ln\left(\frac{T - S}{T_0 - S}\right) = \frac{1}{0.1438} \ln\left(\frac{98.6-60}{80-60}\right) \quad \text{here } 98.6^\circ\text{F is normal temperature of the body before death}$$

$$= -4.57hrs$$

Now convert $-4.57hrs$ into $7.26pm$

The dead body was found at midnight so $12 \times 60 = 720min$

$$t_d = -4.57hrs$$

$$= -4.57 \times 60$$

$$= -274.2min$$

Now the difference of $720 - 274.2 = 445.8 min$

$$i.e. 420 + 25.8min$$

$$i.e. (7 \times 60min) + 26 min$$

Death happened around $7.26 pm$

APPLICATIONS

- To predict how long it takes for a hot object to cool down at a certain temperature.
- It helps to indicate the time of death given the probable body temperature at the time of death and current body temperature.

LIMITATIONS

- One of the limitations of Newton's law of cooling is that this law holds true only if the temperature of the surroundings remains constant.
- It is not valid for large difference between body and its surrounding.

CONCLUSION

We have seen that the application of first order differential equation in temperature problems are useful in mathematics and physics for instance in analysing problems involving temperature problems which requires the use of Newton's law of cooling. when dealing with temperature problem it is recommended to use Newton's law of cooling.

ACKNOWLEDGEMENT: I would like to express my gratitude towards to all my beloved teachers for their encouragement. I would like thank to Department of Mathematics GFGC Tumakuru for giving opportunity. Finally, I'm very grateful for support from my lovely parents and friends.

REFERENCES

1. A first course in Differential equations with modelling applications by Dennis G Zill.
2. Differential equations with applications by George F. Simmons.
3. Calculus- concepts and contexts by James Stewart.
4. www.google.com.

**Delivering Environmental awareness through environmental geography curriculum
- Role of Higher Education - A critical appraisal**

Dr. Vidya H .N.

Associate Professor, Department of History
Government Arts, Commerce & Post -Graduate College (Autonomous)
Hassan- 573201, Karnataka state
Ph : 9448870802, vidyasridhara365@gmail.com

Abstract

This paper reviews about aspects of Environment Geography as a bond between societal relationships and environmental progression. Higher educational Institutions play a vital role in bringing responsive awareness through restructuring curriculum in environmental studies. Environment Geography course can become an answer towards counter creation of and adoption of eco-friendly initiatives. Environmental Geography is a new discipline of study between environment studies and geographical studies. Environmental Geography is a study of human being usage pattern of natural resources. Environmental Geography also studies about impact of geography on environmental process. The study of social and natural dimensions of environmental issues becomes necessary because it supports in understanding Environmental problems and in joining hands in supporting to solve Environmental problems. Environment Geography also helps in identifying aspects of Environmental protection taken up in regional national and global levels. It is necessary to emphasise the aspects of teaching and augmenting research options in Environment Geography because there is a dire necessity to streamline the human relationship to environment through curriculum as well.

Keywords: Environment Geography, Higher education sector, Curriculum development, responsiveness.

Introduction

Environment Geography is emerging as a multi-disciplinary subject of study. It is a study which is explicitly associated to human progress and advancement through precise environmental approach. Environmental Geography also supports learning about the manipulations of geography on environmental process. The study of social and natural dimensions of environmental issues becomes necessary because such knowledge about environment supports in understanding Environmental problems and in joining hands in supporting to resolve Environmental problems. Environment Geography also helps in distinguishing aspects of Environmental protection on the root of magnitude of the issue.

Objectives of introducing Curriculum on Environment Geography

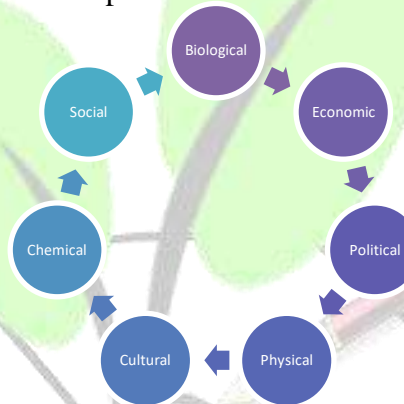
1. To transmit students' knowledge about political ecology in other words understanding the political issues relating to ecological conservation and natural resources sharing.

2. To expose students' knowledge about each nation is endowed with a variety of natural vegetation, flora and fauna and each nation's link to usage prototype practices to natural resources and environment are varied.
3. To correspond students' knowledge about the issues relating to sharing of river water between different states, mining, quarrying, irrigational projects, forestation projects, crop pattern, soil usage etc need to be understood.
4. To familiarize students' knowledge about the role of laws and regulations concerning environmental protection.
5. To disseminate students' knowledge about how social and economic conditions affect ecological issues and influence major environmental challenges.

Several legislations and several decisions are taken about creating sustainable regional national and global level environmental protection management awareness. It is indispensable to highlight the feature of teaching and augmenting research options in Environment Geography because there is a dire inevitability to restructure the human relationship to environment because of the increasing environmental degradation.

The aspects of Environment Geography - The aspects of Environment Geography can be diverse as shown below

1. Biological
2. Chemical
3. Cultural
4. Economic
5. Physical
6. Political
7. Social

Environment Geography as a multi-disciplinary subject and is very much directly related to human progress. It is always seen that following global challenges are subject of debate

1.	Deforestation
2.	Global climate change
3.	Pollution
4.	Ozone depletion
5.	Desertification
6.	Waste management
7.	Solid waste management
8.	Sanitary waste management
9.	Land form changes

Environment Geography is related with law and policies making as following subjects are needed to be discussed under policy making process.

1. **Environmental management-** Environmental management is concerned with the understanding of the structure and function of the earth system and relation of humans with environment. It underlines

the description and monitoring of environmental changes in relation to maximizing human benefit and minimizing environmental degradation due to unscientific human activities.

2. **Social justice** - Social justice deals about fair relations between individual and society in relation to distribution of wealth, opportunities and social prestige
3. **Conservation**- Conservation of environment is needed because due to over consumption population growth and technology the bio physical environment is degraded Governments across the globe have taken this issue very seriously and have formed policies to place restraints on activities that cause environmental degradation
4. **Socioeconomics** – Socioeconomics is a new discipline which related how economic activity affects social progress This new area of study also studies about how society becomes progressive stagnated and regressed in its relation to usage pattern of natural resources.

Besides, the study of environmental geography becomes necessary as ecological system has to be studied with human and environmental impact.

1. **Environmental regulation**- Environmental regulation deals with the regulation of human interactions with the environment in relation with political institutions policies market mechanisms that have evolved through timeline and accordingly changed the social cultural and technological conditions
2. **Soil degradation**- Soil degradation refers to aspects of soil degradation caused by human actions. Half of the soil on the planet is lost in 150 years in addition to erosion soil quality is affected by other aspects of agriculture These impact include loss of soil structure nutrient degradation soil salinity and soil compaction Soil degradation has led to increased pollution sedimentation and desertification
3. **Landform change**- Landform change is a invariable force the daily process of precipitation wind and land movement result in changes of land form Driving forces include erosion volcanoes and earth quake. Erosion breaks land in to small forms. It is seen that a boulder turns into sand after years of wave hits. A mountain becomes a hill due to rain breaks ocean waves and rivers push into the sides of cliffs shaping the land. Besides these changes erosion also creates new land Rocks and sedimentary parts are eroded settle elsewhere. New wetlands are created, new deserts are formed, new river directions are met and new streams are parted. All these changes will be highly serious as human habitations are wiped away in recurring cyclones, inundation, silting and desertification.

Role of higher education- New awareness in management of natural resources and its impact on human living needs to be delivered through education. The Higher Education Institutions can bring awareness to students through restructuring curriculum and short term certificate courses in

1.	Emergency Management,
2.	Disaster Management ,
3.	Disaster Risk Reduction Management,
4.	Spatial Analysis & Its Management ,
5.	Cartography and tools management ,
6.	GIS Technology& Management ,
7.	Remote Sensing Technology &Management ,
8.	Natural Topography & Management,
9.	Environmental Investigation & Its Management,

10.	Human resource management during crisis
11.	Mobilizing help during environmental crisis
12.	Natural resources and its management

Conclusion- Thus it is necessary to spread the knowledge of threats about environmental degradation through higher educational curriculum. It is necessary to broaden the bases of knowledge of the younger generation about the horrific pressures of irrational environmental exploitation. Youth need awareness about importance of ecological system and its reasonable management. New awareness in environmental investigation and environmental conservation is needed to be spread across all higher education institutions uniformly. Environmental Geography content can be made more assertive towards understanding issues on increasing negative influences of human actions on landscape formation, natural hazards, climate change & environmental degradation. It is thus crucial to draw attention to the attribute of Environmental Geography. Augmenting research and development opportunities in Environmental Geography can be more supportive academically. Besides augmentation of research funding prospects through higher education national curriculum will help to solve and manage disasters and disaster risk reduction. There is a dire necessity to streamline the human relationship to environment in the wake of increasing environmental degradation through integrated curriculum.

References -

1. Bonnett, Alastair (March 2003). "Geography as the world discipline: connecting popular and academic geographical imaginations". *Area*. **35** (1):
2. Chouhan B - Environmental Geography, firewall publications 2008
3. David Demeritt (2009): From externality to inputs and interference: framing environmental research in geography. In: Transactions of the Institute of British Geographers 34 (1),
4. Johnston, Ron (2000). "Human Geography". In Johnston, Ron; Gregory, Derek; Pratt, Geraldine; et al. *The Dictionary of Human Geography*. Oxford: Blackwell.
5. Moseley, William G. An introduction to human-environment geography : local dynamics and global processes. Wiley-Blackwell publication 2014 .
6. Moseley, William G.; Perramond, Eric; Hapke, Holly M.; Laris, Paul Human and Environment Geography. Wiley Blackwell publication 2014.
7. Mukkanti K - Environmental Geography, S chand publishing New Delhi 2010
8. Noel Castree et al. (2009): A Companion to Environmental Geography.
9. Savindra singh – Environmental Geography, prayag pustak bhavan publication 1991
10. Smrithi Sri vatsa - Environmental studies , SK kataria publication 2009
11. Wu, J. 2008. Landscape ecology. In: S. E. Jorgensen (ed), *Encyclopaedia of Ecology*. Elsevier, Oxford.
12. Jordan-Bychkov, Terry G.; Domosh, Mona; Rowntree, Lester (1994). *The human mosaic: a thematic introduction to cultural geography*. New York: Harper Collins College Publishers
13. AG Career Guide: Jobs in Geography and related Geographical Sciences. Association of American Geographers
14. Wu, J. 2008. Landscape ecology. In: S. E. Jorgensen (ed), *Encyclopaedia of Ecology*. Elsevier, Oxford.

A Study of Historical Remains of Chelur and its Surroundings

PRASANNA KUMAR S R

ICHR – Junior Research Fellow

Dept. of Studies and Research in History and Archaeology

Tumkur University, Tumkur

E-mail: srprasanna89@gmail.com Mob: 9482722591

Abstract

Historical remains are the Evidences of our heritage and representative of our past culture and society. In present days heritage is in danger and historical monuments are destructed by lack of protection and mismanagements of local organizations. In this situation this research paper try to analyze the Chelur region historical remains, Chelur is presently a semi urban area; earlier it was a political center surrounded by many historical places like, Hagalavadi, Bidare, Guddadahalli, Nittur, Sira and others. In this research paper, I try to analyze present condition of the historical remains, to discuss the reasons for decay of historical remains, hurdles in protecting the heritage, to find different ways to save the historical remains and understand the role of society and academic organizations in saving the culture.

Key words: Analysis, historical remains, heritage, Chelur, condition

Introduction

Present days are competitive, man always tries to do better in his/her work and get better than yesterday; at the same time they are running to future dreams, this kind of people are all over the world. Generally people think new innovations are only giving recognition and they want to update every day to new versions. In this condition people lose touch with their culture and values. The values depend upon our culture and ancestors, because culture make a animal as a human being and values give them a higher position in the ecological system. But nowadays our culture and history do not have any importance in our daily life, and these things are treated as non productive matters and these are raw material and thoughts of new physical and metaphysical constructions.

My Paper on *Analysis of Historical Remains of Chelur Region: Present Condition* is a concern for our heritage. India is one of the countries which have long and continues history. In the modern world heritage is in danger, because people think written evidences and what they know traditionally those are only comes under the heritage value, which are in their surroundings or locally available those are do not have any value in front of the popular heritage representatives. Heritage is the full range of our inherited traditions, monuments, objects, and culture. Most important, it is the range of contemporary activities, meanings, and behaviors that we draw from them¹.

In this situation late is better than never say like it is an attempt to analyze present condition of heritage or historical monuments of Chelur region, it is an experimental research to create awareness in the present generation.

¹ Retrieved from, <https://www.umass.edu/chs/about/whatisheritage.html> on March 19, 2019

Objectives

This research paper is an absolutely different from the established historical research paper making theory. Through this research paper, I try to find some innovative ideas to save our heritage and remains of our history; it is final goal of this research paper. This paper basically took the shape based on objectives, the main objectives of this research are, to identify the major cause for destruction of our heritage and historical remains, to know the barriers in protecting monuments and other historical matters, to organize the remedial action to protect our culture and history, and lastly all changes start from the beneficiaries that why in this paper discuss how public and academic organization work to create awareness in the society, these are the main objectives of this research paper and it is developed on these thoughts.

Methodology

In this research I used some of the better historical methods to collect the data, those are, field work in the particular research area, photography of the historical and heritage monuments, taking the interviews of the local population, and reading the available literature in the hard and soft manner, and using the Google map help to make a map and marking the sites in the Chelur region. These methods are used in this research.

Discussion

Chelur is one of the hoblies of Gubbi taluk in Tumkur district of Karnataka, presently it is a commercial semi urban area, from the historical view, it played a major role in this region and it was situated in the center of many regional administrative powers like, the Hagalawadi Nayakas, the Navabs of Sira, the Gowdas of Gubbi Hosahalli (Rao, 1969), the Nadaprabhus of Bidare, and itself it comes under the reign of Gowdas of Chelur. Chelur region has a large number of heritage, historical and archaeological materials through the ages, presently we see many historical monuments which belong to Hoysalas, Nayakas, Mysore Odeyars, and other local contributors. In this region we found many historical monuments in different places like, from Chelur - Chelur Bavi, Dristeshvara temple, inscription at Honnadevi temple, stone lion, sand Bull, hero stone, Bairaveshvara temple, at Kodyala – Hoysala style Nandi Sculpture, hero stone, in Bidare-Kalleshvara temple, Veerabadrashvara temple, Hoysala style Nandi and Veerabadra sculpture, unique Ganapathi sculptures (Rao, 1916), Vijayanagara Queen Kamaladevi inscription (Rice, 1904), Jain Basadi, at Hagalavadi- Two Gate ways, Mathas of Veerashaivas (Yogeeswarappa, D. N,2004), hero stone with inscription, Junjappa temple, in Guddadahalli- Nayakas period temple and pavilion, at Sanabanahalli- memorial stones and grooves on rock (Prasanna Kumar,2018), at Lakkenahalli- hero stones and temple and many other monuments are giving evidence to the historical richness of this region (Sheshashastri, 2004).

I. Reasons for Destruction of Our Heritage

Heritage is playing an important role in the civilized world, it is a showcase of our past days, during the historical time writing belongs to noble people and the common people did not have these facilities, when we try to know their history the only way is our heritage, like historical monument, folk songs, sculptures, and other elements of our past. But in the modern world our heritage is being destroyed by many things, let us know the major reasons for the destruction of our heritage, mainly it is classified in two types like, Natural destruction and Human destruction. In the Chelur region major destruction happened naturally, in the rains season monuments are damaged in large scale, the famous Chelur Bavi (stepped well) north side wall stones collapsed in 2013 and 2014 by rain, another reason for destruction is plants, some of the trees like, Peepul and Banyan and

other bushes growing in and on the monuments, birds and animals also damage the monuments in the minor quantity.

Destruction by human being is the biggest problem to heritage and monuments, people always try to expose themselves from everywhere. Kind of destruction by humans on heritage and historical monuments are, encroachment on heritage area, in Hagalavadi outside the village an old Shaiva matha is their presently it is used as a cattle shed, in the same village at the fort entrance two pavilions there those are used as Lay stall, and the whole structure is surrounded by drainage water.

Another one is renovation of the monuments, and sometimes it causes more destruction temples. Basically men try to offer service and donation to god and for this purpose they badly renovate monuments, like putting the tiles on carved pillars, removing the stone pillars, plaster ceilings by cement, paint on walls, leave the damaged sculptures in water bodies. Some greedy people take the monumental remains to their own use and try to preserve in their own collection. In the case of hero stones, hero always disappears because people look on the god symbol only. Youngsters try to leave their memory of the visit to the place as they caved their and their associates names on the monuments. Some time they intentionally damage the monuments, like Hampi monuments, these are the main destruction reasons of our heritage and monuments.

II. Major Hurdles in Protecting Historical Remains

Protection is an essential action towards saving heritage, but the problem is when we try to protect monuments we get hurdles from everywhere, hurdles in protecting historical remains, local population never ready to accept outsiders, because they think, these peoples steal the sculptures, or treasures hunters like, some time if they allow someone to protect it make damage to their tradition and they suffer from the god's unhappy. Generally hero stones and sati stones are under the individual control they have blind beliefs on those; they never allow anybody to near the sculptures. Which monuments come under the government control there is lack of coordination between the authorities, and it is a big official correspondence work it takes many years to come action, in present situation our governments not ready to pay money to protect the heritage they are do not know the value of our heritage, and it needs more money also, these are the practical hurdles in protecting the monuments.

III. Suggestions to Save our Heritage

Here I discuss about what kind of actions we may take to protect our heritage, heritage is a national property we avoid it become as an individual property, government must take the initiative to save heritage and they make collaboration between concern departments, heritage belongs to public without their cooperation nothing will happen, concern departments choose interested people to participate in the local heritage save programs. Present day NGO's are interested to deal with the heritage issues, many charities are ready to pay the money to protect our culture and history in the proper manner like, Infosys, Wipro, Tata, and many others. First and for most action is avoid the distraction of monuments, for it we make a team at least in every taluk level, it have students, teachers, officers, NGO representatives, experts in heritage protection, and interested public. Any where renovation is going in historical monuments voluntarily concern team visit their and give proper guidelines to them if they want help from the heritage protection team they ready to give. To create the awareness and give the information about the heritage and historical monuments in every village, tell them to the value of our heritage, purpose of the protecting heritage, clear the blind belief about the sculptures and

monuments, and show how to economically develop. These are my suggestions to protect the heritage and historical monuments.

IV. Role of Society and Academic Organizations in Creating Awareness about the Monuments.

Culture and heritage are not technical matters they are associated with our feeling and beliefs, every society have their own culture and heritage and it sustain from the many years, in the modern time our society become very narrow and too much restricted. Our society value depend upon our culture and heritage, which society have culture and long heritage and historical remains in large number that shoes historical richness of the society, that's why present society to know our heritage and participate in heritage and historical remains protection programs. Because society is always changing and growing, it must preserve its history for future generation as it helps to lead a better life. For these reasons society give the support to save heritage, take education about heritage management, try to behave like civilized.

Academic organizations are most powerful and active organizations in the modern world. Heritage and historical monuments are essential for them. In the present system our schools and colleges have many non curriculum activities, like NSS, NCC, Scouts and Guides, CLC, and some orientation programs. Out of these no take responsible of the heritage, in the UG and PG levels Universities make compulsory Heritage Awareness Camps (HAC) and it become a study paper in degree level from this kind of actions every year awareness will growing and future citizens knowing about the importance and students are easily connected with publics and we take students in the restoration work, it gives education to students and save money also, universities take leadership to document historical monuments and send the action plan proposals to concern authorities. Through the HAC collect the unprotected historical materials and reestablished at same place are protected places, these kind of participation very much need by the society and academic organizations.

Conclusion

This research paper analyzes heritage and historical monuments management. Chelur region one is of the important historical region, at the same time heritage management is completely fail by the concern departments, it is not only the problem of Chelur it is common problem of all heritage sites, what I discuss in research paper about reason, hurdles, suggestion of heritage management or heritage protection these are applicable at everywhere and these are flexible, these are look like ideal thoughts but when these come action it changes situation and society also slowly interact, it is prime time to take action to save our heritage because we lost many important materials in our country through the ages, late is better than never. With this hope, I present this research paper and it open for correction and adoption.

References

- [1] Rice, B.L.: Epigraphia Carnatica VOL.XII, Mysore Government Central Press, Bangalore, 1904, p. 46-49.
- [2] Rao, T. A. G.: Elements of Hindu Iconography, The Law Printing House, Madras, 1916, p. 55-56, 182-188.
- [3] Yogeshwrappa.D.N., *Hagalawadi Nayakaru*, Muruga Prakashana, Chitradurga, 2004. p. 186-193.
- [4] Rao, Hayavadana, *Mysore State Gazetter Tumakuru District*, The Director of Printing Stationery and Publication at Govt Press, 1969, p.578-580
- [5] Prasanna Kumar S R, Sanabanahalii Gramada Ithihasika Kuruhugalu, *Ithihasa Darsana*, Ed.(Devarakondareddy, Devarajaswamy) Volume 33, Karnataka Ithihasa Academy, Bangalore. 2018, p.534-536.

A BRIEF ANALYSIS OF ARTICLE-370 AND 35(A)

SHAILAJA A S.

Assistant Professor

Dept of Political Science. Govt First Grade College Davanagere

Email-suhasgopal649@gmail.com Cell-9481360029

Abstract

Article 370 grants special status to Jammu & Kashmir and also limits the powers of the Parliament for making laws concerning the state.

Article 370 of the Indian Constitution extends a provision by which Jammu & Kashmir enjoys special autonomous status. Article 370 is a "temporary provision" drafted in the Constitution's Part XXI: Temporary, Transitional and Special Provisions. The most sinister aspect of proposed Article 370 was the provision that any changes could be brought about in it only by the concurrence .. of J&K assembly. Nehru's promise that Article 370 was a temporary provision and will get eroded over a period of time has turned out to be a chimera

The Article 370 and Article 35A of the Indian Constitution have been a bone of contention between politicians of Jammu and Kashmir and the Bharatiya Janata Party (BJP) which rules at the Centre. On Monday, Union Home Minister Amit Shah moved a resolution to revoke Article 370, announcing that Jammu and Kashmir will no longer be a state. President Ram Nath Kovind also passed an order abolishing Article 35A.

1. Jammu and Kashmir will become a Union Territory instead of an independent state.
2. Ladakh will be separated from Jammu and Kashmir.
3. Ladakh will also become another Union Territory.
4. Jammu and Kashmir will not have a separate constitution of its own.
5. Constitution of India will apply on Jammu and Kashmir.
6. No separate flag of Jammu and Kashmir.

Key words: Article 370 and Article 35A, temporary provision, Union Territory, No separate flag of Jammu and Kashmir

INTRODUCTION

Article 370 grants special status to Jammu & Kashmir and also limits the powers of the Parliament for making laws concerning the state.

Article 370 of the Indian Constitution extends a provision by which Jammu & Kashmir enjoys special autonomous status.

The residents of the state live under a separate set of laws, such as those relating to "citizenship, ownership of property, and fundamental rights".

All the provisions of the Constitution that apply to other Indian states are not applicable to the northern state.

What is Article 35A?

Article 35A stems from Article 370, having been introduced through a Presidential Order in 1954. Article 35A is unique in the sense that it does not appear in the main body of the Constitution. Article 35 is immediately followed by Article 36 but comes up in Appendix I. Article 35A empowers the J&K legislature to define the state's permanent residents and their special rights and privileges.

Why is it being challenged?

The Supreme Court will examine whether it is unconstitutional or violates the basic structure of the Constitution. But unless it is upheld, many Presidential Orders may become questionable. Article 35A was not passed as per the amending process given in Article 368, but was inserted on the recommendation of J&K's Constituent Assembly through a Presidential Order.

Article 370 is not only part of the Constitution but also part of federalism, which is basic structure. Accordingly, the court has upheld successive Presidential Orders under Article 370.

Since Article 35A predates basic structure theory of 1973, as per Waman Rao (1981), it cannot be tested on the touchstone of basic structure. Certain types of restrictions on purchase of land are also in place in several other states, including some in the Northeast and Himachal Pradesh. Domicile-based reservation in admissions and even jobs is followed in a number of states, including under Article 371D for undivided Andhra Pradesh. The Centre's recent decision extending to J&K reservation benefits for SCs, STs, OBCs and those living along international borders, announced last week, throws the spotlight back on Article 35A.

Background: Article 370, a temporary provision, according to Constitution

Article 370 is a "temporary provision" drafted in the Constitution's Part XXI: Temporary, Transitional and Special Provisions.

The architect of the Constitution, Dr. BR Ambedkar, had refused to draft Article 370. The then PM Jawaharlal Nehru, in 1949, asked Kashmiri leader Sheikh Abdullah to draft it. However, Gopaldaswami Ayyangar, a Union Minister and former Diwan to J&K's Maharajah Hari Singh, eventually drafted Article 370.

The Article: Article 370 restricts applicability of various Constitutional provisions to J&K

Article 370 restricts the applicability of various Constitutional provisions to J&K, limiting the Parliament's power to make laws on subjects falling under the Union and Concurrent lists.

According to the article, except for laws related to defense, foreign affairs, finance, and communications, the Parliament requires the J&K state government's agreement for applying all the other laws in the state.

Fact: Residents of other Indian states cannot purchase property in J&K

Under Article 370, as mentioned before, J&K has separate laws for its residents compared to other Indians, including laws concerning citizenship, fundamental rights, and property ownership. Also, because of this, residents of other Indian states cannot purchase land or other property in J&K.

Details: Center cannot declare financial emergency in J&K

Under Article 370, the Union government doesn't have the power to declare a financial emergency in J&K as per Article 360.

The Center can declare an emergency in the state only in cases of war or external aggression. Even on the grounds of internal disturbances or dangers, the Center cannot declare an emergency unless requested by or with the concurrence of the J&K government.

Article 370(1) in The Constitution Of India 1949

A. the provisions of Article 238 shall not apply in relation to the State of Jammu and Kashmir;

B. the power of Parliament to make laws for the said State shall be limited to

a. those matters in the Union List and the Concurrent List which, in consultation with the Government of the State, are declared by the President to correspond to matters specified in the Instrument of Accession governing the accession of the State to the Dominion of India as the matters with respect to which the Dominion Legislature may make laws for that State; and

b. such other matters in the said Lists as, with the concurrence of the Government of the State, the President may by order specify Explanation For the purposes of this article, the Government of the State means the person for the time being recognised by the President as the Maharaja of Jammu and Kashmir acting on the advice of the Council of Ministers for the time being in office under the Maharajas Proclamation dated the fifth day of March, 1948 ;

C. the provisions of Article 1 and of this article shall apply in relation to that State;

D. such of the other provisions of this Constitution shall apply in relation to that State subject to such exceptions and modifications as the President may by order specify: Provided that no such order which relates to the matters specified in the Instrument of Accession of the State referred to in paragraph (i) of sub clause (b) shall be issued except in consultation with the Government of the State: Provided further that no such order which relates to matters other than those referred to in the last preceding proviso shall be issued except with the concurrence of that Government.

It is often not realized that among the causes of Kashmir problem – inclusion of plebiscite in the Instrument of Accession, reference of Kashmir to UN, halting Indian offensive when it was poised to drive out the invaders from Kashmir, Article 370 has played no less a part in preventing J&K from becoming an integral part of the Indian Union. Not many people are aware as how and why this Article was formulated and included in the Indian Constitution despite grave misgivings of Sardar Patel.

It is often not realized that among the causes of Kashmir problem – inclusion of plebiscite in the Instrument of Accession, reference of Kashmir to UN, halting Indian offensive when it was poised to drive out the invaders from Kashmir, Article 370 has played no less a part in preventing J&K from becoming an integral part of the Indian Union. Not many people are aware as how and why this Article was formulated and included in the Indian Constitution despite grave misgivings of Sardar Patel and indeed a large number of the members of Congress

Working Committee and Constituent Assembly.

Article 370 was worked out in late 1947 between Sheikh Abdullah, who had by then been appointed Prime Minister of J&K by the Maharaja and Nehru, who kept the Kashmir portfolio with himself and kept Sardar Patel, the home minister, away from his legitimate function. Hence Nehru is answerable to all acts of commission and omission, consequences of which we are suffering till date as far as J&K is concerned.

While it was Mountbatten who persuaded Nehru to take the J&K issue to the UN, it was Sheikh Abdullah, who, driven by his ambition to be ruler of an independent Kashmir and his hatred for the Maharaja, persuaded Nehru to give special status to J&K. Among his reasons were occupation of one third of J&K by Pakistan, reference to the UN and plebiscite.

The most sinister aspect of proposed Article 370 was the provision that any changes could be brought about in it only by the concurrence .. of J&K assembly. Nehru's promise that Article 370 was a temporary provision and will get eroded over a period of time has turned out to be a chimera. The first thing that Sheikh Abdullah got done was to abolish hereditary monarchy and redesignate him as Sadar-e-Riyasat who was to be

elected by the Assembly. The accession of J&K State into Indian Union was approved by J&K Assembly only in 1956.

Jawahar Lal Nehru The handsome Harrow educated aristocrat who gave up a life of luxury to join the freedom movement. Babu's choice heir and darling of the masses, he had a fatal flaw. He cared for personalities rather than issues and institutions, be it selection of Lord Mountbatten as the first Governor General of free India, retaining a senior British officer as the Commander-in-Chief of India Army or backing Sheikh Abdullah to the hilt his choices were unfortunate. Finally the Chinese aggression of 1962 shattered his image of a world statesman.

Sardar Patel The Iron Man of India silent, strong and pragmatic with a complete hold on congress party organization rightly credited with creating a unified India by integrating 565 princely states in it he would have included Kashmir also in it if allowed to do so by Nehru. The only blot on him was the insinuation that he failed to protect his beloved Bapu. The slur only hastened his end in Dec 1950.

Sheikh Mohammed Abdullah Charismatic Kashmiri leader who never let go of his dream of ruling an independent Kashmir even while masquerading as a secularist — architect of Article 370 along with Nehru. He must share with Nehru the grave consequences. Lion of Kashmir brought Nehru under his spell from 1938 onwards to the extent that in May 1947 when he was arrested by the Maharaja for sedition, Nehru represented Sheikh as his lawyer and was even arrested in Jun 1947 by the Maharaj . for sedition, Nehru represented Sheikh as his lawyer and was even arrested in Jun 1947 by the Maharaja while trying to enter J&K. Finally Nehru had to eat the humble pie by arresting Sheikh Abdullah for sedition on 9 Aug 1953.

Maharaja Hari Singh The Maharaja saw an opportunity at the end of British Raj to keep Kashmir as the Switzerland of the East. Trying to repeat history when his ancestors – Maharaja Gulab Singh and Ranbir Singh gained handsome dividends by keeping aloof during the Sikh War and Great Mutiny, Hari Singh tried to sign a standstill Agreement with India and Pak at the time of independence, Pakistan signed, India declined. Maharaja died a lonely man, forced to abdicate and exiled from his beloved land. ..

Dramatic behavior

Having finalized the text of Article 370 with Sheikh Abdullah, Nehru brought in Gopaldaswamy Ayyangar, IAS, as a minister without portfolio to help him deal with Kashmir portfolio and plead the case of Article 370 in the Constituent Assembly.

Gopaldaswamy Ayyangar had been prime minister of Kashmir for six years with Maharaja Hari Singh. When Sardar Patel expressed his misgivings this is what Nehru had to say on Dec 27, 1947.

“Gopaldaswamy Ayyangar has been especially asked to help in Kashmir matters. Both for this reason and because of his intimate knowledge and experience of Kashmir, he had to be given full latitude. I really do not know where the States Ministry (Sardar Patel's ministry) comes into the picture except that it should be kept informed for the steps taken. All this was done at my instance and I do not propose to abdicate my functions in regard to matters for which I consider myself responsible.

The Sardar thereupon resigned and the matter fell in Gandhiji's lap to bring the two colleagues together. During this period, V Shankar, IAS was the personal secretary to Patel and had maintained a record of all events. It is clear from these records that Nehru finalized the draft of Article 370 alongwith Sheikh Abdullah without even informing Patel. Thereafter it fell to Gopaldaswamy Ayyangar to get the draft passed in the Constituent Assembly discussions. The proposal was torn to pieces by the Constituent Assembly and also Congress Party Executive.

Nehru, who was abroad at the time, swallowed his pride and rang up Patel and requested him to get the Article 370 approved. It speaks volumes of Patel's loyalty to a colleague that despite his own and others' misgivings, he managed to convince the members of Constituent Assembly and Congress Party Executive. But to V Shankar he said "Jawaharlal Royega". V Shankar, in his record has described the meeting of the Congress Executive Committee "The meeting was one of the stormiest I have ever witnessed barring the party meeting which discussed the proposition relating to Rajaji becoming the first President of Indian Republic. The opinion in opposition to Gopalaswamy's formula was forcefully and even militantly expressed and the issue even brought in the sovereignty of the Constituent Assembly to draw up the Constitution without being tied down to the apron-strings of the Kashmir State Constituent Assembly. In such a situation even Maulana Azad was shouted down.

The Party was in uproar. The Sardar had to plead that because of the international complications, a provisional approach alone could be made leaving the question of final relationship to be worked out according to the exigencies of the situation and mutual feelings and confidence that would have been by then created. Once the Sardar had taken charge, all opposition to the draft was silenced" And how Nehru responded to this great act of loyalty on part of Sardar? On 24 July 1952, after Sardar was no more, Nehru made a detailed statement on Kashmir in the Parliament on slow integration of Kashmir into India Union and mentioned that "Sardar Patel was all the time dealing with these matters." Even Gopalaswami Ayyangar was dismayed at this blatant lie and mentioned to V Shankar "It is an ill return to the Sardar for the magnanimity he had shown in accepting Panditji's point of view against his better judgment."

Consequences of Article 370

Article 370 has been the biggest impediment to integration of J&K State into Indian Union. That it was incorporated in the Indian Constitution by the machination of two individuals – Shiekh Abdullah and Nehru is all the more regrettable. Nehru had to eat the humble pie when he had to arrest the Sheikh for his divisive and anti national stance on 8 Aug 1953 but he did not let go of his concept of keeping J&K a separate entity. In 1957, some top leaders of National Conference led by Mr Qasim split the party and formed a group called Democratic National Conference (DNC).

It had abrogation of Article 370 on its agenda. Nehru would not brook any opposition to his policy of keeping J&K a separate entity. He told the leaders that a new threat (China) is emerging and it is an inopportune time to raise this issue and forced them to drop their demand. Nehru thereafter decided to withdraw the Kashmir conspiracy case against Sheikh Abdullah. This case had been going on since May 21, 1958. The formal orders however were issued by Govt of India on 8 April 1964.

It is often forgotten that J&K state is not a homogeneous entity. Apart from Valley Muslims, Jammu has a predominantly Hindu population while Ladakh has a mix of Buddhist and Muslims. Then you have the Gujjars & Bakarwals. Why is Article 370 detrimental to the full integration of J&K state into Indian Union. Firstly the Central Govt can make laws only with concurrence of the State govt, practically giving it the Veto power. Article 352 and 360 for declaration of national and financial emergency respectively cannot be applied in Kashmir. While a citizen of India has only Indian citizenship, J&K citizens have two citizenships. Anti Defection Law is not applicable to J&K. No outsider can buy property in J&K state.

The beneficial laws such as Wealth Tax, Gift Tax & Urban Land Ceiling Act and intermarriage with other Indian nationals do not operate in J&K State. Even Article 356 under which President of India can impose his rule in any state cannot be enforced in J&K without consent of the Governor who himself is an appointee of

the President. State of J&K can refuse building of cantonment on any site or refuse to allot land for defense purposes.

Article 370, included in the Constitution on a temporary provision should have been gradually abrogated. This has not happened in sixty years. In fact whenever someone mentions this, vested interests raise an outcry that legitimate rights of Kashmiris are being trampled upon. Stated agenda of National Conference is return to pre 1953 status. Why should a state of Indian Union have a special status? It conveys a wrong signal not only to Kashmiris but also to the separatists, Pakistan and indeed the international community that J&K is still to become integral part

India, the sooner Article 370 is done away is better.

New Delhi, August 5: The Article 370 and Article 35A of the Indian Constitution have been a bone of contention between politicians of Jammu and Kashmir and the Bharatiya Janata Party (BJP) which rules at the Centre. On Monday, Union Home Minister Amit Shah moved a resolution to revoke Article 370, announcing that Jammu and Kashmir will no longer be a state. President Ram Nath Kovind also passed an order abolishing Article 35A.

Article 35A of the Indian Constitution empowered the Jammu and Kashmir state's legislature to define "permanent residents" of the state and provide special rights and privileges to those permanent residents. This was added to the Indian Constitution through the Constitution (Application to Jammu and Kashmir) Order, 1954, which was issued by then President Rajendra Prasad under Article 370, on the advice of the Jawaharlal Nehru-led government

Article 35A gives Jammu and Kashmir state government special rights and privileges regarding employment with the state government, acquisition of property in the state and settling in the state.

Article 370, drafted by Sheikh Abdullah, confers an autonomous status to Jammu and Kashmir. It says Parliament needs the Jammu and Kashmir state government's approval for applying laws in the state except defense, foreign affairs, finance, and communications. Under Article 370, the Centre has no power to declare a financial emergency in the state. Article 370 also bars citizens from other states from buying property in Jammu and Kashmir.

Here it may be noted that Article 370(1)(c) explicitly mentions that Article 1 of the Indian Constitution applies to Kashmir through Article 370. Article 1 lists the states of the Union. This means, according to those who are against the abolishment of the provision, that it is Article 370 that binds the state of Jammu and Kashmir to the Indian Union. Removing Article 370 would, therefore, make the state independent of India, they say.

Now that Article 370 and Article 35A have been revoked, all central laws will be applied to Jammu and Kashmir. Citizens of other states won't require prior approval from Jammu and Kashmir legislature to buy a property in the state. Job in the state government will now be available for citizens of other states as well.

The Constitution (Application to Jammu and Kashmir) Order 2019 will supersede the Constitution (Application to Jammu and Kashmir) Order, 1954, which was issued to add Article 35A to the Indian Constitution by then President Rajendra Prasad under Article 370, on the advice of the Jawaharlal Nehru-led Union Government.

Some key changes:-

1. Jammu and Kashmir will become a Union Territory instead of an independent state.
2. Ladakh will be separated from Jammu and Kashmir.

3. Ladakh will also become another Union Territory.
4. Jammu and Kashmir will not have a separate constitution of its own. Constitution of India will apply on Jammu and Kashmir.
5. No separate flag of Jammu and Kashmir.
6. Any citizen of India can buy a property or land in Jammu and Kashmir as article 35 A is scrapped.
7. Ladakh will not have a Legislative Assembly.
8. Jammu and Kashmir will become a Union Territory instead of an independent state.
9. Ladakh will be separated from Jammu and Kashmir.
10. Ladakh will also become another Union Territory.
11. Jammu and Kashmir will not have a separate constitution of its own. Constitution of India will apply on Jammu and Kashmir.
12. No separate flag of Jammu and Kashmir.
13. Any citizen of India can buy a property or land in Jammu and Kashmir as article 35 A is scrapped.
14. Ladakh will not have a Legislative Assembly.
15. Jammu and Kashmir will have elections for Legislative Assembly as before.
16. Post of Governor will be changed into Lt. Governor (same as in other Union Territories)
17. Article 356 of Indian constitution will apply on Jammu and Kashmir which will allow president's rule in case of state emergency. Earlier it was governor's rule.
18. It will be a criminal offence to defame Indian flag etc.
19. Jammu and Kashmir will not have a separate decision making power in defense, communication or foreign affairs (earlier too they weren't having).

CONCLUSION

We can see some indirect changes in future too.

As, all rules and regulations related to Constitution and other laws will apply on Jammu and Kashmir, we can see less of separatist growth there. Centre can take strict actions against people who are encouraging terrorism in valley.

Slowly, if people of nearby states/ UT such as Uttar Pradesh and Delhi buy land over there, we can see less of anti-national feelings / separate country feeling and more of cooperative feelings for one country INDIA.

References

- [1] India Betrayed – The Role of Nehru -Brigadier BN Sharma
- [2] Lost Decades -Nani Palkhiwala
- [3] Atish-E-Chinar -Sheikh Abdullah
- [4] Partition Plan -Alan Campbell Johnson
- [5] Correspondence of Sardar Patel -Durga Das
- [6] Kashmir 1947 - Rival Versions of History -Prem Shankar Jha
- [7] Social Media
- [8] Wikipedia
- [9] ICT

Popular environmental and natural resource accounting called GREEN ACCOUNTING

Prof. Ramachandraiah R K

Assistant Professor of Commerce and Management
Government First Grade College, Tumkur (INDIA)
chandru20677@gmail.com

Abstract:

Green accounting is a popular term for environmental and natural resource accounting. It is an more extensive field focused on factors like resource management and environmental impact. Green accounting will help the organization to identify the resource utilization and incurred cost. Practically for developing countries like India it is a twin problem about saving environment and economic development. This method records cost and benefits of a business concern. Green Accounting and reporting in India is in developing stage both at the corporate level and at the national level. The present paper concentrates on understanding the concept of green accounting. Key words: Green accounting.

Introduction

As the 21st Century continues to be an age of progress and prosperity, more and more prominence is being laid on nature and the Environment that surrounds us. Humans have already caused damage that is beyond repair to the Environment that surrounds them. However, recognizing the importance that the Environment plays in our survival and careful assessment of the damages and repercussions that the world would have to face in the long run, is leading more and more organizations, government and associations to recognize not just the need to protect the environment but also to create awareness among the masses about the importance of the Environment.

Just as Environmental awareness today is growing at a pace like no other; so is the need to account for the well-being of the Environment. Corporates and Businesses alike are understanding and formulating steps to promote green and environment-friendly causes for the present and the future.

Among various other steps that are being taken in this regard is a new branch of accounting called "*Environmental accounting or green accounting*".

Meaning and History:

The term Environmental accounting was used for the first time in the year 1980s by Professor Peter Wood.

Green accounting is a new branch of accounting that aims at accounting for the Environment and its well-being. Although it is a completely new field/branch of study and practice; it's soon gaining relevance because of its importance. In addition to merely checking a Company's profit or loss or its revenue and expenses environmental or green accounting is a growing field that focuses or provides for accounting the environmental impact, certain factors may cause to a business or organization.

The adoption of Green accounting depicts the commitment of an enterprise/organization has towards the environment. It deals with 3 most important factors people, profitability and the planet and also more or less deals with the costs and the advantages or benefits an environment brings to a business concern.

Importance of Green accounting

Changes in the environment have a negative bearing on not just the Environment but on the economy as a whole. And, it is a well-known fact that changes in the economy have a direct bearing on the changes in any business. It is also important to note that the Gross domestic product of a country can be affected by the environmental and climatic change. In addition to this as people become more aware and conscious of Environmental issues, the need for sufficient and appropriate corporate disclosures is growing all the more.

NEED FOR STUDY

Many companies do not give much importance towards environmental accounting when compared to its financial accounts. The natural resources are depleting rapidly and hence keeping an account of the environmental costs would help in using the resources efficiently and abide by the environmental policies. The need for this study was to make people understand and aware about the importance of environmental accounting/environmental reporting in companies so that there would be better sustainability as well as to understand the corporate social responsibility of the companies towards the environment.

OBJECTIVES OF THE STUDY

- To create awareness about green accounting.
- To understand the need and importance of Green accounting.
- To make an attempt to make green accounting a part of the company's accounts
- To assess Environmental costs and benefits to a concern.
- To Segregate and various Environmental costs categorize.

Conclusion:

The major purpose of Green accounting is to help businesses understand and manage the potential quid pro quo between traditional economics goals and environmental goals. The countries which are adopting green accounting are Norway, Philippines, USA, and Japan ...etc. Green accounting in INDIA is in developing stage. It is one of the best methods to be followed for sustainable development. In fact, most of the world at large is still unaware of the term Green Accounting or its importance. Even though Indian corporates and businesses comply with requirements such as Corporate Social Responsibility etc., there are no clear-cut practices or policies in place to protect the Environment. Hopefully, with more awareness on the subject, Green Accounting will become a practice and reality among all firms one day.

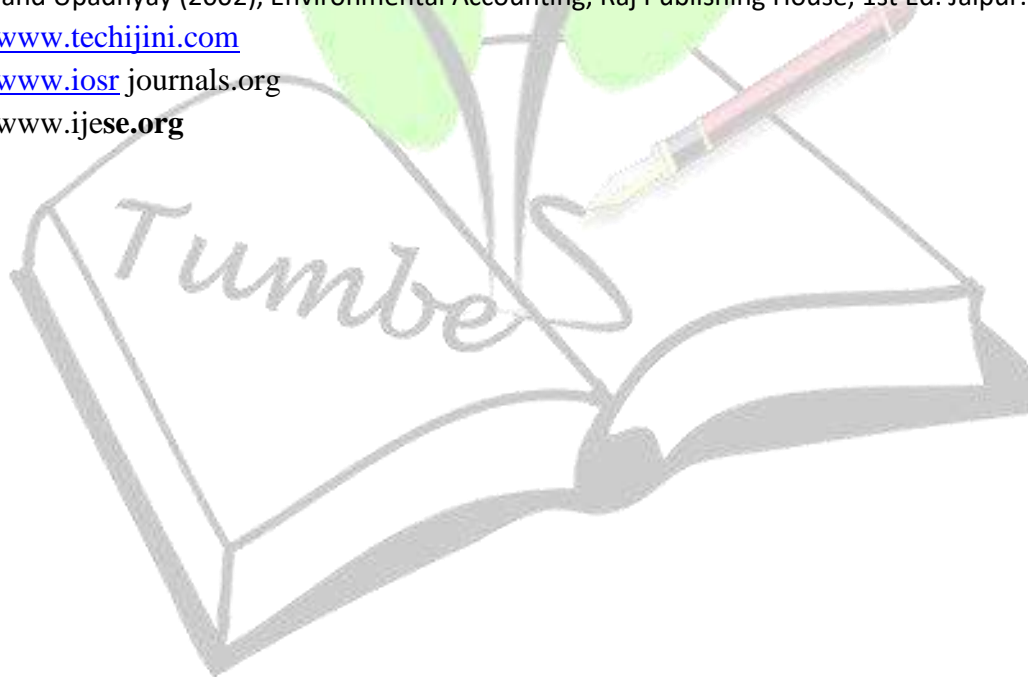
SUGGESTIONS

There is a necessity to create awareness about green accounting to the organizations as well as the general public. The government must make it mandatory for all the organizations to implement green

accounting. Strict actions must be taken by the government if environmental norms are not followed by the organization. The company must disclose its information regarding environmental accounting as a part of its annual report. There must be more of strict environmental norms and legislation created by the government.

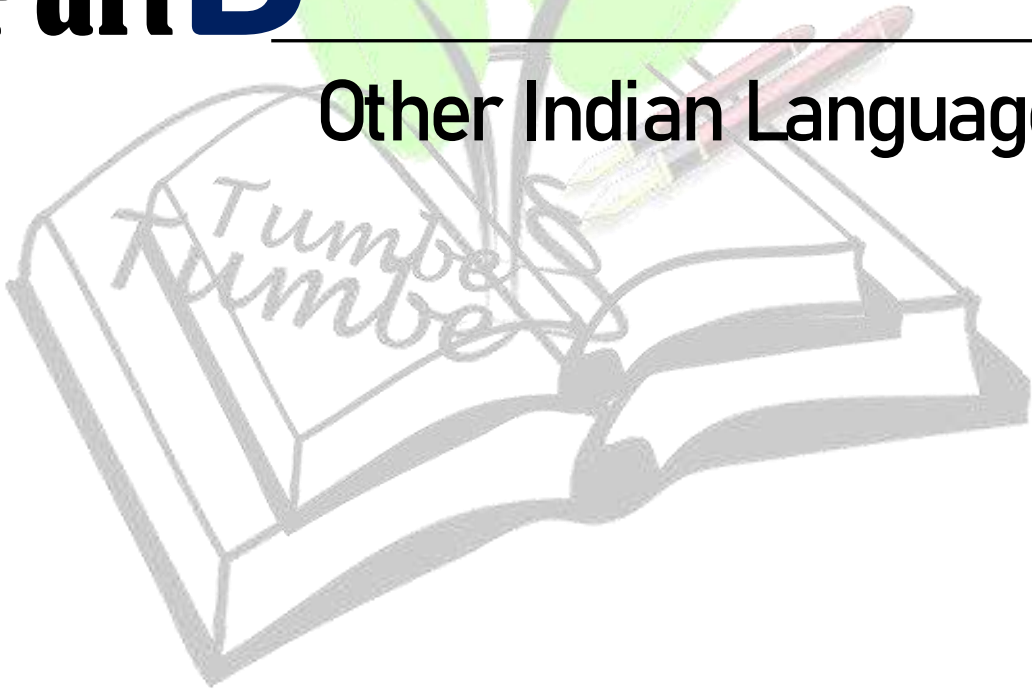
References

- [1]. Environmental Auditing and role of the accounting profession- A Publication of The Canadian Institute of chartered Accountant.
- [2]. Environmental Auditing Hand Book, L. Lee Harrison
- [3]. Environmental Auditing Roundtable (John Willig ed.), Auditing for Environmental Quality Leadership: Beyond Compliance to Environmental Excellence, Executive Enterprises Publications, 331 pp., 1995.
- [4]. Environmental law, Eastern book company, S. C. Shastry, Page no. 24-25
- [5]. Rothery, Brian, BS 7750: Implementing the Environment Management Standards and the EC Eco-Management Scheme, Ashgate Publishing Company, 1993.
- [6]. Rothery, Brian, ISO 14000 and ISO 9000, Gower Publishing Company, 1995. Sayre, Don, Inside ISO 14000: The Competitive Advantage of Environmental Management, St. Lucie Press, 230 pp., 1995.
- [7]. Roy, M.N., 'Environmental Disclosure in the Corporate Annual Reports', in Rao P.S.B. and Rao P.M., Environment Management and Audit, Deep and Deep Publications Pvt. Ltd., Delhi, (2000), pp. 228-244.
- [8]. Roy, op. cit. Gujarati D.N. , Basic Econometrics, McGraw Hill Book Company, New York, (2003), p.18 "Even if the relationship is not linear, when the relevant range of operation is small, the linear form may adequately represent the true functional form".
- [9]. Shanker and Upadhyay (2002), Environmental Accounting, Raj Publishing House, 1st Ed. Jaipur.
- [10]. www.techijini.com
- [11]. www.iosrjournals.org
- [12]. www.ijese.org

Part B

Other Indian Languages

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ದುಗ್ಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮ ಚಾಯಿತಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಡಾ|| ಹೆಚ್.ಬಸವರಾಜ,

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಭಾಗ,

ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.

basavarajah@gmail.com 8217415687

ಪೀಠಿಕೆ

ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿರದೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸಖಾಯಂ ಆಧಾರಗಳಾಗಿದ್ದವೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಣಿಕರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. 'ಶುಕ್ರನೀತಿ', 'ಮನುಶ್ರುತಿ ಸಾರ' ಮತ್ತು ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ವಿವರಣೆಗಳಿವೆ. ಗ್ರೀಕ್ ರಾಯಭಾರಿ ಮೆಗಸ್ತನೀಸ ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಾದರಿ ಸರ್ಕಾರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದಂತವುಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಆಡಳಿತದ ಮೂಲ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಭಾ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. 8 ಮತ್ತು 9ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಲ್ಲವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮೌರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವು ಪುಟ್ಟ ಗಣರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಜನರಿಂದಲೇ ಜನರಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾಧನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಾಂಗ ಗಮನಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು :

ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟ, ಸುಧಾರಿಸಲು ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಗುಡಿಕೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಹಾಗೂ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಳಿಕೆ,

ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ತೆರೆಮರೆ ರಾಜಕೀಯವಾರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ದುಗ್ಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಳೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದು 1997ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಜಗಳೂರು, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಚನ್ನಗಿರಿ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ನೂತನದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು 2018ರಲ್ಲಿ 371ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ದುಗ್ಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮವು ಬಯಲುಸೀಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಣಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ದುಗ್ಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ದುಗ್ಗಾವತಿ, ಶಾಂತಿನಗರ, ಕಂಡಿಕೆರೆ, ಒಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಹೀಗೆ ಆರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನ :

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಲ್ಲದೆ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹಾಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸಂದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂದರ್ಶನಕೊಳಪಡಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಗಿ ಅವಲೋಕನದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮಸಭೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಈ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದುಗ್ಧಾವತಿಗ್ರಾಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆ :

ದುಗ್ಧಾವತಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆದುಗ್ಧಾವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬರಲುಕಾರಣ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಚೀಲ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಚೀಲ ಜಾರಲಾಗಿಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಒಂದು ದುಂಡನೆಯ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎತ್ತಿಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಾದುದುಗ್ಧಾವತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕುದುರೆಯು ಭಾರ ತಾಳಲಾರದೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಕಲ್ಲಿನರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವತೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಹೆಸರುದುಗ್ಧಾವತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ನೆಲಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನಿಂದ ಈ ಊರಿಗೆ ದುಗ್ಧಾವತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯಾವರೆಗೆದುಗ್ಧಾವತಿ, ದುಗ್ಧಾವತಿ, ದುಗ್ಧಾವತಿಎಂದು ಹೆಸರುರೂಡಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ದುಗ್ಧಾವತಿಗ್ರಾಮದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ದುಗ್ಧಾವತಿಗ್ರಾಮವು 1125 ಮನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು 4264 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.ಪುರುಷರು-2252, ಮಹಿಳೆಯರು-2012, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ-745, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ-906 ಇದರಲ್ಲಿ 836ಜನರು ಬಡತನರೇಖೆಯ ಕೆಳಗೆ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ.ದುಗ್ಧಾವತಿಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು 1952ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.ದುಗ್ಧಾವತಿಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ 11 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 4 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಅವರಲ್ಲಿ ಎರಡುಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೆರಡು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಿಂದಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಇನ್ನುಳಿದ 05 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.2ಎ ವರ್ಗದಿಂದಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರುಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಇನ್ನುಳಿದ 03ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಚುನಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪಂಗಡಗಳಾಗಲು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 02ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದ 06ಜನ ಸದಸ್ಯರುರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆಶ್ರಯ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಹೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ.ಆಶ್ರಯಯೋಜನೆಯಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳು ಬಹುತೇಕ ಶೀಘ್ರಲಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.ಊರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ದಾಣದಕೊರತೆಇದೆ.ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯಜನರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇಟೆ ಮಾಡಿದ 50ಜನರಲ್ಲಿ 25ಜನ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಊರಿನಜನ ಬಳಸುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೋರೈಡ್‌ನ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವಿವರ :

ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ನಡೆಯುವ ದಿನಾಂಕದ ಮಾಹಿತಿದೊರೆತಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಗ್ರಾಮಸಭೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬೇಟೆ ನೀಡಿದಾಗ ಅಂದಿನ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಬಡತನರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಗ್ರಾಮಸಭೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ್ಯಾರು ಹಾಜರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆಜನರ ಹಾಜರಾತಿಯಕೊರತೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಕಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ

ಚರ್ಚೆಇಲ್ಲದೆ ಬಡತನರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಭೆಯುಏಕಪಕ್ಷಿಯವಾಗಿಅನುಮತಿ ನೀಡಿತು. ಈ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

1. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೊರತೆ.
2. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವುದು.
3. ಗ್ರಾಮದಜನತೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೊರದಿರುವುದು.

ದುಗ್ಗಾವತಿಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯತೆರಿಗೆಯ ವಿವರ :

ದುಗ್ಗಾವತಿಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯುತೆರಿಗೆಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಮನೆ ತೆರಿಗೆ, ಹಂಚಿನ ಮನೆ, ಶೀಟಿನ ಮನೆ, ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ 280 ರಿಂದ 350ರವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೆ, ಹೊಟೇಲ್‌ಗಳಿಗೆ 1500ರೂ ನಿಂದ 2500ರೂಗಳ ವರೆಗೆತೆರಿಗೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದರೆ, ನೀರಿನಕಂದಾಯವನ್ನು 50ರೂಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ 500ರೂ ನಿಂದ 2000ರೂಗಳ ವರೆಗೆತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದುಗ್ಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಅನುದಾನವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು4ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12ಲಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿಯು ವಸೂಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯುತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ.

ತೆರೆಮರೆಯರಾಜಕೀಯ :

ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಸಹ ತೆರೆಮರೆಯರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದು ಅವಲೋಕನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನವಲಿ ನಾಗಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವವಾಗಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಲಿ, ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಅವರ ಮನೆಯವರು ಅಧಿಕಾರಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನುಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಿಸಿ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಗಂಡಂದಿರು ಮನೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.ಉದಾ:- ಈ ತೆರೆಮರೆಯರಾಜಕೀಯಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಎಂದರೆ ಮಂಜುನಾಥ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆರೋಜ್ಜಾರ್‌ಯೋಜನೆಯ ಶೇ.20ರ ಹಣದಲ್ಲಿಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಫಲಾನುಭವಿಯುತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನುತಾನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.ಫಲಾನುಭವಿಯುತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನುತಾನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದಾಗಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಪತಿಯುತಾನೇ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹಟ ಮಾಡಿಅದರಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದನು.ಹೀಗೆ ತೆರೆಮರೆಯರಾಜಕೀಯಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಊರಿನಜಾತ್ಯೆ :

ಈ ಊರಿನ ಎಲ್ಲಜಾತಿಯ ಜನಾಂಗದವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಆಚರಿಸುವ ಜಾತ್ರೆಯೆಂದರೆ ದುಗ್ಗಮ್ಮನಜಾತ್ಯೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯು 3 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಗೌಡರು, ಬಣಕಾರರು, ಕಂದಾಚಾರರು, ಜ್ಯೋತಿ, ಹಡಪದವರು, ಶೆಟ್ಟಿರು, ಕೊರಗರು, 9ಜನ ಮಾದಿಗರು, ಕೋಲುಕಾರರು, ಶಾನುಬೋಗರು, ಕುಂಬಾರರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯ ಮುಖಂಡರುದೇವಿ ಹಬ್ಬದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಬಾಬುದಾರರು ಎಂದುಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾತೀಯತೆ:

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖ ದೇವಾಲಯಗಳಾದ ದುಗ್ಗಮ್ಮ, ಆಂಜನೇಯ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಹೊರಗಡೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಲೋಟಿ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಲೋಟಿ ನೀಡಿದರೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯವರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ಷೌರಿಕರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯತೆಯು ಈಗಲೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ, ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳು :

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ತೆರೆಮರೆಯ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

1. ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಬದಲು ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ 25 ರಿಂದ 30 ಮನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮಿನಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.
2. ಮಿನಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ವಾರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಿನಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
4. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕು.
5. ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
6. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.
7. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.
8. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.
9. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು.
10. ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕಬೇಕು.
11. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

12. ಊರಿನಲ್ಲಿಜಾತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು :

ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೊಂದರಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು ತುಂಬಾ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಮನೆ ತೆರಿಗೆ, ಭೂಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲು, ಅಂಗಡಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಾಣಿಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಇವುಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಆದಾಯತರುವ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಊರಿನ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

1. ತೆರಿಗೆವಸೂಲಿಗೆ ಕಠಿಣಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
2. ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆಆದಾಯತಂದುಕೊಡಬಹುದು.
3. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಗಾಂಧಿಕಂಡಂತಹಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮುಂದಾಗುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನಗ್ರಂಥಗಳು :

1. ರಾಹುಲ್ ಮುದ್ದಲ್ : ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ವ್‌ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ಇನ್‌ಇಂಡಿಯ, ಬುಕ್‌ಎನ್‌ಕ್ಲೇವ್‌ಜಯಪುರ್ 1998
2. ಮಾಳವೀಯ. ಹೆಚ್.ಡಿ : ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇನ್‌ಇಂಡಿಯಾ ಇಕಾನಾಮಿಕ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೋಲಿಟಿಕಲ್ ರಿಸರ್ಚ್‌ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ 1956
3. ಜಾರ್ಜ್ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ : ಸ್ಟೇಟ್‌ಸ್‌ಆಫ್ ಪಂಚಾಯಿತ್‌ರಾಜ್‌ಇನ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಆಫ್‌ಇಂಡಿಯಾಕಾನ್ಸೆಪ್ಟ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ 1994
4. ಪ್ರೋ ಸದಾನಂದ :ಕೌಟಿಲ್ಯ-ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು 2001.
5. ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು : ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತುಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿದುಗ್ಲಾವತಿ

ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಶಶಿಕಲ ಟಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ

ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ಹುಟ್ಟುತ್ತ ಮಾನವರೆಲ್ಲರು ಸಮಾನರು ಆದರೆ ಬೆಲೆಯುತ್ತು ಬೆಲೆಯುತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ (ಕೆ ಬೈರಪ್ಪ-ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜ ಪುಟ 134 -2002)ಎಂಬ ಪ್ಲೇಟೋನ ಹೇಳಿಕೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆಲೆವಣಿಗೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಬೆಲೆವಣಿಗೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು ಬೆಲೆಯುತ್ತು ಅಪ ಅಮ್ಮ,ಅಣ್ಣ;ತಮ್ಮ,ಅಕ್ಕ,ತಂಗಿ ತಮ್ಮ, ತಾತ, ಅಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಕುಟುಂಬದ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮುದಾಯ ಬೆಲೆವಣಿಗೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಆದಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನವನು ಆಹಾರ,ಬೇಟೆ,ವಸತಿ,ಪಶುಪಾಲನೆ,ವ್ಯವಸಯದಿಂದ ಮುಂದುವರೆದು ಸಾಂಘಿಕಜೀವನದಿಂದ, ಸಮುದಾಯಗಳು,, ಹಟ್ಟಿ, ಕೇರಿಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ನಗರಮಹಾನಗರಗಳು, ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿ ಬೆಲೆವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ,ನಾವು ನಮ್ಮವರು, ನಮ್ಮದು, ಎಂಬ ಏಕೈಕತೆಯ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವ ಜನರ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸಮುದಾಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಹಾಗೂ ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಎಂದು ವಿಭಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಮುದಾಯ ಎಂದರೆ ವೈದಿಕರು,ಆರ್ಯರು, ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ವೃತ್ತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹಂಚುವಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಮಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮುದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಇನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿತ ಸಮುದಾಯ/ ತಳಸಮುದಾಯಗಳೆಂದರೆ -ಹೆಸರೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿ, ಜೀವ ಇದ್ದು ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಧ್ವನಿ ಇದ್ದು ಮೂಕರಂತೆ ಇರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಇನ್ನು ತಳಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ,ಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಅರೆ ಅಲರಮಾರಿಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಲೆಯರು, ಮಾದಿಗರು, ಸಮಗಾರರು, ಡೊರ, ಡಕ್ಕಲ ಮಾಚಾಳ, ಪಂಭದ, ಪರವ, ನಲಿಕೆ, ಕೊರಗ, ವಾತ್ಸ, ಮೇರ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ದಲಿತರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊಲೆಯರು,ಮಾದಿಗರು ಇಂದಿಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ನಲುಗುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ.ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ,ಜೀತಕ್ಕೆ, ಹಿಂಸೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಮುದಾಯ ವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಬಲರು,ದುರ್ಬಲರು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ತಳಸಮುದಾಯಗಳ

ಪರವಾದ ನ್ಯಾಯ ಕಾಣಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಸಮುದಾಯಗಳು, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿದ ಕಾರ್ಯ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನ, ಐಕ್ಯತೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಂಧುತ್ವದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ಕುತೂಹಲದ ಸಂಗತಿ. ದಲಿತರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ಅರೆಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು, ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಬಂಧುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ವಿವಾಹಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಹೋದಿರುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿರುವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಆಧುನಿಕರಣದಿಂದಾಗಿ, ಔದ್ಯೋಗಿಕರಣದಿಂದಾಗಿ ನಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಗರೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಆಧುನೀಕರಣ, ಜಾಗತ್ತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದಲಿತರಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ, ವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದಿರದೆ ಜೀತಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ತ್ತುತ್ತು ಅನ್ನದ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದರೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರ, ಬಂಧುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳವಾದ, ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ಜಿ.ಹೆಚ್.ಪ್ರಸಾದ್ ಅಭಿನಂದನ ಸಂಪುಟ, -ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾಳೆಗಾರರ ನ್ಯಾಯಾಡಳಿತ, ಸಂಪಾದಕರು-ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತಲಗಾವಿ)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ,ನಾಮಾವಳಿ ಗಳು.ಸಂರಚನೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು, ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಮುದಾಯದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದಲಿತರ ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯವು ವಿಶಿಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ನೆಲೆಸಿರುವ ಇವರು ಒಂದೇ ಹೆಸರಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಕುಲಗಳನ್ನು ಹೋದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ಭಾರತದ 138 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ .ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ನೆಲೆಸಿರುವ ಇವರು ಒಂದೇ ಹೆಸರಿಂದಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಲಗಳನ್ನು, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು, ಮಳವಳ್ಳಿ, ಮಂಡ್ಯ, ರಾಮನಗರ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಾಸನ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ತುಮಕೂರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು ,ಯಾದಗಿರಿ, ಮುಂತಾದಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುವ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮಠಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳು, ಧರ್ಮಗುರುಗಳು, ಅರ್ಚಕರು, ಪೂಜಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ದೈವದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಛಲವಾದಿಗಳ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯದಮನೆ, ದೈವದಮನೆ, ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನ, ಗಡಿಮನೆ, ದೇವರಮನೆ, ಕುಲಪಂಚಾಹಿತಿ, ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಹಿತಿ,

ಜಾತಿಪಂಚಾಯಿತಿ, ಚಾವಡಿ, ದೈವಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿಪಂಚಾಯಿತಿ, ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದವರು ದಕ್ಕಲಿಗರು -ದೈವದಮನೆ ಎಂದೂ, ಕೊರವರು-ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದೂ, ಎರವರು-(ನ್ಯಾಯಮಾಡಿಂಚೆ) ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದೂ, ಮಡಿವಾಳರು -ದೈವದ ಕೂಡಿಕೆ ಅಥವಾ ದೈವದವರು ಎಂದೂ, ಲಂಬಾಣೀಗರು-ಗೊರಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದೂ ಬೇಡರು- ನ್ಯಾಯಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ-ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಎಂದೂ.ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಜಗೋಂಡರು -ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು -ರಾಯಕೇಂದ್ರ ಎಂದೂ, ಬುಡ್ಡಜಂಗಮರು - ಜಾತಿಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ - ಹೂಯಿಲು ಹೋಗುವುದು ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಛಲವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮ್ಯಾಸಬೇಡರು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು, ಮುಂತಾದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ ಹೆಸರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾದರು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಮುದಾಯದ ಜನರ ನಿಯಂತ್ರಣಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತೀರವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಮುದಾಯದ ಸಂವಿಧಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳೂ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ..

ಸಮುದಾಯದ ಲೆಸಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೈರುಧ್ಯಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು ಸರ್ವಸಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಛಲವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಗುಡಿಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಕುಲದ ಹಿರಿಯ ,ಯಜಮಾನ ಗೌಡ,ಪೂಜಾರಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಛಲವಾದಿಗಳು ಸುಮಾರು 48 ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಗಳಿವೆ ಈ ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಗಳು 150ಅಧಿಕ ಗುಡಿಕಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಹೂಡೆದು ಹೋಗಿವೆ.

ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಥವಾ ಕುಲದೇವರ ಗುಡಿಯ ಮುಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಟ್ಟಿಮನೆಗೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಯಜಮಾನನೇ, ಪೂಜಾರಿಗಳು, ದೈವದವರು, ಮತ್ತು ವಿವಾಹಿರುವ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತವೆ,ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಒಳಜಗಳಗಳನ್ನು ಗುಡಿಕಟ್ಟು ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನ್ಯಾಯಾ ತೀರ್ಮಾನವು ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತಾರತಮ್ಯತೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳು, ವಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಏರು ಧ್ವನಿಯಲಿ ಲೆಸಮಾತನಾಡುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದ ಏಲ್ಲಾ ಜನರು ತಾಳ್ಮೆ,ಶಾಂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ಕಲಹ ಅಥವಾ ಒಳಜಗಳಗಳು ಉಂಟಾದರೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ, ಒಂದೆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನೇ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಲ್ಲಿನ್ಯಾಯ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ನ್ಯಾಯಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಪಶುಪಾಲನೆ,ಕೃಷಿಗೆ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆ ಕಡೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆ ನಿಂತ ಮೇಲೋ ಆ ಸಮುದಾಯವು ಆಪ್ರದೇಶವನ್ನೆ ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ,ಪತಿಪತ್ನಿಕಲಹ, ಆಸ್ತಿವಿವಾದ,ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ, ವಿಧವೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದು, ಅನ್ಯೈತಿಕ/ಅಕ್ರಮ ಸಂಬಂದ ಹೊಂದುವುದು,ಚಪ್ಪಲಿತಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಹೋಡೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿಷಿದ್ಧ ಜಾತಿಯವರ ಸಂಗಡ ಊಟ ಮಾಡುವುದು, ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ರಮಸಂಬಂದ ಹೊಂದುವುದು ,ವಿವಾಹವಚನ ಭಂಗ,ಸಾಲತೀರಿಸದೆ ಇರುವುದು,ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದು ,ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರಾದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು, ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಾಹ,ಹಬ್ಬಹರಿದಿನ ಉತ್ಸವ, ಜಾತ್ರೆ, ಮರಣ, ಹೀಗೆ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದಿಸಿದ ಹಲವಾರು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕಾಂಠಿವು ಅಲಿಖಿತ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿತ್ತು, ಅಕ್ಷರ ಜಗತ್ತು ದಲಿತರ ಕೇರಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ಇವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ದೇವರು, ಗುರು, ಹಿರಿಯರು, ನೆರೆಹೊರೆಯವರು, ಮಾನಮರ್ಯದಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಮುದಾಯ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ತಲೆ ಭಾಗುತ್ತಿದ್ದವು, ವೈಕಿ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವರಿ ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೂರಹಾಕುವುದು, ದಂಡವಿಧಿಸುವುದು, ಜಾತಿವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿಸುವುದು, ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾನಮಾಡುವುದು ಕುದಿಯುವ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ದಂಡ, ಶಿಕ್ಷೆ, ಬಹಿಷ್ಕಾರ ದಂತಹ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೀರ್ಪುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರಾದಾಯಗಳು ಪ್ರಾಭಾವಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ, ನೈತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕಕ, ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದವು. ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆ, ಗುರುಹಿರಿಯರು ಎಂಬ ಭಕ್ತಿಗೌರವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಧುನೀಕರಣ ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣ, ಕೈಗಾರಿಕರಣ, ನಗರೀಕರಣ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಏಕಾದಶಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ತಿಕೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವಾಣ ಮಾಸ, ಆಷಾಡ ಮಾಸದಂತಹ ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಎಂಬಂತೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಗುರುಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಧಿಕೈರಿಸಿ ಪ್ರೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆ, ಕೋರ್ಟ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಮುದಾಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ,ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ,ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಕಥನಗಳುÀ ಅಥವಾ ನಾಯಕ ನಾಯಕಿಯರ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಕುಲದೇವರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಉದಾ; ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಂಪಳದೇವರ ಹಟ್ಟಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕನ ಮೂಲ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದರು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಕ್ತಸಂಬಂದಗಳು, ಕುಲಗಳು, ಬಳಿಗಳು, ಬಂಧುತ್ವದ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

“ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯದ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ಗುರುಸ್ಥಾನ,ಎರಡು ಗುಡಿಕಟ್ಟು, ಮೂರು ಕಟ್ಟಿಮನೆ.”

ಗುರುಸ್ಥಾನ- ಇದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ. ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಲದ ಹಿರಿಯನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕುಲದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚಾಚುತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗುರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇವನನ್ನು ಪೂಜಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ,ಪೂಜಾರಿಯು ದೇವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ, ಮುಂತಾದ ದೇವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಇವನನ್ನು ಎರಡನೇ ದೇವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು,ಇವನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಚಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವೈಮನಸ್ಸು ,ವ್ಯಾಜ್ಯ ಉಂಟಾದರೆ ಇವನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ,ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಕುಲದ ಹಿರಿಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಗುಡಿಕಟ್ಟು—ಇದು ಸಮುದಾಯದ ಎರಡನೆ ಹಂತದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ,“ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣತರುವ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಹಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ, ಗುಡಿಕಟ್ಟೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೆಕುಲದ ಅಥವಾ ಬೆಡಗಿನವರು ಸೇರಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನದ ಒಂದು ಘಟಕ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ”(ಡಿ,ರಾಜಣ್ಣ-ಮಾದಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ , ಅಪುಕಟಿತ ಪಿಎಚ್ ಡಿ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ) ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮೂಲಘಟಕ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ ಜಾನಪದರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾದ ‘ವೇದಿಕೆ’ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಮುದಾಯದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವ, ಮದುವೆ, ಆಸ್ತಿವಿವಾದ, ಮುಂತಾದ ಬಹುಉಪಯೋಗಿ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶ-ಜಾನಪದ ಪುಟ-542)ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳಾದ ಸೋಲಿಗರು, ಹಸಲರು, ಕಾಡುಕುರುಬರು, ಎರವರು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮುದಾಯದವರು ದೇವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ ತಮ್ಮ ಗುಂಪುಗಳ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನುದೇವರ ಗುಡಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ದೇವರ ಗುಡಿ, ಗುಡಿಕಟ್ಟೆ, ದೇವರ ಕಟ್ಟೆ, ಜಗುಲಿ, ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿವಿಧ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ’(ಅದೇ ಪು,ಪು 542)ಇವು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯವು ಇಂದಿಗೂ ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗುಡಿಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವಾಲಯದ ಮುಂಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಗುಲಿ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಟ್ಟಿಯೇ ಗುಡಿಕಟ್ಟೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಯಜಮಾನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಿಂದ ಇವನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇವನು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳೂ ,ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು, ಜನಪದರ ಹಾಡುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿಮಾತು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುಡಿಕಟ್ಟು ,ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನರು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆ

ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರು ಈ ಗುರುಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿ, ದಾಸಯ್ಯ, ಎತ್ತಿನ ಕಿಲಾರಿಗಳಿಂದ ಗುರುಗಳಿಂದ ತೀರ್ಥಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಶುದ್ಧರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜೀಕರಣದ ಕೊರತೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಆಧುನೀಕರಣವು ಕಾರಣವೋ, ಶಿಕ್ಷಣ, ನಾಗರಿಕತೆ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ,,ಯಾವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕಟ್ಟಿಮನೆ

ಇದು ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಂತಿಮ ಹಂತ, ಗುರುಸ್ಥಾನ, ಗುಡಿಕಟ್ಟಿಯ ಮುಂದುವರೆದ ಹಂತವೇ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಸಮುದಾಯದ ಸುಪ್ರಿಂಕೋರ್ಟ್ ಎಂದರು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ರಚನೆಯಾದವು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ, 'ಮನುಷ್ಯನತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲಿಯೇ ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡಿದಾಗ, ದೇವರಮನೆ, ದೇವರಗುಡಿ, ದೇವಮಂದಿರ, ದೇವರಕಟ್ಟಿ, ಪಾದಕಟ್ಟಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ರಚನೆಯಾದವು "(ಅದೇ ಪು ಪು 542) ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಯಜಮಾನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ, ಪ್ರಮುಖಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಪೂಜಾರಿ, ಗೌಡ, ಗುರು, ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಯಜಮಾನ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಯಜಮಾನಿಕೆಯು ವಂಶಪಾರಂರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಸ್ಥಾನಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕುಲದ ಹಿರಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತ, ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚಾಚುತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೇವರು, ಆತ್ಮ, ಪರಾಮಾತ್ಮ, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ, ಗುರುಹಿರಿಯರು ಎಂಬ ಗೌರವ ಭಾವನೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು, ಯಜಮಾನಿಕೆಯು ಪೂಜಾರಿಕೆಯ ವಂಶಪಾರಂಪರಿಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಸಮುದಾಯದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ ನಿಷ್ಠಾವಂತ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಸಮಾಜಬಾಹಿರ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಬಾರದು, ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಜಮಾನನಾಗಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಾಗಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ದೇವರು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಇವರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುಡಿಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು, ಎಲ್ಲಾ ಗುರುಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾರಿಗಳು, ಗುಡಿಕಟ್ಟುಗಳ ಯಜಮಾನರು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬದ ಮತ್ತು ಬಂದುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಈ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯು ಕುಟುಂಬ, ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದೇಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕುಟುಂಬದ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ತಮ್ಮ ರಕ್ತಸಂಬಂಧ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು, ವಂಶಬಂಧುತ್ವವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಈ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇವುಗಳು ಕುಲದ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕುಲ ಎಂದರೆ 'ಒಂದು ಹೊದಾಣಿಕೆಯ ಗುಂಪು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹೊದಾಣಿಕೆಯ ಗುಂಪನ್ನು ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಪಿತೃವಂಶೀಯ ಕುಲಗಳೂ ಎರಡು ಮಾತೃವಂಶೀಯ ಕುಲಗಳು, ಮೂರು ಸೋದರಮಾವ ಸಂಬಂಧಿಕುಲಗಳೂ, ನಾಲ್ಕು ಸೋದರತ್ನ ಸಂಬಂಧಿ ಕುಲಗಳೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ, '(ಅದೇ ಪು ಪು316) ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯ ಪಿತೃವಂಶೀಯಕುಲಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಪಿತೃವಂಶೀಯ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು

ಪಿತ್ರವಂಶೀಯವಂಶಾನುಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗುಂಪು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು & ವಿವಾಹಿತ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಪತ್ನಿಯರು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೇ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಒಳಬಂದವ್ಯ ವಿವಾಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊರಬಂದವ್ಯ ವಿವಾಹ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಛಲವಾದಿ ಸಮುದಾಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ,ಅವುಗಳೆಂದರೆ; ಮಂದಲ, ಮುಚ್ಚಳ, ಮಿನುಗ್ಗ, ಎನುಮಲ, ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಲಗಳು, ಬೆಡಗುಗಳು, ಆದಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟಿಮನೆ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಈ ಸಮುದಾಯದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಏಳುಕರೆ, ಏಳುಸ್ವರ, ಏಳುಊರು, ಏಳು ಜನ, ಏಳು ಸಾಗರ, ಏಳುಪದಿ, ಏಳುದೇವತೆಗಳಿರುವಂತೆ ಏಳು ಬೆಡಗುಗಳೆಸೇರಿ ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟಿಮನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. (ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಂತ್ ಮಾಹಿತಿ) ಹಾಗೆಯೇ ಏಳು ಬೆಡಗುಗಳು ಸೇರಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ- ಏಳುಮಂದಿಮಂದಲರು, ಏಳು ಮಂದಿಮುಚ್ಚರು, ಏಳುಮಂದಿ ಮಿನುಗ್ಗರು, ಏಳು ಮಂದಿ ಎನುಮಲರು ಸೇರಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಂದಲರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು; ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಂದಲ ಬೆಡಗಿನವು ಏಳು ಜನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಸೇರಿ ಬೆಳಗೆರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ,ಈಜನ ವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ, ವಿವಾಹದಿಂದಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭದಿಂದಾಗಿ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು ತಾವು ವಾಸಿಸುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಕಟ್ಟು ಅಥವಾಕಟ್ಟಿಮನೆಯಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಅಂತಃ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳೆಂದರೆ;ಬೆಳಗೆರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಗಂಜಿಗುಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಮಾದೇನಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಮಧುರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಕಾತ್ರಕೇನಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಅಬ್ಬೇನಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಜಡಗಲರು ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಬೈಲಮಗ್ಗದ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಹುಲಿಕುಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಬೆಳಗಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,

ಮುಚ್ಚಳದವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳೆಂದರೆ;ಕೋಟಕರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಬೆಜ್ಜನಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಕೊಂಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಅಲಕುರು ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಹೇಮದೊರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ದಂಬಳಕಟ್ಟಿ ಮನೆ, ಚೌಳೂರು ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಗೋಸಿಕರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ,ಬರಗೂರು ಕಟ್ಟಿಮನೆ,

ಮೀನಿಗ್ಗ ಕುಲದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು;ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಮನೆ ,ಕನ್ನರೆಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಗುಳಾಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಗಿಡುಗನಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಮತ್ತಿಘಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಗುಬ್ಬಿಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಶಿವಗಂಗೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಇವುಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರಜಿಲ್ಲೆ,ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಎನುಮಲ ಕುಲದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು; ಈ ಬೆಡಗಿನವರು ಅಮಾಸೆ ಎಂಬಕಟ್ಟಿಮನೆಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರ್ತಿಕೋಟೆಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ,ಇವರು ಓಬಳ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವರನ್ನುಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ,ಹರ್ತಿಹನ್ನೊಂದಪ್ಪನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆಹಾಗೆಂದರೆ ಹನ್ನೊಂದು ಕಟ್ಟಿಮನೆಯನ್ನು ಸಕ್ಶಿಪ್ತವಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.ಅವುಗಳೆಂದರೆ; ಎಮ್ಮೆ ಹಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ತಮ್ಮಡಿಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಮಲ್ಲುರು ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಬಾಣಗೆರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ,ಬಿದಿರಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ತಡಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಹುಲಿಗೇರಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಹಂದಿಕುಂಟೆರೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ವೇಣಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ರಂಟವಾಳ ಕಟ್ಟಿಮನೆ,ಈ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಶಿರಾ ತಾಲೂಕು ತುಮಕೂರುಜಿಲ್ಲೆ,ಮಧುಗಿರಿತಾಲೂಕ,ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ,ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲುಕ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ,(ಸಜ್ಜನಕೆರೆ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ-ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಪು-15)ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಾದ್ಯಂತ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ,ನಲವತ್ತೆಂಟು ಮೂಲ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು, ನೂರೈವತ್ತಕ್ಕು ಅಧಕ ಗುಡಿಕಟ್ಟುಗಳು ಹಂದಿವೆ ಎಂದು(ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದಮೂಲಕ ತಿಳಿದು

ಬರುತ್ತದೆ.ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಯಾವುವು? ಉಪ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳ ಯಾವುವು? ಯಾವ ಯಾವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊದಿ ಯಾವು ಸಹೋದರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದಾವೆ,ಯಾವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಯಾವ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ನಿಂತಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ,ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ಸಮುದಾಯದ ನ್ಯಾಯಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ ಚಾಲ್ತ್ಯ ಡಾರ್ವಿನನ ವಿಕಾಸವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಮೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರೆದು ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕ ಮಾನವನವರೆಗೂ ಅಮೀಬಾ ಎಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಯಿಂದ ಉಗಮವಾಗುವಂತೆ,ಮಂಗನಿಂದ ಮಾನವನಾದಂತೆ, ಇಂದಿನ ನ್ಯಾಯಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕೋಟಿಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳು ,ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ಕುಲಾಚಾರಗಳು, ಜಾತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸಮುದಾಯದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದವು .ಶಾಂತಿಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದುಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ,ಬಂಧುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ,

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಡಾ/ ಕೆ,ಎಂ, ಮೇತ್ರಿ,ಡಾ/ಚಲುವರಾಜು- ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ,ಪ್ರಸಾರಂಗ,ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ 2005
2. ಡಾ ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ ಮರಟ್ಟಿ, ಡಾ/ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಜ, -'ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ,ಸಂಪುಟ-5 ಸಂಚಿಕೆ-1 ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ,2008ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು
3. ಡಾ/ ಕೆ,ಎಂ, ಮೇತ್ರಿ,ಡಾ/ಚಲುವರಾಜು - ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ,ಪ್ರಸಾರಂಗ,ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ 2005
4. ಡಾ/ ಪ್ರಭಾಕರ ಎ ಎಸ್ -ಆದಿವಾಸಿ ಆಖ್ಯಾನ,ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶನ,ಹೊಸಪೇಟೆ, 2004
5. ಸಜ್ಜನಕೇರೆ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪ್ಪ,ಛಲವಾದಿ ಜನಾಂಗದ -ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ,2006
6. ನಾಗರಾಜು, -ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-,ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ-,ಬೆಂಗಳೂರು -1993
7. ಪ್ರೊ.ಎಚ್,ವಿ.ನಾಗೇಶ್ -'ಗ್ರಾಮಾಂತರ'-ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು,2000
8. ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ -ಪ್ರಸಾರಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ-ಹಂಪಿ,
9. ಎಮ್,ಎಸ್,ಗಂಟಿ -ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆ,ಸುಡುಗಾಡುಸಿದ್ದ-ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ,ಬೆಂಗಳೂರು-2008
10. ಡಾ/ತಾರಿಹಳ್ಳಿಹನುಮಂತಪ್ಪ- ಮಾನವ & ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳು-ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ 2012
11. ಕೆ,ಬೈರಪ್ಪ -ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜ-ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್,2002
12. ಪ್ರೊ/ಹಿ,ಶಿ.ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ -ಜನಪದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಯಾಮಗಳು-ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ-ಬೆಂಗಳೂರು,2000.
13. ಡಾ/ಎಂ,ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ-ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕ &ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು-ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು-2014
14. ಎಸ್ ಎಸ್ ಹೀರೆಮಠ-ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ,ಪ್ರಸಾರಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ-

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ

ಬಿ. ರೇವಣ್ಣ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಎಸ್.ಜಿ.ಎಂ.ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577

Email : revannab12@gmail.com

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮೇಲೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಕಾರ್ಯ ಜೀವರ್ಪನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ತೀರಾ ನಿರ್ಣಾದಾಯಕವಾದ ಉತ್ತರವೇ ನಮಗೆ ದೊರೆತೀತು. ಕಾರಣ ಇವತ್ತಿಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಇಂದಿನ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರವಾಗುತ್ತಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳೇ ನಮಗೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ದುರ್ಗಾ, ಕಾಳಿ, ಚಂಡಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದು ಗೌರವಿಸುವಂತಹದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಹೆಣ್ಣು ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಗೌರವಿಸದೇ ಇರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗಂಡು ದೇವರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೆಣ್ಣು ದೇವರುಗಳಿಂದ. ಆದರೆ ಅದೇ ಹೆಣ್ಣು ದೇವರುಗಳು ಯಾವ ಪುರುಷ ದೇವರುಗಳು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರದೆಯೇ ಜನ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಪರಂಪರೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮಹಿಳೆ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂಕಟಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಅಸ್ಥಿತ್ವಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಹೆಣ್ಣಿನ ಗೋಳಟ್ಟಿ ಬನ್ನಿಯ ಮರಬೆಂದೊ ಅಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮರ ಬೆಂದೊ ಹಾರುವರ ಪರಚಾಂಗಕತ್ತಿ ಉರಿದಾವೊ” ಅಂದರೆ ಬನ್ನಿಯ ಮರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಷ್ಟಗಳ ವೇದನೆಯಿಂದ ಬನ್ನಿ ಮರ ಬೆಂದೋಯಿತು ಮತ್ತು ಹಾರುವರ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ಥಿತ್ವಗಳಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಕಟಕಾರಿ ವಿಷಮಗಳು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಇದ್ದವು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಮರ ನೆರಳು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಂತ್ವಾನದ ಮಾತುಗಳು ಕೂಡ ಸಿಗದೆ ಹೆಣ್ಣು ‘ಅಬಲೆ’ಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಸಂವಿಧಾನ ಆಶಯದಂತೆ ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾದ ಸಮಾಜ ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೀಲ ಮತ್ತು ಪಾವಿತ್ರತೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದು. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಚಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಲತ್ಯಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಹಿರಂಗಗೊಂಡರೆ ಅವಳ ಜೀವನವೇ ಮುಗಿದೇ ಹೋಯಿತು. ನಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಮಡಿಕೆಯಂತೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರುಷರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯ ಆಗದಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಅಶ್ಲೀಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾರದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತಾಗ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಜಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪರಮಾರ್ಥಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಸ್ವತಂತ್ರಳಲ್ಲ, ಈ ದಿನಕ್ಕೂ ತಂದೆಯೇ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ (ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯೇ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನಿಯಾಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈಗ ತಂದೆಯೇ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ). ಹೆಣ್ಣು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಪರರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವವಳು, ಪರರ ಸೊತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬದುಕಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಪಾಠ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆ ಹಾರಿಸು, ತವರು ಮನೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಗಳು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವಂತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸೌಂದರ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಗೌಣವಾಗಿ ಆಕೆ ತರಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಮೊತ್ತವಷ್ಟೇ 'ಮದುವೆ' ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ನಾಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಮೊತ್ತ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲವು ವಿಧದ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ದೂರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಮಗಳಂತೂ ಹೋದಳು, ಇನ್ನೂ ಕೋರ್ಟ್ ಕಛೇರಿ ತಿರುಗುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಂದು ಉದಾಸೀನ ತಾಳುವ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಸಾಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ತವರು ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಕೂಡ "ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತವರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. "ಪತಿಯೇ ಪರದೈವ" ವೆಂದು ಗಂಡನ ಪಾದಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಆ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನುಭವಿಸಿ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪರಂಪರೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನದಿ, ಭೂಮಾತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಫಲವಂತಿಕೆ ಸಂಕೇತಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆಯಂತಹ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದ ಕರಾಳತೆಯ ಮುಖಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವ ತಂದೆಯೇ ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂಧ್ಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಪುರುಷನ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮುಕತೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಮಾನವೀಯತೆಯ ಭಯಾನಕ ಸ್ವರೂಪ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತು ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕತೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ದಿನೇದಿನೇ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಕೃತ ಅನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಯಾಗಿ ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯದ

ಬಹುದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಸತಿ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ಬಸವಿ ಬಿಡುವುದು, ಬೆತ್ತಲೆಸೇವೆ, ಕೆರೆಗೆ ಹಾರದಂತಹ ಜನಪದ ಕಥನಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಪುರಾಣದ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳಾದ ಸೀತೆ, ಅಹಲೈ, ಶೂರ್ಪನಖಿ, ದ್ರೌಪದಿ, ಮುಂತಾದವರ ಶೋಷಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆ ಸರಿ. ದ್ರಾವಿಡ ಪೋಷಿತ ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಕೃತಿಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಮೂಲಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆರ್ಯ ಪ್ರತಿಪಿತ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಮಹಿಳಾ ಶೋಷಣೆಯ ಆಚರಣೆಗಳಾದ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಢ್ಯ ಕಂದಾಚಾರದ ಕಂದಕಕ್ಕೆ ದೂಡಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೋ, ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ನೆಲೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವೇ “ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆ ಕೇವಲ ಪುರುಷನ ಉಪಭೋಗದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಅಧಿಕ್ಯತೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪುರಾಣ, ಆಗಮಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿವೆ. ಪುರಷನೇ ಜಾಣನೇನಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಜಾಣೆಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ ‘ತುಸು’ ವೇಗದೊಳಗೆ, ಗಂಡೇ ವಿವೇಕನೇನಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಾಗನಿಸುವಳು ಕ್ಷಣ ಕಾಲ ಚಿಂತಿಸಿದಲ್ಲಿ. (ಡೆರಿಗಾಥಾ- ಡಾ ಮಧು ವೆಂಕಾರ್ಡ್ಡಿ) ಹೆಣ್ಣಿನ ಬುದ್ಧಿ, ವಿಕಾಸ, ದೈಹಿಕ ಬಲವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಈ ಸಮಾಜ ಎಂದಿಗೂ ಬಯಸಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಬಲಿತರೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಲ್ಲಳೆಂದು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಕೆಯಿಂದಲೂ ದೂರವಿಟ್ಟಿತು. ದೇಹ ಬಲಿತರೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬಲ್ಲಳೆಂದು ಭಯದಿಂದ ಪ್ರತಾಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಈಡಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಜ್ಯೋತಿ ಬಾಪುಲೆ ಮಾತೆ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಪುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಕಹಳೆಯನ್ನು ಊದಿದರು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಅರಿವಿದ್ದು ಡಾ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒಂದು ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. “ಮಹಿಳೆಯರು ದೇವಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಸಾಲು, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಾದರೆ” ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದು ಮಹಿಳೆ ದಿನನಿತ್ಯ ಅಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಆತಂಕದಿಂದ ಬದುಕುವ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆಗಾರರು? ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಭಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಮ ಪ್ರಚೋದಿತ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳೇ? ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧುನಿಕತೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಮುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ದುರ್ಬಳಕೆಯೇ? ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, ಕಾನೂನುಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದಾವೆಯೇ? ಕರಿಣ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಕ್ಷಪಾತವೇ? ಈ ಜಾಹೀರಾತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿತನದ ಸ್ವರೂಪದ ಹೆಣ್ಣು, ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕೇವಲ ಸರಕೇ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲ ಎಲ್ಲಿ? ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾದ ಗಂಭೀರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳಾ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪುರುಷನಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾನತೆಯ ಹೂದೋಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಾಗುವ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದೀಪಿತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಃ ಮಹಿಳೆಯರೇ ತಮ್ಮ ಮೇಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಮನೋಸ್ಥೆಯವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯನ್ನು

ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಬಲವಾದ ಹೋರಾಟಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟಗಳು ಜಾಗೃತಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಧ್ವನಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿವೆ. ನಿರಂತರ ಶೋಷಣೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕೊಲೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದು 'ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ' ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಕಾರ ಮನೋಧರ್ಮ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಧರ್ಮ, ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಾಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಹೋರಾಟದ ಮನೋಭಾವ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜ ಶೂನ್ಯತೆ ಕಣ್ಣುಗಳತೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸ್ವಸ್ಥ ಮಾನವೀಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- [1].ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಪುಟ 01, 1998, ಸಂ: ಎಚ್.ಜಿ.ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- [2].ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, 1996, ಸಂ: ಡಿ.ಜಿ.ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ.
- [3].ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ 2010, ಸಂ: ಅರವಿಂದ ಚೊಕ್ಕಾಡಿ, ಚಾಣುಕ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯಪುರ. 9
- [4].ಮಹಿಳಾ ಜಾನಪದ, 2003, ಸಂ: ಕೆ.ಆರ್.ಸಂಧ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- [5].ರಕ್ಷಣಾ ಭಾರತೀಯ ಜಾನಪದ ಕೋಶ ಸಂಪುಟ-01, 2011 ಸಂ: ಸ.ಚಿ.ರಮೇಶ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ.

**ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದ ಪ್ರಭಾವ
ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ
(ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)**

ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಸುರೇಶ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಹೆಚ್.ಪಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ.-577522

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ.ಸಿ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಕುಲಸಚಿವರು (ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗ)

ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿಗ್ಗಾವಿ

ಪೀಠಿಕೆ:-

ಮಾನವ ಸಮಾಜವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ನಾಗಲೋಟದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜವು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ಬಹಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಅಂದರೆ ವರ್ಗಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು, ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರದೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನವಾಗಿರದೆ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳ ಕೊರತೆ ಆ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳು ವೈಚಾರಿಕತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಯಾವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ, ವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಾಧನಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಂದಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಸಮಾನ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ತುರುವನೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಕಾವಲು ಕಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಡ್ಡ ಮತ್ತು ವರ್ಷವೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ತೀವ್ರ ಜಲಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಪುರುಷರಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಪ್ರಭಾವವೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ದಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:-

1. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವುದು.
2. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.
3. ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೊರತೆ.
4. ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರಭಾವ
5. 13+ ವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಮದುವೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.
6. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಕಲ್ಪನೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ:-

- 1) ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- 2) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- 3) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಲವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- 4) ಹೆಣ್ಣು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- 5) ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.
- 6) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು
- 7) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- 8) ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ ಇದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ.
- 9) ವರ್ಗ ಅಧಾರಿತವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-

- 1) ಅನಕ್ಷರಸ್ತ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- 2) ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- 3) ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುವುದಿರಂದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- 4) ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- 5) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- 6) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾಸ್ಪೋಟ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಹಾಗಾಗಿ ಇವರ ಅಧ್ಯಯನ ಅವಶ್ಯಕ.
- 7) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕ
- 8) ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಮರಣ ದರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕ
- 9) ಸಮತಾ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕ

10) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಮುಖಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತುರುವನೂರು ಹೋಬಳಿಯ ತುರುವನೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ತುರುವನೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು 7 ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ತುರುವನೂರು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಗೂ ಈ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕೃಷಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವರ ಜೀವನ ಸಮಾಜ ಮುಖಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ:-

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತುರುವನೂರು ಹೋಬಳಿಯ ತುರುವನೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 70 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರನ್ನು ಸರಳ ಯಾದ್ಯಚಿಹ್ನೆ ಮದರಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳಾದ ಸಂದರ್ಶನ, ಅವಲೋಕನ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ಫಲಿತತೆ:-

ಕೋಷ್ಟಕ 1.4

ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕ

ಕ್ರ.ಮ	ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿದವರು	ಪ್ರಾಥಮಿಕ	ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	ಉನ್ನತಶಿಕ್ಷಣ	ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡೆ
1	ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ	60%	30%	10%	100
2	ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ	45%	38%	17%	100
3	ಕೌಟುಂಬಿಕ	30%	50%	20%	100

ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟಾಗ ಕಂಡುಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶವೇನೆಂದರೆ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ 60, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ 30, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇ 10 ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ 45, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ 38, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇ 17 ರಷ್ಟು ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ 30, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ 50, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇ 20. ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಠಕ 2

ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರ ಸ್ವರೂಪ:

ಕ್ರ.ಮ	ಜಾತಿಗಳು	ಬಿ.ಎ	ಬಿ.ಕಾಂ	ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ	ಶೇಕಡ
1	ಎಸ್.ಸಿ	60%	25%	15%	100
2	ಎಸ್.ಟಿ	55%	32%	13%	100
3	ಓ.ಬಿ.ಸಿ	45%	35%	20%	100
4	ಸಾಮಾನ್ಯ	15%	40%	45%	100

ಈ ಕೋಷ್ಠಕದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶವೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಎ.ಪದವಿಯನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಎಸ್.ಸಿಯವರು ಶೇ 60 ಬಿ.ಎ, ಶೇ 25 ಬಿ.ಕಾಂ, ಶೇ 15 ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಸ್.ಟಿ. ಜಾತಿಯವರು ಬಿ.ಎ ಶೇ.44 ಬಿ.ಕಾಂ ಶೇ 32 ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ಶೇ 13 ನ್ನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಓಬಿಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಶೇ.15 ಬಿ.ಕಾಂ ಶೇ 40 ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ಶೇ 45 ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಠಕ 3

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಕಾರಣಗಳ ಕೋಷ್ಠಕ

ಕ್ರ.ಮ	ಕಾರಣಗಳು	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ	25	50%
2	ಅನಕ್ಷರತೆ	16	32%
3	ಬಡತನ	14	28%

ಈ ಕೋಷ್ಠಕದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶವೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಶೇ 50% ಅನಕ್ಷರತೆ ಕಾರಣ ಶೇ 32 ಬಡತನ ಶೇ 28 ರಷ್ಟು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಠಕ 4

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಅಧ್ಯಾತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೋಷ್ಠಕ

ಕ್ರ.ಮ	ವರ್ಗಗಳು	ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು	ಶೇಕಡ
1	ಎಸ್.ಸಿ	72%	28%
2	ಎಸ್.ಟಿ	70%	30%
3	ಓ.ಬಿ.ಸಿ	60%	40%
4	ಸಾಮಾನ್ಯ	50%	50%

ಕೋಷ್ಟಕ 4ನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕಂಡು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೇ. 72 ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೇ. 28 ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಗೆ ಶೇ. 70 ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೇ. 30 ಅದೇ ರೀತಿ ಬಡ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಗೆ ಶೇ. 60 ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೇ. 40 ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಗೆ ಶೇ. 50 ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೇ. 50 ಆಧ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಸಲಹೆಗಳು :

1. ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.
2. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.
3. ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
4. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
5. ಬಡತನ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
6. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ನಿಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ :

ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಾಧನವೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಾಗಿವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಕೆಲವು ಅಡತೆಗಳಾದ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆ , ಅಸಮಾನತೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವು ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಮತಾ ಸಮಾಜ ರೂಪುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

1. ಭಟ್ಟಚಾರ್ಯ.ಎಸ್. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಸದೆಹಲಿ ಕಾನಿಷ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್
2. ಬೌಡನ್. 1974 ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಕಾಶಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಜಾನ್ ವೆಲ್ಲಿ
3. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ 1985, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸವಾಲಿಕ್ ಎ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಾಸ್ಟ್ ಕ್ವಿಪ್, ಹೊಸದೆಹಲಿ.
4. ಯೋಜನ
5. ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಡಾ.ಜಿ.ಎನ್.ಅಶೋಕ.

ಪ್ಲೇಟೋ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲ ಪುರುಷ

ಕೃಷ್ಣನಾಯ್ಕ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು

Email : dnepk8446j@gmail.com

ಪೀಠಿಕೆ

ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 428 ರಿಂದ 348ರಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್‌ನ ಎಜಿನಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದ ಪ್ಲೇಟೋ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಮೂಲ ಪುರುಷ, ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಕಾರಣ ಪುರುಷ, ಇಂದಿನ ತನಕ ಈತನ ಚಿಂತನೆ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಸೋಜಿಗ.

ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗ್ರೀಕರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಹರಡಲು ಅವರ ಅನ್ವೇಷಣಾತ್ಮಕ, ಚಿಕ್ಕಿತ್ಯಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಗಳೇ ಕಾರಣ.

ಅಥೆನ್ಸ್ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಕ್ರಮೇಣ ಅವನತಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಟೋ ಕಾವ್ಯ, ಕಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗದಾ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಲು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಒತ್ತಡಗಳೇ ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು.

ಸ್ವತಃ ಪ್ಲೇಟೋ ಏನನ್ನೂ ಬರೆದಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು ಆತನ ಕೃತಿಗಳಾದ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್, ಆಯಾನ್, ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂವಾದ ರೂಪಗಳೇ ಅವುಗಳು ಮೌಖಿಕತೆಯಿಂದ ಅಕ್ಷರ ರೂಪ ತಾಳಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಬದುಕಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಲ್ಲ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಭಾವಿಸುವಂತಹ, ದುಡಿದು ತಿನ್ನುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾವ್ಯ, ಕಲೆಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಕವಿ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಬೇಕು. ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ರಾಜರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳು ಬೇಕು. ಭಾವೋದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುವ, ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಜನರನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ, ಅಶ್ಲೀಲವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಕಲ್ಪನಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ಕವಿ ಕಾವ್ಯವಲ್ಲ, ಕಾವ್ಯ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು (ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುವಂತಹ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದೂರವಿರುವಂತಹದ್ದು ಎನ್ನುವ ದೋರಣೆ ಆತನದ್ದು) ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಆತನ ಒಲವು.

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲೇಟೋಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗದ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ, ಅನುಷ್ಠಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆತ ಸಂವಾದ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಥೆನ್ಸ್ ವೈಭವ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ, ಮನುಷ್ಯನ ನೈತಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುವುದರಿಂದಲೇ ಆತ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ.

ಹೀಗೆ ಪ್ಲೇಟೊ ತನ್ನ ಕಾಲಮಾನದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅದರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾವ್ಯ, ಕಲೆಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಅನುಕರಣ ತತ್ವದ ಮೂಲಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಗೆ ಪ್ಲೇಟೊ ಹೇಗೊ ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಗೆ ಭರತಮುನಿ. ಪ್ಲೇಟೊಗೆ ಆದರ್ಶ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಗುರಿ, ಭರತಮುನಿಗೆ ರಸಾನುಭವ ಮುಖ್ಯ. ಇಂದು ಎರಡನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

- [1]. ಬೌಡನ್. 1974 ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಕಾಶಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಜಾನ್ ವೆಲ್ಲಿ
- [2]. An Introduction to Philosophy and ethics, Mel Thompson
- [3]. Philosophy of Religion, Mel Thompson
- [4]. Christian theology: A brief introduction, Gareth Jones
- [5]. Groundwork of Philosophy of Religion, David A. Pailin
- [6]. Advanced Religious Studies, Sarah K. Tyler & Gordon Reid
- [7]. Philosophy of Religion, A. Jordan, N. Lockyer, Edwin Tate
- [8]. The Great Philosophers: The Lives and Ideas of History's Greatest Thinkers, Stephen Law
- [9]. John- Evangelist & Interpreter, Steven Smalley
- [10]. The Great Philosophers: Plato, Bernard Williams
- [11]. Euthyphro, Apology, Crito, Meno, Phaedo, The Republic, Plato
- [12]. ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಡಾ.ಜಿ.ಎನ್.ಅಶೋಕ.

About Plato

Born 428/427 , Athens, Greece—died 348/347, Athens, ancient Greek philosopher, student of Socrates (470–399), teacher of Aristotle (384–322), and founder of the Academy. □ The son of Ariston (his father) and Perictione (his mother), Plato was born in the year after the death of the great Athenian statesman Pericles. His brothers Glaucon and Adeimantus are portrayed as interlocutors in Plato's masterpiece the Republic, and his half brother Antiphon figures in the Parmenides. □ Plato's family was aristocratic and distinguished: his father's side claimed descent from the god Poseidon, and his mother's side was related to the lawgiver Solon (630–560). Less creditably, his mother's close relatives Critias and Charmides were among the Thirty Tyrants who seized power in Athens and ruled briefly until the restoration of democracy in 403. □ Plato's Academy, founded in the 380s, was the ultimate ancestor of the modern university (hence the English term academic); an influential centre of research and learning, it attracted many men of outstanding ability. The great mathematicians Theaetetus (417–369) and Eudoxus of Cnidus (395– 342) were associated with it. Although Plato was not a research mathematician, he was aware of the results of those who were, and he made use of them in his own work. For 20 years Aristotle was also a member of the Academy. He started his own school, the Lyceum, only after Plato's death, when he was passed over as Plato's successor at the Academy, probably because of his connections to the court of Macedonia.

ಬಹುಮುಖಿ ಪರಂಪರೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಂದಾರಗಿರಿ

ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್.

ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು.

ಭಾರತ ಬಡವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳ ನೆಲೆವೀಡು, ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಸಂಪತ್ತು, ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ವೋನ್ನತ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಡಿ ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನದೆಯಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಏಷ್ಯಾ ಉಪಖಂಡದ ಸ್ಮರಣೀಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಆರ್ಯತತ್ವಗಳ ವಿಡಂಬನೆಯನ್ನು ದಿಕ್ಕರಿಸಿದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವರ್ಗದವರು, ಕರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನಾದರಿಸಿದಂತೆ ವಿನೂತನ ತತ್ವಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಸ್ತು, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ ಮತ್ತು ಇಹ, ಪರಗಳ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಚಿಂತನೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ಮತಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆದವು. ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಿಗ್ಜಾಸೆಗಳಿಗೆ ಕಾಶಿಯ ರಾಜ ವೃಷಭನಾಥರಿಂದ ವೈಶಾಲಿಯ ರಾಜ ಮಹಾವೀರರವರೆಗೆ 24 ಮಂದಿ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜು (ಉತ್ತರ) ಸಮಷ್ಟಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ, ತ್ಯಾಗ, ಪರೋಪಕರಾ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಕೈವಲ್ಯ (ಮುಕ್ತಿ) ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಜೈನಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 6ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವೈಶಾಲಿ ಭಾಗದಿಂದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದು ತ್ರಿರತ್ನತತ್ವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಮನುಕುಲದ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ.

ಜೈನಧರ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಘಂ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 296ರಲ್ಲಿ ಭದ್ರಬಾಹುವಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ, ಮೌರ್ಯನು ಸೇರಿದಂತೆ 10000 ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪಾಟಲೀಪುತ್ರದಿಂದ ಕುಮ್ಮಿತಲನಾಡಿನ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಅಘಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ 100/30 ರಷ್ಟು ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸನಾತನ ಜೈನತೀರ್ಥಂಕರರು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗುರು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಏಷ್ಯಾದ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಕಸನದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೌರ್ಯರ ನಂತರದ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರು, ದಂಡನಾಯಕರು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತಕರು, ಜೈನ ಧರ್ಮತತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಗುರುಗಳಾದ ಕುಂದ ಕುಂದಾಚಾರ್ಯ, ಸುಮಂತ ಭದ್ರ, ಪೂಜ್ಯಪಾದ, ಸಿಂಹ ನಂದಿ, ಸುದಾತ್ತಾಚಾರ್ಯರುಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಾಜಮನೆತನದವರ ಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಕಲ್ಯಾಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಪರಂಪರೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕದಂಬರಾಜ ಮೃಗೇಶವರ್ಮ, ಚಾಲುಕ್ಯರಾಜ ಪುಲಕೇಶಿ, ಗಂಗರ-ಕೊಂಗಣಿವರ್ಮ, ಮಾರಸಿಂಹ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಅಮೋಘವರ್ಮ ನೃಪತುಂಗ, ಹೊಯ್ಸಳ, ಅರಸ ಬಟ್ಟಿಗ ಬಟ್ಟಿದೇವ, ರಾಣಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ, ಶಾಂತಲೆ, ದಂಡನಾಯಕರಾದ ಬಂಕೇಶ, ಗಂಗರಾಜ, ಇರಿಗಪ್ಪ, ರವಿಕೀರ್ತಿ, ಮೊದಲಾದವರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ 14 ಬಸದಿಗಳು, ಬಾದಾಮಿ 4ನೇ ಜೈನಗುಹೆ, ಐಹೊಳೆಯ ಮೇಘಣ ಬಸದಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಶಾಸನ, ಪುಲಿಗೆರೆ, ಹಲಷಿ, ಮಾನ್ಯಖೇಟ, ಕಾರ್ಕಳ, ವೇಣೂರು, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಗೇರುಸೊಪ್ಪ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಸೊದೆ, ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ, ಸಿಂಗನಗದ್ದೆ,

ಮಂದಾರಗಿರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಸದಿಗಳನ್ನು, 7ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದಿಗಂಬರ ಜೈನಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು, ಯಕ್ಷ-ಯಕ್ಷಿಣಿಯರ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು, ಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ (ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಿರಿವಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೈನ ಗುರುಗಳು ವೈರಾಗಿಗಳಾಗಿ ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಸಲ್ಲೇಖನ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾತ್ವಿಕ, ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಿ ಕೈವಲ್ಯ ಜ್ಞಾನ (ಸಿದ್ಧಿ) ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಪಾಲಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಷಕರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿವೆ. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ, ಜನ್ನರಂತಹ ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಜೈನ ಧರ್ಮದ ವಿಕಸನದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಶ್ವೇತಾಂಬರಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಮಹಾವೀರನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ದಿಗಂಬರಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ಜೈನ ಧರ್ಮ ತತ್ವಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಭುತ್ವ ವಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಮೂಲಧರ್ಮ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಜನರ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನರಿತ ಜೈನ ಗುರುಗಳು ಸುಧಾರಣೆಯತ್ತ ವಾಲಿದರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾಪನೀಯ ಪಂಥ ಅಸ್ತಿತ್ವ ತಾಳಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. 148ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕಲಶ ಆಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಜೈನಮುನಿವರ್ಯರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಜೈನ ಪಂಥವಾಗಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿತು. ದಿಗಂಬರರಂತೆ ನಗ್ನರಾಗಿಯೂ, ಶ್ವೇತಾಂಬರರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಸಮನ್ವಯ ಪಂಥವಾಗಿ ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ವ್ಯಾಕರಣಗಾರ ಶಾಕತಾಯನ, ರವಿಕೀರ್ತಿ, ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇಡಂ, ಅಡಕಿ, ಹಲಸಿ, ರೋಣ, ನವಲಗೊಂದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. 8ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಿತ ಪಂಥವಾಗಿತ್ತು. 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಶೈವ ಧರ್ಮೀಯರ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆ ಚಲಿಸಿದ ಯಾಪನೀಯರು ಸುಧಾರಿತ ಮಾರ್ಗೋಪಯಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಸಮಾಜ ಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು ಆ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಆರ್ಕಾಕೀರ್ತಿ, ವಿಜಯ ಕೀರ್ತಿ, ಕೋಚಿ ಆಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಯಾಪನೀಯ ಜೈನ ಮುನಿಗಳು ನಂದಿ, ಕೈದಾಳ, ಪುನ್ನಾಗ, ಮಂದಾರಗಿರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತು ಸುಧಾರಿತ ಯಾಪನೀಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 60 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರುನಿಂದ 10 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂದಾರಗಿರಿ ತುಮಕೂರು-ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆದ್ದಾರಿ-4 ರಿಂದ 4 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರ ಕ್ರಮಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಪಂಡಿತನಹಳ್ಳಿ ಬಳಿ ಅರ್ಧ ಕಿ.ಮೀ. ಇರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. 1200 ವರ್ಷಗಳ ಐತಿಹ್ಯವುಳ್ಳ ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯ ಸ್ಮಾರಕ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬಸದಿ ಬೆಟ್ಟ, ಅಕ್ಕಬಸದಿ ಬೆಟ್ಟ, ಚಂದ್ರನಾಥ ಪರ್ವತವೆಂದು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ವಿನಯಮುಕ್ತಿ ದೇವರೆಂಬ ಜೈನ ಮುನಿ ಕುಂದ ಕುಂದಾನ್ವಯ ಯಾಪನೀಯ ಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಶಾತವಾಹನ ಸಂತತಿಯ ಜೈನ ಸಂತ, ಕುಂದ ಕುಂದಾಚಾರ್ಯ ಗಣಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಂದರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲೇಖನ

ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯವೃಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬೆಟ್ಟದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಯಕ್ಷದೇವರ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂದಾರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವಾದ ಪರ್ವತವೆಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಬಿಟ್ಟಿಗ ಮತ್ತು ಚಂದವ್ವರವರ ಮಗಳು ಮಾಚಿಯಕ್ಕ ಮಂದಾರಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಜಿನಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಈಶ್ವರ ಚಮಾಪತಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದಳು. ಎರೆಯಂಗಮಯ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ ಚಮಾಪತಿಯವರು ಹೊಯ್ಸಳ ದಂಡನಾಯಕರಾಗಿದ್ದು, ಕ್ರಿ.ಶ. 980ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಿರು ಮಂದಿರಗಳನ್ನು, ಮಂದಾರಗಿರಿಯ ಜಿನಾಲಯಗಳನ್ನು 1160ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದಿನ ಕಿರು ಬಸದಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಾಚಿಯಕ್ಕ, ಮೈದಾಳ ಪದ್ಮಾವತಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಮಂದಾರಗಿರಿ ಬಸದಿಯ ದೈನಂದಿನ ಪೂಜಾಕೈಂಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದತ್ತಿಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಹೊಯ್ಸಳರ ದಂಡನಾಯಕನ ಪತ್ನಿ ಪೆರ್ಗಡತಿ ಮಾಚಿಯಕ್ಕಳ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಬಸದಿಗಳು ಜೈನ ಯಾತ್ರಾತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಕಾರದ ಗೋಡೆಯೊಳಗೆ 5 ಬಸದಿಗಳಿವೆ. 2 ಬಸದಿಗಳು 1008 ಚಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜರು ಮತ್ತು ಸುದಾತ್ತಾಚಾರ್ಯ ಮುನಿಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜೈನ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಆರಾಧನ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಬಸದಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು. 14ನೇ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥ ಮತ್ತು ಸುಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥ ಎಂಬ 2 ಬಸದಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಬಸದಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯಾದ ದ್ರಾವಿಡ (8ನೇ ಶತಮಾನದ) ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ನಾಗರ ಶೈಲಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾನಸಂಭಗಳ, ಜೈನಮೂರ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಜೈನ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರೇಖೆಯ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು, ಧ್ಯಾನ, ಸಲ್ಲೇಖನ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯಾತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. 5 ಬಸದಿಗಳ ಸುತ್ತಲು ಪ್ರಕಾರದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಸದಿಗಳ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗಣಧರರ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ತಳಭಾಗದ ನೆಲಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 2 ಪಾದಗಳ ಕೆತ್ತನೆ (ಮುದ್ರೆ) ಇದೆ. ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುದ್ರೆಯು ಮಹಾವೀರರ ಪಾದದ ಮುದ್ರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ, ಭಕ್ತ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಜೈನರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಜೈನ ಆಸ್ತಿಕರು, ಸಂತರು, ಧ್ಯಾನ, ಉಪವಾಸ ವ್ರತಾಚರಣೆಗೈದ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ. 2012ರಲ್ಲಿ 108 ಪ್ರಣಾಮ ಸಾಗರರು 61 ದಿನಗಳು ಮೌನವಾಗಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಬಸದಿ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಹಾವೀರರ ಚಿತ್ರಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತ ಜೈನ ಮುನಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಂತಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ಧ್ಯಾನ, ಪರೋಪಕಾರದಂತಹ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಕಾರದ ಗೋಡೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಶಾಸನ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಸದಿಯ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಸನವನ್ನು ಕೊರೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟದ ಬಸದಿಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಟ್ಟದ ಎಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಗಂಗೆಯ ಕೊಳವಿದೆ. ಈ ಕೊಳವನ್ನು ಬಂಡೆ, ಕೆಂಪು ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಮೃತÀ

ಜಲಧಾರೆಯನ್ನು ಕಾಳುವ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಡೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಈ ಕೊಳದ ವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚರಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಕೊಳವಾಗಿದ್ದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂಬ ಪ್ರತೀತ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ, ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಅವಸಾನ ಕಂಡಿರುವ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಅವಶೇಷಗಳಿವೆ. ಪ್ರಕಾರದ ಗೋಡೆಯ ಒಳಗಿನ ಬಸದಿಗಳ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಗೇ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಸ್ತಂಭ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೃಹತ್ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ತಂಪುಗಾಳಿಯ ತರಂಗಗಳ ನಾದ, ಹಿತಕರ ವಾತಾವರಣ ಭಕ್ತರಸ ಮತ್ತು ಅಹಲ್ಲಾದಕರ ಅನುಭವ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಧ್ಯಾನಗಳಿಂದ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಜೈನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಂದಾರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟ ಸಾಹಸಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಕಸರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ದುಂಡಾಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡೆಯನ್ನೇರುವುದೇ ಸಾಹಸವಾಗಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದಿಂದ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಸದಿ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಲು 435 ಕಿರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದ ಭಕ್ತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಸಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾವನದುರ್ಗ, ಮದುಗಿರಿ, ಶಿವಗಂಗೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂದಾರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟವು ಟ್ರೆಕ್ಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಮಂದಾರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರಾದ ಬಂಡೆ, ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವ ಕಿರುಬಂಡೆಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನೇರಿ ಸಾಹಸ ಮೆರೆಯುವ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಿಗೆ ವಿಹಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟವನ್ನೇರಲು ಮತ್ತು ಇಳಿಯಲು ಹಲವು ಬಂಡೆಗಳನ್ನೇರಿ ದೈಹಿಕ ಕಸರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ತನ್ನತ್ತ ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಬೆಟ್ಟವನ್ನೇರುವುದು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಳವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವ ಬೃಹತ್ ಬಂಡೆಗಳನ್ನೇರಿ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೊಬಗನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಒಂದು ರೋಮಾಂಚನಕಾರಿ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸುಂದರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ವಾಗಿದೆ.

(Fascinating Out look at the peak level) ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯ ದೃಶ್ಯ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿದ್ದು ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಬದಿಯಲ್ಲಿನ ಮೈದಾಳ ಕೆರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಮನಮೋಹಕ ಆನಂದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗ, ಶಿವಗಂಗೆಯ ಬೆಟ್ಟ, ರೈತರ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳು, ನಿಜಗಲ್ಲು, ದುರ್ಗ, ಸಿದ್ದರಬೆಟ್ಟ, ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿನ ವಾಹನಗಳ ಚಲನವಲನ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಚಲಿಸುವ ರೈಲುಗಳ ದೃಷ್ಟಿ, ಬೆಟ್ಟ ಆವರ್ತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ 81 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ನವಿಲುಗಿರಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಜೈನ ದೇವಾಲಯ, ತೀರ್ಥಂಕರ, ಬಾಹುಬಲಿ ಮಾದರಿಯ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ, ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಗಿಡ-ಮರಗಳು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ, ಮಾನಸಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿ ನೀಡುವ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. (Superb natural Beauty)

ಮಂದಾರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಾಗದ 81 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಪಿಂಚಿ ಮಾದರಿಯ (Pinchi Shaped Peacock Fathers Jain Temple) ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ದಿಗಂಬರ ಜೈನ ಆಚಾರ್ಯ 108ನೇ ಗುರುವಾದ ಶಾಂತ ಸಾಗರ್‌ಜಿ ಮಹಾರ್‌ವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವ ಗುರುಮಂದಿರ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂದಿರವನ್ನು ಮೌನಿಭಾಬಾ, ಮುನಿಶ್ರೀ, 108, ಪ್ರಣಮ ಸಾಗರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ನವಿಲುಗಿರಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ, ನವಿಲು ರೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ತಿಳಿ ನೀಲಿ, ಹಸಿರು, ಆರಂಜ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ (ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು) ಮಧ್ಯಗಾತ್ರದ ಗೊಮ್ಮಟ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವಂತೆ

ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂತಿ ಸಾಗರ್‌ಜಿ ಮಹರ್‌ರವರ ಗುರು ಮಂದಿರವು ಗುಮ್ಮಟಾಕಾರದ ಮೇಲ್ವಾರಿಯ ಮೇಲ್ವಾರಿಯಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಮೊಗದಂತೆ ಮೇಲೇರಿದ ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರ ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಗುರು ಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣವು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ತನ್ನದೆಯಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ (ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ) ಶೈಲಿಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂದಿರದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ಕುಣಿತು ಏಕಾಂತವಾಗಿ (ದ್ರಾವಿಡೀಯ) ಯೋಗಿ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಮಾಡುವಾಗ ಚಲನ ಶೀಲ ನೀರಿನ ಶಬ್ದಗಳೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂದಿರ ಮಂದಾರಗಿರಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕುಂತುಗಿರಿ, 108, ಪಿಂಚಿದಾರಿ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ದೇವನಂದಿ ಮಹಾರಾಜರು 16-5-2013ರಲ್ಲಿ ಈ ಜೈನ ಪಿಂಚಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೈನ ದಿಗಂಬರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆ, ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ, ಜೈನಮುನಿಗಳ ಸಾಂಘಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಪನೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿದ್ದ ಮಂದಾರಗಿರಿ ದಿಗಂಬರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮೂಲತತ್ವ ಇತಿಹಾಸದತ್ತ ಪುನರಾವಲೋಕನದತ್ತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

2006ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಟೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಪರಮಪೂಜ್ಯ, 108, ಪ್ರಮುಖ ಸಾಗರ್ ಮುನಿರಾಜರು 2007ರಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿ 2 ತಿಂಗಳು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. 21 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು 50 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಮಾನಸ್ತಂಭ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಲಾಯಿತು. 2008ರಲ್ಲಿ ಗಜಧರ್ಮೋತ್ಸವ ವಿಜೃಂಭಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗುರುಮಂದಿರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ

2011ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚಂದ್ರನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಬಾಹುಬಲಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ವೈರಾಗ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಹುಲಿಯ ಹಾಲನ್ನು ಹಸುವಿನ ಕರುವೊಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹುಲಿಯ ಮರಿಯೊಂದು ಹಸುವಿನ ಮೊಲೆಹಾಲನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುವಂತಹ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಂದ್ರನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಏಕಶಿಲಾ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾನಸ್ತಂಭವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ ಮಂಟಪದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ 50 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಮಾನಸ್ತಂಭ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಈ ಸ್ತಂಭವು ಜೈನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಪರಂಪರೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. 2012ರಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪದಂತ ಸಾಗರ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯ ಮುನಿಶ್ರೀ 108 ಪುಣಾಮ ಸಾಗರರು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ 61 ದಿನವಸಗಳು ಮೌನವ್ರತ ಆಚರಿಸಿದರು. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವ 5 ಜೈನಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಡಾ|| ರಾಜರ್ಷಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆರವರು ತಮ್ಮ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ವತಿಯಿಂದ ಇಂದು ಕಾಣುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಮಣದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಜೈನ ಧರ್ಮೀಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಶ್ರೀ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿ ಪಾಲೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಚಾರ್ಯ ಮುನಿವರ್ಯರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವ ಪ್ರತಿತಿಯನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜೈನರು ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಮಾಲಿನಿ, ಯಕ್ಷ ಯಕ್ಷಿಣಿಯರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾ ಮಾಲೀನಿ ಅಮ್ಮನವರ ಕಿರುಮಂದಿರವಿದ್ದು ಧ್ಯಾನದ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುವ ದೇವರನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಿತಿಗೆ ನಿಲುಕದ, ಮಾನಸಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ, ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಮಿತಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವರು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಧರ್ಮ, ರಚಿಸಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು, ಗ್ರಂಥಗಳು, ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಿರಿದಾದ ಕಾಣಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಬಹುಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಿ ನಿವಾಸ, ಅತಿಥಿ ಗೃಹ, ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭು ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ, ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 30 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಪರಿಸರದ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವ ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವತ್ತ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸುಂದರ ಪರಿಸರ ಮಲೀನವಾಗದಂತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದಂತೆ, ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸುವುದು ಜರೂರಿನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ರಮ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

Reference

1. Epigraphic of KARNAKATA – B.L. Rise, Tumkur-38-12
2. B.A. Saltore – Medivil Jainism – Page – 36
3. Mysore Arcalological Report
4. Tumkur District Gazetier
5. Padmanaba S. Jainy – The jain Path of Purification, Gender & Salvation
6. Christoper Key Chapple Jainism & Ecology
7. Dibakar Mohanathi, - Jainism & Indian Philosophy
8. R.B.P. Singh Jainism in early medival Karnataka-Motilal Publishers
9. Kumar Brijesh Pilgrim Centers of India. Dymond Publisher book pvt. Ltd.
10. Chaugth Lalith, Karnataka's Rich Heritage & Art & Architecture, nation Press, Hosala Period
11. Sangavi vilas adhinath – aspects of jain releasing popular prakasha – 2001
12. Harman Jacobi Jain Sutral – 1884
13. ಪಂಡಿತ ಶಾಂತರಾಜ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, - ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವೀರ ಜೈನ ಮಹಿಳೆಯರು
14. ಕನ್ನಡ ಶಾನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರಸಾರಂಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ - 1979
15. ಬಾಹುಬಲಿ ಬಾಬು ಟಿ.ಎಸ್. ರವರ ಸಂದರ್ಶನ – ಆಚಾರ್ಯ ಶಾಂತಿಸಾಗರ ಗುರುಮಂದಿರ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು,
16. ಡಾ. ಪದ್ಮಪ್ರಸಾದ ಎಸ್.ಪಿ. – ಜೈನ ವಿಧ್ವಾಂಸರ ಸಂದರ್ಶನ
17. ಈ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು, ಸದಸ್ಯರ ಸಂದರ್ಶನ
18. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ - ನಾನು ಕಂಡಂತೆ

‘ಅಗ್ರಹಾರ’ ಕಾದಂಬರಿ : ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಹಾಗೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಚಿಂತನೆ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ

ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-583276.

ಮೊ.ಸಂ-9900389923.

E-mail : llakshmikantha960@gmail.com

‘ಅರಳವ್ವ’ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಪರವಾದ ಹೊಸತೊಂದು ಬೆಳಕಿನ ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದು ಪ್ರೊ.ಹೆಚ್.ಬಾಳೆ ಕೆ. ನಾಗೇಶ್ ಅವರ ಮತ್ತೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕಾದಂಬರಿ ‘ಅಗ್ರಹಾರ’ . ದಲಿತ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ಆ ಲೋಕದ ಜನರ ನೋವು-ನಲಿವುಗಳ ಅರಿವಿರುವ ಇವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರ ನೋವಿಗೆ ಮಿಡಿಯುವ ಗುಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಮಹಿಳಾ ಪರವಾದ ಧ್ವನಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಇವರ ‘ಅಗ್ರಹಾರ’ ಕಾದಂಬರಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಓದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುವ ಬುದ್ಧಿ, ಬಸವ ಹಾಗೂ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಮಾತುಗಳು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಶಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತವೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯು ‘ಅಗ್ರಹಾರ’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿರಬಹುದಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವ ಜಾತಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ದಲಿತತ್ವದ ಹುಡುಕಾಟವು ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಾಹ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತಹ ಹಲವು ಜ್ವಲಂತ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಹೊರಹಾಕಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬೇರೆಯದೇ ಆದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಲೇ, ಅವರ ನೋವು-ನಲಿವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗಿನ ಜಾಗೃತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ದಲಿತ ಚಿಂತಕ ಜಗತ್ತು ಪರಿಭಾವಿಸಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗಿನ ಏಕಮುಖ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಒಡೆದು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಸನಾತನವಾದಿಗಳ ಕ್ರೌರ್ಯ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಚಿತ್ರಣಗಳೂ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಂತು ಹೊಸ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲಳಾಗುವವಳು ‘ಸುಬ್ಬವ್ವ’ ಎಂಬುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿ, ಚೆಸುವಸಾಸ್ತ್ರಿಯಂತಹ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಮನಸುಳ್ಳ

ಗಂಡನನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ, ಆ ಎಲ್ಲಾ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಸುಬ್ಬವ್ವ' ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ದಲಿತ ಹಾಗೂ ತಳವರ್ಗದ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎಂತದೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕರು ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ಸಮಾಜದ ಉದಯವೂ ಆಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಅರಳಿ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಮರಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಗಳು, ಘಟನಾವಳಿಗಳು ಓದುಗ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತವಾಗುವುದು ಈ ಮರಗಳ ಹಾಗೂ ನಾಗರಕಲ್ಲಿನ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ. ಇಲ್ಲಿನ ಅರಳಿ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಮರಗಳು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ದಾಂಪತ್ಯದ ರಸ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಲೇ 'ದೊಣ್ಣೆಹಳ್ಳಿ' ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅರಳಿಮರ, ಬೇವಿನಮರ, ನಾಗರಕಲ್ಲು, ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲು, ಕಣಗಿಲೆ ಹೂವು ಮತ್ತು ಮರದ ಗ್ವಾಡೆಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ಸ್ವವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕತೆಯ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಿಥಾನ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯು 'ಸುಬ್ಬವ್ವ' ಳನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ "ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳ್ಳಂಗೇ ಇಡೀ ಕಾಡನ್ನು ಮೇಲು ಕೀಳು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು" ಎಂದು ಕೊರಗುವ ವನದವ್ವನ ಹಪಹಪಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲಿನ ಮನುಷ್ಯನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿನ ಮರಗಿಡ, ಹೂವು ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳೂ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಮರ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಇನ್ನೊಂದು ಕನಿಷ್ಠ. ಹೀಗೆ ಕಣಗಲ ಹೂವು ಕೂಡ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಿಷೇಧಿತವಾಗಿದ್ದು, ಮಾರಿ ದೈವಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿ, ಸ್ಮಶಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮಬಲವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕ್ರಮಗಳೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯ ದಲಿತ ಕೇರಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಲೋಕದ ತೇರನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು, ಬೆಳಕಿನ ಸಿಹಿ ಹಂಚುವ ಹಂಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದೊಳಗೆ ಮನೆ ಮಾಡಿರುವ ಗೊಡ್ಡು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದವಳಾದ ಸುಬ್ಬವ್ವಳಿಂದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಗಳಿಸಿದ ಜಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿರೋಧ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಾಗ ಬೀಳುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೂ, ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೂ, ಒಳಗೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಡಾಯದ ವಿರೋಧಿ ನೆಲೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಅದೇ. ಅದು ಸುಬ್ಬವ್ವಳ ಮೂಲಕ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ನಾಯಕಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ (ಸುಬ್ಬವ್ವ). ಚೆಸುವ(ಕೇಶವ)ಸಾಸ್ತ್ರಿಯ ಹೆಂಡತಿ. ಗ್ರಾಮದ ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿಯ ಪೂಜಾರಿಯಾದ ಚೆಸುವಸಾಸ್ತ್ರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿರೋಧಿ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದಲಿತರು ಶಿಕ್ಷಿತರಾಗುವುದು ಈತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈತ ಸನಾತನವಾದಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿರೂಪಿ, ಮನುವಿನ ವಕ್ತಾರ. ಇವನು ದೇಗುಲದ ಸೇವಕಿಯಾದ ಕೆಳವರ್ಗದ 'ನಾಗಚಂದ್ರಿಕೆ' ಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗಿ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆತಿದ್ದವ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತ, ಅವಳ ಎಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವು ನೋವುಗಳನ್ನು ಸುಬ್ಬವ್ವ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೀರಿ ತಾನು ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮಾನತೆಯ ಬೆಳಕಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆಗುತ್ತಾಳೆ.

ಸನಾತನವಾದಿಗಳ ಗೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನಲುಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಲೆ, ಪತಿ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಸನಾತನವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ದಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಿಂತ ಸುಬ್ಬವ್ವನ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಆಶಯದ ಮನಸ್ಸಿತಿಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ದೃಢಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಾಡೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆ, ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳವಾದ ದಲಿತರ ಕೇರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಸಮುದಾಯದ ಪುರುಷ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೆಡ್ಡು ಒಡೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ, ಬಸವ ಹಾಗೂ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸುಬ್ಬವ್ವ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀ ಆಗಿದ್ದರೂ ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗೆ, ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠಗಳೆಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಾಗುವ ಸರ್ವ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅನುಕರಣೀಯ. ಜೊತೆಗೆ ಆಕೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತರಲು ಪಡುವ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಆಕೆಯ ಹಪಹಪಿಸುವಿಕೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೊಣ್ಣೆಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಠ(ಶಾಲೆ) ತೆರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಕನಸನ್ನು ಹೊತ್ತ ಜನರಿರುವಂತೆಯೇ ಚೆಸುವಸಾಸ್ತ್ರಿಯಂತಹವರು ಇಡೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಶಯಕ್ಕೆಯೇ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರು. ಆತನ “ಅಲ್ಲಾ.... ಆ....ದೊಣ್ಣೆಹಳ್ಳಿ ಕಿರಿಮೀನು ಇರಿಮೀನು ತಿಂತಾವೆ ಅಂಗಾಯ್ದೆ. ಅಮ್ಯಾಗೆ ಆಚಾರ, ಇಚಾರ, ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂದ್ರ್ಯಾವಂದನೆ, ಪೂಜೆ, ಸೋಕ(ಶ್ಲೋಕ), ಉಪನಯನ, ಸ್ರಾದ್ಧಾ....! ಪಿಂಡಾರ್ಪಣೆ ಆಗ್ತ ಇಲ್ಲಾ ! ಅಮ್ಯಾಗೆ ಆಂಜನೇಯಸಾಮಿಗೆ ಜನ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪಾ, ಮೊಸು, ಅಬ್ಬೆಂಜನ ನಿಲ್ಲವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಜಾತ್ರೆ, ಅಬ್ಬ, ಉತ್ಸವ, ತೇರು, ತ್ಯಪ್ಪಾ....! ವೊತ್ತೊತ್ತೆ ಆಗ್ತ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಊರಿಗೆ ಸಿಡುಬು, ತೊಡಬಾಳು, ಕಜ್ಜಿ, ಕುರ, ವಾಂತಿ ಬ್ಯಾದಿ ಬಂದದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಆಂಜನೇಯ ಮುನ್ನಕೊಂಡವನೆ ಮೊದ್ಲು ಜಾತ್ರೆ ಮಾಡನಾ....”ಎಂದು ಹೇಳುವ ಆತನ ಮಾತುಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ವಿರೋಧಗಳು, ಅಸಮಾಧಾನಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಮಠ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತುವ ಚೆಸುವಸಾಸ್ತ್ರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರಿದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆತ “ತಾನೆಯಾ ಗುಯ್ ಗುಡ್ಡಾ ಊರು ಆಳಾಗ್ವಾಯ್ತು, ಯಾರು ಊರ್ಗೆ ಪಾರ ಯಾಳಾಕೆ ಬತ್ತರೆ ನ್ವಾಡ್ತಿನಿ. ಈ ಊರ್ನೋರು ಅಕ್ಕರ ಕಲ್ತೇ ಬುದ್ಧಿ ಬತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಆದಾಯ ಕಮ್ಮಿಯ್ದೆ. ನನ್ನ ಅಲ್ಪಾ ಚಲ್ಸ ಯಲ್ಲೆ ತಿಳಿತದೆ. ಇದ್ಯೆ ಯಾನಾರ ಉಳಿ ಇಂಡ್ವೇಕು” ಎಂಬ ಆತನ ನಿಲುವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು ಎಂಬ ಆತನ ಭಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಸುತ್ತ ಯಂಟೆ ಅಳ್ಳಿಗೆ ಏಕೈಕ ಮಠವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದೊಣ್ಣೆಹಳ್ಳಿ ‘ಮಠ’ ವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ಜನರಲ್ಲಿನ ಕುತೂಹಲ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಾತುಕತೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ “ಚಾರಿಯ ರೂಪಿ....ರುದ್ರಿ....ಕರಿಪುಟ್ಟಿಯ ಮರಲಿ ನಿಂತೊಂಡು ಈ ‘ಮಠೆ’ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ವಳಿಕೆ ಕರ್ಕೊತ್ತಾರಾ....!” ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ತಳವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವ ಜಾಗೃತಿ, ಹೊಸ ಆಶಾಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಮರಕ್ಕೆ 'ಜವನಯ್ಯ' ಮೇಷ್ಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಂದೆ ಕಾಳಸಿಂದ ಐದ್ದೇ ಕಳ್ಳಾಗುಂಟ ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಿಯ ಮಗ ಗದ್ದಯ್ಯ, ಜವನಯ್ಯ ಮೇಷ್ಪಾಗಿ ಹೇಳುವ "ಸಾ....ಉಡ್ಲು ನನ್ನ....ಡುಮ್ಮಕೆ ಕರ್ಗೆ ಅಂತ ಮುಟ್ಟುಸ್ಸಕ್ಕಾಳಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅತ್ರಕೆ ವಾದ್ರೆ ಮಾರು ಉದ್ದ ಸರಿತರೆ. ಅದ್ಯೆ ಇಲ್ಲೆ ಕೂತ್ಕೊತ್ತಿವಿ. ನನ್ನ ಇಂದ್ಯೆ ಕುಂತೊ ಆದ್ರೆ ನಾಕಾ ಅಕಸರ ಕಲಿ ಅಂತ ಲಪ್ಪಾ ಗಡ್ಡೆರಂಗ.....ಯಾಳವನೆ ಸಾರ್....." ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ದೊಣ್ಣೆಅಳ್ಳಿ ಮರದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ಸ್ಪೂಶ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೂಶ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಆ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಇಂತಹ ಮರಕ್ಕೆ 'ಜವನಯ್ಯ' ರ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಬರುವ 'ಸುಬ್ಬವ್ವ' ಇಡೀ ಶಾಲೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಯಂಕೋಬಸಾಸ್ತಿಗಳ ಮಗಳಾದ ಈಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತೆ, ವಿಚಾರವಂತೆ ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಪರ. ಈ ಗುಣಗಳೇ ಈಕೆಯ ಗಂಡ ಇವಳ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಬ್ಬವ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಒಲವನ್ನು ಉಳ್ಳಂತಹವಳು. ಆದರೂ "ಸುಬ್ಬವ್ವ ವರ್ಗ ಊರ್ನ 'ಮರೈ' ಮ್ಯಾಟು ಆದ್ರೆ ಮನೆವಳ್ಳೆ ತುಟಿನಾ ತುಟುಕ್ ಪಿಟಿಕ್ ಅನ್ನಂಗ ಇಲ್ಲ" ಎಂಬಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಆಕೆಗಿದ್ದ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಧಾರುಣತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಯಾವತ್ತೂ ಆಕೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದವಳಲ್ಲ. ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮರದ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಬದುಕನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದವಳು.

ಸುಬ್ಬವ್ವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ "ಲೋಚಲೋಚ್ಚೆ ಯಾರೆ ಈ ಚಾರಿರು ದಕ್ಷಣೆ ಅವ್ರೆ. ಈ ಉನ್ನಾರ ನನ್ನ ಅಗ್ರದಾರ್ ಜನವೇ ಮಾಡವ್ರೆ. ನಾವು ಉತ್ತರ್ಕೆ ಅಂದ್ರೆ ತಲೆಯಂಗ ತಲೆ ಮ್ಯಾಗೆ ಇರ್ಬೇಕು. ವೊಲೆರು ದಕ್ಷಣೆ ಅಂದ್ರೆ ತಿಕ್ಕದ ಕಡೆ ತಳ್ಳಲಿರ್ಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಪೂರ್ವಕೆ ಚತ್ರಿಯರು, ಯಾಪಾರ ಮಾಡೋರ್ಬೇಕು, ಅಲ್ಲಾ.....! ಈ ಅಗ್ರದರ್ ತಲೆ ಇಂತ ನೀಚ ಬುದ್ಧಿ ತುಂಬಕ್ಕಾಂಡದಲಾ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾ.....! ಅಲ್ಲಾ ದ್ಯಾವು ಗುಡಿಯಿಂದ ಯದ್ದು ಬಂದು ವೊಲೆರು ತಿಕ್ಕತ್ರ ಇರಿ. ಯಾಪಾರ ಮಾಡೋರು ಪಶ್ಚಿಮ್ಚೆ ಇರಿ. ಚತ್ರಿಯರು ಯವಸಾಯ ಮಾಡೋರು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇರಿ; ಅಂತ ಯಾಳಿದ್ದೆ. ಈ ಊರ್ನಿಂದ ಯತ್ತಿ ವರಿಕೆ ಅಕವುಲ್ಲಾ....ಇದು ಯಾಟು ನ್ಯಾಯ ಅಂತಿನಿ?" ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಅವಳ ವಿಚಾರಶೀಲ ಗುಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಸ್ವರೂಪದ ಮನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಸುಬ್ಬವ್ವ ಅಗ್ರಹಾರದ ಸಭ್ಯಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಮೇಲೆಯೂ ಶೋಷಣೆಗಳು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಹರಣಗೊಳಿಸುವ ಪತಿ, ಶೋಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಪಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಹಿಳೆಯನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರಣ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪುರುಷ ಪ್ರಭುತ್ವ ತಾನೇ ಮೇಲುಗೈಯಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮೌನಿಯಾಗಿ ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸುಬ್ಬವ್ವ ಈ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿಂತವಳು.

ಸುಬ್ಬವ್ವ ದಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲಂತೂ ಚೆಸುವಸಾಸ್ತಿಯ ಉಪಟಳಗಳು ಮಿತಿಮೀರುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಮಡಿ, ಮನೆಯ ಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಹಾಳಾದವೆಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆತ ಹೇಳುವ "ನ್ವಾಡು ಇನ್ನೂ ಮುಂದ್ಯೆ 'ಮರೈಲಿ' ವಲಮಾದ್ರ ಅಕ್ಲ ಮುಟ್ಟುಬ್ಯಾಡ. ಅಕ್ಲ ಪುಸ್ತಕ, ಬಾಗು, ಮೈಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟೋಬ್ಯಾಡ. ಆ ಸೂದ್ರ ಮುಂಡೇವು ಆಪಸಕ್ಕ. ಅವು ಸತ್ತ ಯಮ್ಮೆ, ದನ, ಕರ ತಿಂಬತ್ತವೆ. ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ, ಜಪತಪ ಇಲ್ಲ, ಮಿಯಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅವು ದನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆ. ವಲಸು ಪಲಸ್ಸು ಜಾತಿವು. ಅಮ್ಯಾಕೆ ಅವುಕೆ ನೀ ತಕ್ಕೋ ವಾದ ಉಳಿಅನ್ನ, ಮೊಸ್ಸನ್ನ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಚಟ್ಟಿ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಸಂಡೆ, ತುಪ್ಪ ಕ್ವಾಟ್ಟೇ ಅವು ಅದ್ನ ನಾಲೆ ರುಚಿ ಇಡ್ವಾಂಡು ನಮ್ಮದ್ನ ಚಿತ್ವಾಂಡು ನಮ್ಮ ಕಸ್ಸಂಗ ಕಾಣ್ತರೆ.. ಅವರ್ನ ಮರೈ ಬಾಗ್ಲ ಅಟ್ ದೂರ್ಕೆ ನಿಂದ್ರಿಸು" . ಎಂದು ಆತ ಸುಬ್ಬವ್ವನಿಗೆ ಹೇಳುವ

ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಆತನಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ ಸನಾತನವಾದಿಯ ಅಂಶಗಳಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸುಬ್ಬವ್ವ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳುವ “ನಿವು ಅಗ್ರಾರ್ಡ ಗ್ವಾಡ್ಡು ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ನ್ಯಣ್ಣ ಅಗ್ಗವ ಕುತ್ತೆಗೆ ಬಿಕ್ಕಾಂಡಿದ್ಡಿರಿ. ನಿವು ತಿಳೋರು ಅಂದ್ವಾಂಡಿದ್ಡೆ. ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಯಾದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಪುರಾಣ, ಪರಾಯಣ, ಸಾಸ್ತ್ರ, ಅರ್ಚನೆ, ಪಾರಥನೆ, ಮನುಪಾಠ, ಸೋಕಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾನೇನೋ ಗ್ವಾತ್ತುಂತ ತಿಳೋಂಡಿದ್ಡೆ. ಆದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ವಳ್ಳೆ ಸತಮಾನ್ದ ನೀತಿಗಳೇ ಇರ್ವಾದು. ಕಾಲ್ದ ವಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬದ್ಲಾದ್ರೂ ನಿವು ಬದ್ಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಗಂಡಸರ ಜಾತ್ನೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡ್ತಿರಲ್ಲ. ಆದೇ ಸಿಪಾದಸಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ನ್ವಾಡಿ ಆದೇ ವಲಮಾದ್ರ ಅಕ್ಕು ನಾಕಾ ಅಕ್ಕಸರ ಕಲಿಲಿ ಅಂತರೆ” . ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಹಾಗೂ “ ನಾ ಆಗೋವತ್ನೆ ಇಟೂ ವರ್ಷ ನನ್ನ ವೊಟ್ಟೆಲಿ ಉಳ ಇಲ್ಲದಿದ್ರೂವೆ ನಿವು ಕ್ವಾಟ್ಟು ಇಂಸೆ ಸೆರ್ಗಲಿ ಇಟೋಂಡು ‘ಮರ್ದ’ ಲಿರೋ ಅಕ್ಕು ನನ್ನ ಅಕ್ಕುಂತ ತಿಳೋಂಡು ಜಿವಸ್ಸ ಕಳ್ಳಿವಿನಿ. ಯಣ್ಣು ಸಅನೆ ಮೂರ್ತಿ. ಅವಳು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ರಮುಕಿ, ಜಾಣಿ. ತನ್ನ ಅಂದ, ಚಂದ, ಅರಿವು ಅವಳು ಯಾವತ್ತು ಯಚ್ಚರಗಿರ್ತಳೆ” ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಅವಳ ಆಲೋಚನಾ ಪರವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲ ನೆಲೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಅಂಶಗಳೂ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇವು ಸುಬ್ಬವ್ವಳಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಎಚ್ಚರದ ದನಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ನಡುವೆಯೇ ಸುಬ್ಬವ್ವಳ ತಾಯ್ನದ ಅಭಿಲಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಹಜವಾದ ಬಯಕೆಯ ಭಾವಗಳೂ ಸಹ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಸುಬ್ಬವ್ವ ಮುಂದುವರೆದು ಹೇಳುವ “ಅಲ್ಲಾ.....ನಮ ಲ್ವಾಕ್ಕು ಬುದ್ಧಿವಂತ್ರ ದ್ಯಾವ್ವು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ರು. ಇದ್ನ ಯಾಳೋರು ಆಚಾರ್ಯರು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ರು. ಇಂಗಿದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜನ್ಮ ಊರು, ದ್ಯಾಸ ಮಾತ್ರ ದ್ಯಾವ್ವು ಅಪ್ಪರ ಭಯ, ಬಕ್ಕಿ ಇಡ್ತಾ ಬಂದವೇ ! ಪಂಡಿತ ಪಾಮರ್ರು ತಿಳೋಂಡ ಬಲ್ಲವ್ರು ತಮ್ಮಗೆ ತಾವೆ ಚಚ್ಚಾಟ, ಕಚ್ಚಾಟ, ಗುದ್ದಾಡ್ತ ಬಂದ್ರು. ಚಳಜನ ಮಾತ್ರ ವಸಿನೂವೆ ಬ್ಯಾರೆ ಕಡೆ ವಾಲೋಂಗೆ ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಚಾರ ನ್ವಾಡಿದ್ರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತ್ತು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾಟೋಂದ ಚೀರಾಟ ಆರಾಟ ಮಾಡಿದ್ರೂವೇ ಸ್ಮೂತಿ, ಪುರಾಣ, ಯಾದ, ಉಪನಿಷತ್ಗಳು, ವತ್ತು ಕ್ವಾಡದ ಬಿಡ್ತಿಲ್ಲ. ಇವ್ರುತ್ತಿಂದ್ಲೇ ಊರು, ಚಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಬಣ್ಣ ಪಾಲ್ಪೊಂಡು ಮುಂದುವರೋದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಆಗದೆ. ವಟ್ಟನಲಿ ಬಿದ್ಧಿವಂತ್ರೇ ಈ ಜಗವ ಬದ್ಲು ಮಾಡೋ ಮನ ಇರದಿಲ್ಲಂತ ಕಂಡದೆ. ಜನದಲ್ಲರೋ ಕುಂಡತ್ತ್, ಉಸಿ ಬುದ್ಧಿ, ಬ್ರಮರ್ಗಳ್ಳೆ ಇಂಗೆ ಯಾಟೋ ಇಸಯವ ಬಗೆ ಅರ್ಸದ್ರೂ ಬ್ಯಾಡಂತ ಕಾಣ್ತದೆ. ಅದ್ರ ಬದ್ಲು ಅವ್ನೆ ಇಂಬು ಕ್ವಾಡದೆ ಪ್ರಧಾನ ಆಗದೆ ! ಈ ಲ್ವಾಕ್ಕು ಮಿಥ್ಯೆ, ಆದ್ರೆ ಲ್ವಾಕ್ಕು ಜಾತಿ/ವರ್ಣದ ರಿವಾಜುಗಳ್ಳೆ ಅಪ್ಪೋಂಡದೆ. ಆದ್ರೆ ವಾಗ್ಲಾಡ್ಲೋದ ಯಂಗೆ ಅಂತ ಬಾರಿ ಗಟ್ಟಿತನ್ನ ಯಚ್ಚೆಗೆ ತಲೆಯೊಡ್ಡಿದ್ರು. ನನ್ನ ಉಸ್ಸು ಈ ಲ್ವಾಕ್ಕಲಿ ಇರೋಗಂಟ ವಸಿನಾದ್ರೂವೆ ವಲಮಾದ್ರ, ಕುಂಬಾರ, ಸಾಬ್ರ ನೀಚತನ ಚಾರಿಂದ ವರ್ಗ ದಬ್ಬಿ ಯಲೂ ವಂದೇ ರಕ್ತದ್ವಾರು ಅನ್ನೋ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕಂತ ಅವಳ್ಳೆ ಅವಳೆ ಪಣತಟ್ಟಿದ್ರು” . ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಇಡೀ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ ಕುತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಲೇ, ಆ ಎಲ್ಲ ನಿಲುವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ದಲಿತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತಾನು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಗಂಡನಾದ ಚೆಸುವಸಾಸ್ತ್ರಿ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆತ ಮುಂದುವರೆದು “ಸೂದ್ರಗಿದ್ವರ್ನ ಮಿಂಡ್ವಾಗಿ ಇಟೋಂಡಿದಿಯೆನೇ” ಎಂಬಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದಾಗ ಸುಬ್ಬವ್ವ ಹೇಳುವ “ನನ್ನ ನೌಕ್ರಲಿ ನಂಗ ನೆಮ್ಮಡಿ ಅದೆ. ನಾ.....ಆಗ್ರಾರ ಬಿಟ್ಟೇನೂ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬುಟ್ಟೇನೂ, ಆದ್ರೆ ಮರ್ದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರ ಕಲ್ಪಿರೋ ಯಲ್ಲನೂವೆ ನನ್ನ ಕಳ್ಳುಬಳ್ಳಿ ಅಂತ ತಿಳೋಂಡಿವಿನಿ, ನ್ವಾಡಿ.....ನನ್ನ ತಿರ್ಮಾನ ಯಾಳ್ಳಿನಿ ಚೇಳಿ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ‘ಮರ’ ದ ಪಾರದ ಜತ್ನೆ; ಅಟ್ಟಿಲಿ ಪಾಠ ಯಳ್ಳಿನಿ” ಎಂಬಂತಹ ಆಕೆಯ ಮಾತುಗಳ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದ ಹಿಂದೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಆತಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣದ

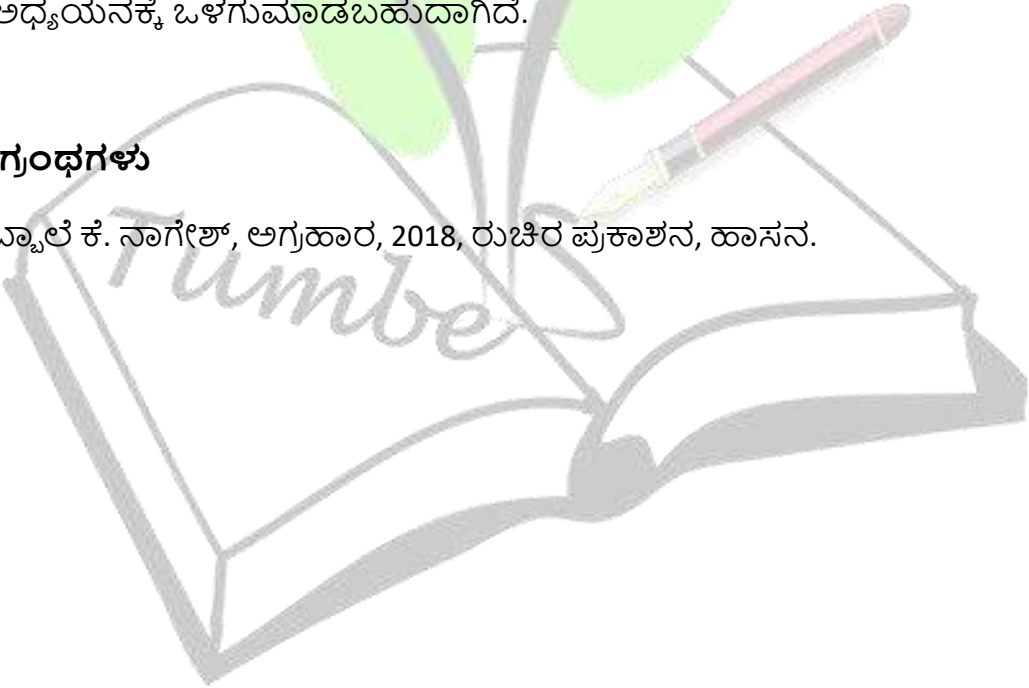
ಮಹೋನ್ನತ ಆಶಯವಿದೆ. ಆಕೆಗೆ ತಾನು ಕಲಿತಿರುವ ವಿದ್ಯೆ ತನ್ನನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವ ಕಾರಣವಾಗಿ ತನ್ನ ದುಷ್ಟ ಗಂಡನನ್ನೇ ತೊರೆಯುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬವ್ವನಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರೂ ಅಗ್ರಹಾರದ ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಪಾದಸಾಸ್ತಿಗಳು ನರಸಿಂಹಭಟ್ಟನಿಗೆ ಹೇಳುವ “ಕಾಲ ಬದ್ಲಾಗ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ವಸಿ ಇಸಾಲವಾಗಿ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡನಾ. ಸುಬ್ಬವ್ವ.....ವಾದ್ದೋಳು, ತಿಳಿದೋಳು ಅವಳು ನಾರಾಯಣಗುರು, ಪೆರಿಯಾರ್, ಬುದ್ಧ, ಬಸವ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಗಾಂಧಿ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ್ಯೊಂಡವಳೆ. ಅವಳ ಆಲೋಚ್ನೆ ಸರಿ ಇದೆ. ಚಳ್ಳೆ, ನಡ್ಕು, ಉಕ್ಕಡ ಚಾರಿಯೋರು ನಮ್ಮಂಗೆ ಮನುಷ್ಯಲ್ಲವೇ.....! ನಾವು.....ಅವಳೆ ವಸಿ ಬೆಂಬಲ ಕ್ವಾಟ್ರೇ ವಳ್ಳೆದುಂತಿನಿ” . ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನದರೂ ಶ್ರೀಪಾದಸಾಸ್ತಿಗಳ ವಿಶಾಲ ಹಾಗೂ ಬದಲಾದ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮನಸ್ವಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಸುಬ್ಬವ್ವ ಅಗ್ರಹಾರದ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಗಂಡನ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧದ ನಡುವೆಯೂ ದಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಚೆಸುವಸಾಸ್ತಿಯ ಕಿರುಕುಳ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಗಂಡ, ಮನೆ ಹಾಗೂ ಅಗ್ರಹಾರವನ್ನೇ ತೊರೆದು ದಲಿತ ಕೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಮೂಲಕ ದಲಿತ ಕೇರಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಮಿನುಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಬ್ಬವ್ವನ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಗುಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಪ್ರೊ.ಹೆಬ್ಬಾಲೆ ಕೆ. ನಾಗೇಶ್, ಅಗ್ರಹಾರ, 2018, ರುಚಿರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹಾಸನ.

‘ಟ್ರೈನ್ ಟು ಪಾಕೀಸ್ತಾನ್’ ಕಾದಂಬರಿ : ಸಮಕಾಲೀನ ಓದು

ಸೈಯದ್ ಬಿ.

ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಭಾಷಾಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ - 583 276

ಮೊ-9880051998

Email : syducta@gmail.com

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಇದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ತನ್ನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಹಲವಾರು ಮಗ್ಗಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ದೇಶದ ನಿಜವಾದ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ದೇಶದ ವರ್ತಮಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು, ಹಾಗೂ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿದ ಘಟನೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ, ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆಗಾಗಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಕಾಲೀನ, ಸಮಸ್ಯೆ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ ಆದರೆ ಕೋಮುವಾದದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೋಮುವಾದದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಇಂದು ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದ ಜೊತೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದಕ್ಕೆಯಾಗಬಹುದೇ? ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥವನ್ನು ಹಾರಿಸಬಲ್ಲದೇ? ಎಂಬಂತಹವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ದೇಶವು ಇಂದು ಕೋಮುವಾದದ ಭೀಕರತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಧರ್ಮ ಜಾತಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣA, ಅಲ್ಲಾ, ಬುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಯೇಸುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟಗಾರರೂ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಹಾಗೂ ರಾಜರುಗಳು ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಉಪಜಾತಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆದು ದೇವರುಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ತ್ಯಾಗ, ಹೋರಾಟ, ಭೋಧನೆ, ಚಿಂತನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ, ಜಾತಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೋಮುಸೌಹಾರ್ದದ ಬದಲು ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಅಣಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿವೆ. ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು, ಓಲೈಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಿಲುವು ಆಗಿರಬಹುದೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು, ಕೆಲವು ಸಂಘಪರಿವಾರಗಳು, ಆಡಳಿತವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನವರ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ

ಜನತೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ, ಅವರು ಕೋಮುವಾದದ ಭೀಕರತೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಕೋಮುವಾದದ ಸಾವುಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೋಮುವಾದದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಊಹಿಸಿದರೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಓದಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಖುಷ್‌ವಂತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ 'ಟೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್' ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನ ಓದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವಂತೆ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನ ಓದು ಅವಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

1956ರಲ್ಲಿ ಖುಷ್‌ವಂತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ 'ಟೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್' ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ 1947ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂದಿನ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. 1947ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತ ಹೋಗುವ ಕಾದಂಬರಿಯು ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಕೋಮುವಾದದ ಕರಾಳ ಮುಖವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಆಳವಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಅಗೆಯುತ್ತ ಸಾಗುವ ಕಾದಂಬರಿ, ಆಗಸ್ಟ್ 1947ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಜೃಂಭಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ, ಆಗಸ್ಟ್ 1947ರ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆರೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನವೆಂಬ ದೇಶಗಳ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು, ಅದರ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡಲಾಗಿದ್ದು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಂದ ಸಡಗರಕ್ಕಿಂತ ದುಃಖವೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರಂಭದಿಂದ, ಮುಕ್ತಾಯದವರೆಗೂ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದೇ ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕೋಮುವಾದದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳೇನು? ಅದರ ಭೀಕರತೆ ಏನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಹಾಗೂ ಅದರ ಭೀಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ, ಭೂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಗೌರಿ ಲಂಕೇಶ್‌ವರರು ಕೃತಿಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ(ಅನು) ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಮನೋ ಮಜ್ರಾಕೂ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ನಗರ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ-ಅದರಲ್ಲೂ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ನಗರ, ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ, ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಮನೋ ಮಜ್ರಾದ ಸಿಖ್ಖರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಹಿಂದೂಗಳು ಸೌಹಾರ್ದದ ಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ದೇಶದ ವಿಭಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಪಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮನೋ ಮಜ್ರಾದಲ್ಲಿನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ತಪಾತಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ

ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ” . ಇವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇವು ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕೋಮುವಾದದ ನೆರಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ, ಅದರ ಭೀಕರತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾರ್ದ ವಾತಾವರಣವೂ ಮರೆಯಾಗುವ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಭೀಕರತೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಖುಷ್‌ವಂತ್‌ಸಿಂಗ್‌ರ ‘ಟ್ರೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. 1947ರಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾದ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಮನೋಮಜ್ರಾದಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಇವೆ. ಮನೋಮಜ್ರಾದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವಂತಹ ಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವೆಂಬಂತೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಛಿದ್ರಗೊಂಡಂತೆ, ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ವಾಸ್ತವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಘಟಿಸುವ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಛಿದ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾದಂಬರಿಯು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿನ ವಸ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಓದುಗಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

‘ಟ್ರೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್’ ಕಾದಂಬರಿ 1947ರ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದ ದೇಶ ವಿಭಜನೆ ಎಂಬ ವಸ್ತುವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಖಂಡ ಭಾರತವು ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನವೆಂದು ವಿಭಾಗವಾದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಕೋಲ್ಕತ್ತದಂತಹ ನಗರ ಹಾಗೂ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಹಾಗೂ ಸಿಖ್ ಧರ್ಮೀಯರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಭೀಕರವಾದ ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎರಡು ದೇಶಗಳಿಂದ ನೂರು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಮುಸ್ಲಿಂ, ಸಿಖ್, ಹಿಂದೂ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ಭೀತಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 10ದಶಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ನೈಜ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಲೇಖಕರು ಕೋಮುವಾದವೆಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತಹ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನೆ ತಿಳಿದಿರದ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತಹ ಪಂಜಾಬ್‌ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ದೂರವಿರುವಂತಹ, ಮನೋಮಜ್ರಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ತುಂಬಾ ಹೇರಳವಾಗಿರುವುದಂತು ನಿಜ ಸಂಗತಿ. ಮನೋಮಜ್ರಾ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಸಿಖ್ ಹಾಗೂ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಧರ್ಮೀಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದು. ಹೊರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಬೇರೆ, ಬೇರೆ ಧರ್ಮೀಯರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಾಗಲಿ ಧರ್ಮಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಾಳುತ್ತ ಬಂದ ಜನತೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಿತ್‌ಸಿಂಗ್(ಸಿಖ್), ಇಮಾನ್‌ಬಾಕ್ಷ್(ಮುಸ್ಲಿಂ) ಮತ್ತು ರಾಂ ಲಾಲ್(ಹಿಂದೂ) ಇವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖಂಡರಾಗಿದ್ದು ಸೋದರತ್ವ ಕಲ್ಪನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಿತ್‌ಸಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಇಮಾನ್ ಬಾಕ್ಷನ ಸಂಬಂಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ವಿಶ್ವಮಾನವೀಯತೆಯ ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಇಮಾನ್‌ಬಾಕ್ಷನ ಮಗಳು ನೂರನ್ ಮತ್ತು ಜಗ್ಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ಕಾಣಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಹಳ್ಳಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಕೋಮುವಾದದ ತಾಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು ಭಿದ್ರಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಇಡೀ ಮನೋ ಮಜ್ರಾವೇ ಭಿದ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯು ಭಿದ್ರಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧಃಪತನ, ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವೆಂಬಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಗೊಂದಲದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ 'ಹುಕುಮ್ ಚಂದ್' ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹುಕುಮ್‌ಚಂದ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಇವನು ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು, ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೋಮು ಸಂಘರ್ಷ, ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ವಿಚಲಿತನಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹುಕುಮ್ ಚಂದ್‌ನು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಳಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ "ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಲ್ಲಲಿ ಬಿಡಿ ಬೇರೆ ಸ್ವೀಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೀವು ಕಳಿಸೋ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡಿ, ಅವರನ್ನು ತಡೆಯೋದಕ್ಕೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೆವು ಅಂತ ನಾವು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವಂತಿರ ಬೇಕು ನಾನೇನು ಮಾಡೋದಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಹಲುವಿದ", ಇಲ್ಲಿ ಅವನ ಮಾನವೀಯ ಅಂಶವನ್ನು ಕಂಡರೆ. ನಂತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಧ್ಯಮಾನಗಳಿಂದ ಬೇಸರಕ್ಕೀಡಾಗಿ "ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ! ಮತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳ ಕೊಲೆಯಾದರೆ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗ್ತದೆ? ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಒಂದು ಬುಲ್ಡೋಜರನ್ನು ತರಿಸಿ ಹೂತು ಹಾಕೋಣ ಈ ಬಾರಿ ಅದು ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗೋದಾದರೆ ನಮಗೆ ಬುಲ್ಡೋಜರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕೂಡ ಬೀಳದಿರಬಹುದು ಆ ಹಣಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎಸೆಯೋದು ಅಷ್ಟೇ ನಾನೂರು ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೂರು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ? ಒಂದು ಸಾಂಕ್ರಮಿಕದಲ್ಲಿ ಇದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತು ಹೋಗಾರೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ" ಇಂತಹ ಕಠೋರ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅದರೇ ಅವನು ಹೇಳುವ 'ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆ' ಎಂಬ ಮಾತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಧರ್ಮಾಂಧತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇವನ ಮಾನಸಿಕ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಇಂತಹ ಗೊಂದಲದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೇಗೆ ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೋಮುಗಲಭೆಯಿಂದ ಹತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮನೋಮಜ್ರಾದಂತಹ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನ ಗೊಂದಲದ ನಡೆ ನುಡಿ ನಿಲುವುಗಳೇ ಮನೋಮಜ್ರಾವನ್ನು ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಕುಮ್‌ಚಂದ್‌ನು ಇಂದಿನ ಸಮಕಾಲೀನ ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಧ್ವಂದ್ವಾತ್ಮಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು, ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಹುಕುಮ್ ಚಂದ್' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋಮಜ್ರಾದ ನಾಶಕ್ಕೆ ಪಾಯದ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವ ದುರಂಹಕಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಗೌರಿ ಲಂಕೇಶ್‌ವರರು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈತ ನಾಜೂಕಿನ ನಡವಳಿಕೆ ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೊಂದಿರುವಂತವನು ಇವನು ಮಜ್ರಾದಲ್ಲಿ ಸಿಖ್‌ರೂ ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ "ಸಿಖ್‌ರು ಮುಸ್ಲಿಂರವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಇಸೊಳ್ಳಿದಾರೆ" ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದಾರೆ ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೇ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸಹೋದರ, ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇಜಾವಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋಮಜ್ರಾ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಂತೆ 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ

ಕೋಮುಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕೋಮುವಾದದ ತಾಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗಗಳ ಬೇಜಾವಾರಿ ತನವೂ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಇವರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪಾತ್ರ 'ಇಕ್ಬಾಲ್ ಸಿಂಗ್' ಈತ ಈ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವ, ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಪೊಳ್ಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸಂಘಪರಿವಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈತನು ನಾನೊಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ, ನಾನು 'ದ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂಬ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನೆಂದು. ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಹಾಗೂ ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ. ನಾನು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡೋ ಬದಲು ಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಲಂಚಕೋರತಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತ ಜನರನ್ನು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ ಎಂದು ಕಿಡಿಕಾರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದುರುದ್ದೇಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. "ನಾನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಿತನಾಗಬೇಕು, ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಬೇಕು ಆಗ ನಂಗೆ ಜನರು ಹೋರಾಟಗಾರನೆಂದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತಕನೆಂದು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ" ಎಂಬುದು ಇಕ್ಬಾಲ್ ಸಿಂಗ್‌ನ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇವನು ರಾಂ ಲಾಲ್ ಕೋಲೆಯ ಆಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮನೋಮಜ್ರಾ ಸಂಘರ್ಷದ ತವರಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು ವಿಚಲಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸದೇ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ಪುಕ್ಕಲತನ ತಾಳುತ್ತಾನೆ. "ಇಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನೇ ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಂಡೂ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿರಲಿ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತ್ಯಾಗವೂ ಇಲ್ಲ. ತೆರೆ ಮೇಲಾದರೆ ಆನಾಯಕನ ಬಲಿಯ ಪಾಠವನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ವೀಕ್ಷಕರು ಉದ್ದೇಗಗೊಂಡು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಕಾದು ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ತರುಳಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತನ್ನ ತ್ಯಾಗವೇ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಕ್ಬಾಲ್ ತನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡ" ಹೀಗೆ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿವುಳ್ಳಂತಹ ಈತನ ಕಪಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಪೊಳ್ಳು, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ದುರುದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಜ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ಇಕ್ಬಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದದ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಹೇಳಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಮನೋಮಜ್ರಾವು ಛಿದ್ರವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಪುಕ್ಕಲತನದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಿಂದ ಯುವಕರಿಂದ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಕ್ಬಾಲ್ ಕಲ್ಪಿತ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಕ್ಬಾಲ್ ಸಿಂಗ್‌ನ ಪಾತ್ರವೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂಘಪರಿವಾರ, ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸಮಾಜವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸಮಕಾಲೀನ ಸತ್ಯಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋಮಜ್ರಾ ಕೋಮುವಾದದ ತಾಣವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾದವರು ಡಕಾಯಿತ ಮಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ನಿರಾಶ್ರಿತರು. ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಿತೂರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪಿತೂರಿಗಳಿಂದ ಮನೋಮಜ್ರಾವೂ ಕೋಮುವಾದದ ತಾಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಾರನ ಬೇಟೆನೀಡಿ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲಿಯನ್ನು ಮನೋ ಮಜ್ರಾದ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ. ಮಲ್ಲಿಗೆ

ಊರಿನ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಂರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಿಖ್‌ರಿಗೂ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಕೊಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ, ಕೊನೆಗೆ ಊರನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ. ಕೆಲವು ಯುವಕರನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡನು. ಡಕಾಯಿತ ಮಲ್ಲಿಯಂತಹ ಪಾತ್ರವೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಜೀವಂತ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅಫೀಮನ್ನು ತುಂಬಿ ಅವರನ್ನು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವ, ಕೆರಳಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಡಕಾಯಿತ ಮಲ್ಲಿಯಂತಹ ನಾಯಕರುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪಿತೂರಿಗಳು, ಕೋಮುವಾದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಮಾನವೀಯತೆ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವೆಂದು 'ಮಿತ್ ಸಿಂಗ್' ಪಾತ್ರ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಮಲ್ಲಿಯ ಪಿತೂರಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಸ್ಲಿಂ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪರ "ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಿಮಗೆ? ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಿದ್ದಾರಾ? ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಾ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇನಾದರೂ ಅವರು ಮೋಹಿಸಿದ್ದಾರಾ? ಹೇಳಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ?"¹²⁶. ಹಾಗೂ "ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಊರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುವಂಥ ಏನಾದರೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು" ¹²⁷ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮ, ಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಾನವೀಯತೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಅನುಕಂಪ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಇವನ ಪಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಓದಿಗೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕೋಮುಸೌಹಾರ್ದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಮಾನ್‌ಭಕ್ಷ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರ ಎಂದು ಸೇರಿದ್ದ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಊರಿನ ಜನರು "ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಊರು ಸಹ" ¹²⁹ "ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಧೈರ್ಯ ತೋರಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಾವು ಪ್ರಾಣ ಕೊಡ್ತೀವಿ; ಅಮೇಲೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು" ¹²⁹. ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ, ಕೋಮುಸಾಮರಸ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೋಮಜ್ರಾದ ಸಿಖ್-ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನತೆಗಳು ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು ಎಂಬಂತೆ ಬಾಳಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಮಜ್ರಾದಿಂದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಇಮಾನ್ ಭಕ್ಷ ಅಳುತ್ತ "ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ನಮಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧ? ನಾವು ಜನಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಕೊಡ, ನಿಮ್ಮ ನಡುವೆಯೇ ನಾವು ಸೋದರಂತೆ ಬದುಕಿದ್ದೀವಿ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಡಲಾರಂಭಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಜನರು ಮೌನವಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಸೀಟಲಾರಂಭಿಸಿದರು" ¹²⁹ ಇವನ ಮಾತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣೀರಿಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಮಧ್ಯಸ್ಥ "ಹೌದು, ನೀವು ನಮ್ಮ ಸೋದರರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ, ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ನಿಮ್ಮ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬಹುದು" ¹²⁹ ಆದರೆ ಮನೋಮಜ್ರಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಡಾಯಿಸುತ್ತ ಭೀಕರತೆಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಮು ಸಂಘರ್ಷದ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮನೋಮಜ್ರಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಡುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಊರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಪಿತೂರಿ, ಡಕಾಯಿತ ಮಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸಿಖ್ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಡಕಾಯಿತ ಮಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತೃವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಪಾತ್ರ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಮುವಾದಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮನೋಮಜ್ರಾದಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಅಷ್ಟೆಯಲ್ಲದೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನೂರಾರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಸಂಚು ರೂಪಿಸಿದ. ಇವನ ಸಂಚುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖವಾಡಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲ್ಲಿಯ ವರ್ತನೆ, ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಧಃಪತನದಿಂದ ಮನೋಮಜ್ರಾವು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಛಿದ್ರಗೊಂಡು ಅಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಜಗತ್ಸಿಂಗ್ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಜಗತ್ಸಿಂಗ್ ಮಲ್ಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲು ದರೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜಗಾತುಕನಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಊರಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮುಖಂಡನಾದ ಇಮಾನ್‌ಭಕ್ಷನ ಮಗಳಾದ ನೂರಾನ್‌ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ದೂರನಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಜಗತ್ಸಿಂಗ್‌ನ ಮೂಲಕ ಖುಷ್‌ವಂತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಗ್ಗನು ಮಾಡದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಂ ಲಾಲ್‌ನ ಕೊಲೆ ಆಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗ್ಗ ಬಂಧನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮನೋಮಜ್ರಾ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಹುಡುಗಿ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲ ಊರಿನಿಂದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕಡೆಗೆ ಪಯಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗಿ ದುಃಖಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವನ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಪ್ರೀತಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಮುಂದಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಂಚನ್ನು ತಿಳಿದ ಜಗ್ಗನು ಅವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಿಡ್ಡೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಜಗತ್ಸಿಂಗ್ ಬಿಡ್ಡೆ ಹತ್ತಿ ಕತ್ತರಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಲೇಖಕರು ಜಗ್ಗನ ಪ್ರಾಣ ಪಕ್ಕಿಯು ಗುಂಡುಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಿಂದ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸಾವಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ಸಿಂಗ್‌ಗೆ ತನ್ನ ಜೀವಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಟ್ರೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅವನ ಪ್ರೇಯಸಿ ಪ್ರಾಣ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಪರಿವಾರಗಳ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಒಂದು ಜೀವದ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ನೂರಾರು ಜೀವಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮಾನವೀಯ ಚಿಂತನೆ ಅವನಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜಗ್ಗನು ಬಿಡ್ಡೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಹಗ್ಗದ ಕೊನೆಯ ತುಂಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವಾಗ, ಮಲ್ಲಿಯ ಗುಂಪು ಜಗ್ಗನ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಿನ ಸುರಿಮಳೆ ಸುರಿಯುವ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಟ್ರೈನ್ ಅವನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ವಿಭಜನೆಗೊಂಡ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೋಮುವಾದಿಗಳ ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಜಗ್ಗನಂತಹ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಬಲಿಪಡೆದುದಾದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂನಾದರೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ, ಹಿಂದೂ ಆದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೋಮುವಾದಿಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮನೋಮಜ್ರಾದಂತಹ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿ ಕೋಮುವಾದದ ಬೀಡಾಗಿ ಛಿದ್ರಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ದೇಶ ವಿಭಜನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ನೂರನ್(ಪಾಕಿಸ್ತಾನ), ಜಗತ್ಸಿಂಗ್(ಭಾರತ) ಎಂದು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮಜ್ರಾದ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವು ವಿನಃ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಂದಿನ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮಗಳು ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೋಮುವಾದಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೊಳ್ಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಮಲ್ಲಿಯಂತಹ ಪುಂಡರ ಕಿಡಿಗೇಡಿತನ ಮುಂತಾದವೂ ಮನೋಮಜ್ರೂ ಗ್ರಾಮದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ, ಕೆಲವು ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕಿಡಿಗೇಡಿಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಕೋಮುವಾದದ ಭೀಕರತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಮುಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಭಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಮನೋಮಜ್ರಾದಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಭಿದ್ರಗೊಂಡು ಕೋಮುವಾದದ ಭೀಕರತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಕೋಮುವಾದದ ಭೀಕರತೆ, ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಹರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಹರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಖುಷ್‌ವಂತ್ ಸಿಂಗ್ ಆಂತಹ ಬರಹಗಾರರ ಕೃತಿಗಳ ಓದು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಅವರ 'ಟ್ರೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ

1. ಖುಷ್‌ವಂತ್‌ಸಿಂಗ್, ಟ್ರೈನ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್, ಡಾ.ಎಂ.ಬಿ.ರಾಮಮೂರ್ತಿ(ಅನು), 2007, ಲಂಕೇಶ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, 560004.

ನಿಟ್ಟೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ಜಿನಾಲಯ ಮತ್ತು ಶೈವ ದೇವಾಲಯ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎ.ಜಿ.

ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಗುಬ್ಬಿ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪತರು ನಾಡು, ತುಂಬೆಯ ಊರು, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಗುಬ್ಬಿಯ ಆರು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟೂರು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹೋಬಳಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ತಿಪಟೂರು, ತುರುವೇಕೆರೆ, ತುಮಕೂರು, ಶಿರಾ, ಕುಣಿಗಲ್, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 28 ಕಿ.ಮೀ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 9 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

ಸ್ಥಳ ಪರಿಚಯ :-

ನಿಟ್ಟೂರು ಎಂಬ ಪದವು ನಿಟ್ಟು + ಊರು ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳು ಸೇರಿ ನಿಟ್ಟೂರು ಆಗಿದೆ. ನಿಟ್ಟು ಎಂದರೆ ದಿಕ್ಕು, ಅಡಕಿಲು, ಗುರಿ, ಕಟ್ಟಳೆ, ನಿರ್ಬಂಧ, ಚೀಲಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಎಂದ ಅರ್ಥ. ಊರು ಎಂದರೆ ನೆಲಸು, ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲು, ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸು, ನೆಡು, ಹಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮ, ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶಿರಾ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೊನ್ನಾವರ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾದು ಹೋಗಿದ್ದು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ನೆಲೆಸಿರುವುದರಿಂದ ನಿಟ್ಟೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಟ್ಟೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಕ್ರಿ.ಶ. 1226 ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ (ಎ.ಕ-12, ಗುಬ್ಬಿ) ನಿಟ್ಟೂರನ್ನು "ತೆಂಕಣಯ್ಯಾವಳೆ" ಎನಿಸಿದ ಮಹಾ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಭಾರತದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದನ್ನು ಪೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನಿಟ್ಟು ಎಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ನೆಲೆಸಿರುವುದರಿಂದ ನಿಟ್ಟೂರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಗಂಗರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಕಲ್ಯಾಣಚಾಲುಕ್ಯರು, ಹೊಯ್ಸಳರು, ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು, ಹಾಗಲವಾಡಿ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಪಾಳೆಗಾರ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ನಿಟ್ಟೂರು ಶಾಂತಿನಾಥ ಜಿನಾಲಯ

ನಿಟ್ಟೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲವು ದೇವಾಲಯಗಳ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟವೆನಬಹುದು. ದೇವಾಲಯಗಳ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಮಾಧ್ಯಮ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಕೆತ್ತನೆ, ನಿರ್ಮಾಣ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಇವರ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿ ಎಂದೇ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು ಇವರು ಕಪ್ಪು ನೀಲಿ ಛಾಯೆವುಳ್ಳ ಬಳಪದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುವ ಶಾಂತಿನಾಥ ಜಿನಾಲಯವೇ

ಪ್ರಮುಖ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಶಾಂತಿನಾಥ ಜೀನಾಲಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ. ನಿಟ್ಟೂರಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಕಾರದ ತಳಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ವಾಸ್ತು ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ. ವಾಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸದಂತೆ ಗರ್ಭಗುಡಿ, ಸುಖನಾಸಿ, ನವರಂಗ ಮತ್ತು ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜೈನರ ಕಲೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಕುರಿತು ಮಾನಸಾರ ಕೃತಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಜಿನಾಲಯದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಥಮ ತೀರ್ಥಂಕರರಾದ ವೃಷಭನಾಥ - ಆದಿನಾಥನು ನಿರಾಭರಣವಾಗಿ ಕುಳಿತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಜಿನನು ಯೋಗಾಸನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲನ್ನು ಮಡಿಚಿದ ಕಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗೈಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈ ಇಟ್ಟು ವಕ್ರಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಟೆದು ಕುಳಿತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನರೂಪನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನರೂಪನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು "ಪಯಣಶಾಸನ" ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂಲ ವಿಗ್ರಹ ಭಗ್ನಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಜಿನಾಲಯದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುವಾಗಿ ಗರ್ಭಗೃಹದಲ್ಲಿ ಜೈನರ 16ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರರಾದ ಶಾಂತಿನಾಥನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೈಮಣಿಸದೆ ನಿಂತು ಎದರುನೆಟ್ಟು ನೊಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆ ತಗುಲದಂತೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ತೂಗುಬಿಟ್ಟು ನಿಂತಿರುವ ಭಂಗಿಗೆ "ಕಾರ್ಯೋತ್ಸರ್ಗ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ಅಡಿ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಶಾಂತಿನಾಥ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿನಾಥನ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಭಾವಳಿಯನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಭಾವಳಿಯನ್ನು ಹೂಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಯಕ್ಷಿಣಿಯರ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಗೇ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಸುಖನಾಸಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸುಖನಾಸಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಕಂಡುಬರುವುದೇ ನವರಂಗ.

ನವರಂಗ ಇಡೀ ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಇದರ ಮೇಲ್ವ್ಯವಣಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಅಂಕಣಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಆಕರ್ಷಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳಿವೆ. ಕಪ್ಪು ಬಳಪದಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಕಂಬಗಳಿದ್ದು ಇಡೀ ನವರಂಗದ ಮೇಲ್ವ್ಯವಣಿಯನ್ನು ಒತ್ತು ನಿಂತಿವೆ. ಇವು ಸ್ತೂಲವಾದ ನೋಟಕ್ಕೆ ಒಂದರೆಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿದ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕಂಬಗಳ ಕೆಳಭಾಗ ಚೌಚ್ಚಿಕವಾಗಿದ್ದು ಕಾಂಡಭಾಗ ತಲೆಕೆಳಗಾದ ಗಂಟೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ವೃತ್ತಾಕಾರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭಾಗಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಚೌಚ್ಚಿಕಾರದ ಚಾಚು ಪೀಠಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೋದಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಂಬಗಳನ್ನು ತಿರುಗಣಿ(ಲೇತ್)ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಂಬಗಳ ಮಧ್ಯದ ಮೇಲ್ವ್ಯವಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಕೆತ್ತನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇದು 7 ಅಡಿ ಉದ್ದ, 7 ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು 4 ಅಡಿ ಆಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ - ಇಂದ್ರ, ಆಗ್ನೇಯ - ಅಗ್ನಿಕುಮಾರ, ದಕ್ಷಿಣ-ಯಮ, ನೈರುತ್ಯ - ನಿರುತಿ, ಪಶ್ಚಿಮ - ವರುಣ, ವಾಯುವ್ಯ- ವಾಯುಕುಮಾರ, ಉತ್ತರ-ಕುಬೇರ, ಈಶಾನ್ಯ-ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಪರಿವಾರದವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಿಯರಾದ ಕುಶ್ಮಾಂಡಿನಿ, ಪದ್ಮಾವತಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿನಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿನಿ(ಚಂದ್ರನಾಥನ ಯಕ್ಷಿ) ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಬಹಳ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎನ್.ಆರ್.ಪುರದ ಸಿಂಹನಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಂತರ ನಿಟ್ಟೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಮುನಿಗಳು ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿನಿಯನ್ನು

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನವರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಗಳಲ್ಲಿ 72 ಜನ ಭೂತ, ಭವಿಷತ್, ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ. ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ತೀರ್ಥಂಕರರುಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲು ಅವರ ಲಾಂಛನಗಳು ಮೂರನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯ ಅಂಕಣದ ಬಲಭಾಗದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನಮುನಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನವರಸ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಕೆತ್ತನೆ ಇದೆ. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ವೇಣು, ವೀಣೆ, ಮೃದಂಗ, ಮದ್ದಳೆಯಂತಹ ನವರಸವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾದ್ಯಗಾರರ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳ ಶಿಲ್ಪಗಳಿವೆ ಹೂಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಯು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಡರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನವರಂಗದ ಬಾಗಿಲಿನ ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಂಡ, ಮಹಾಚಂಡ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ವಿಗ್ರಹವಿದ್ದು ಬಾಗಿಲಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ 2009 ರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿನಾಥ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನವರಂಗದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವಾದ ಮಂಟಪ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮಂಟಪದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಮಲಾಕಾರ ಪೀಟಿಸ್ಥಿತಳಾಗಿರುವ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಗುಡಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮಂಟಪ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಸಾಧಾರಣ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕೆತ್ತನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಂಟಪದ ಮೇಲ್ವಾಣಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿರುವ 9 ಕಂಬಗಳು ಇದ್ದು ಆರುಕೋನ, ಅಷ್ಟಕೋನ, ಹದಿನಾರುಕೋನ, ಮೂವತ್ತೆರಡುಕೋನ, ನಕ್ಷತ್ರಕಮಲಗಳಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಕಂಬವು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಮನೋಮೋಹಕವಾಗಿವೆ. ಕಂಬಗಳ ಪೀಠದ ಚಚ್ಚಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಂಕೇತಗಳಾದ ಸ್ವಸ್ತಿಕ್, ಚಕ್ರ, ಅಭಯಹಸ್ತ ಮುಂತಾದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಬಗಳ ಕೆತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಕೈಚಳಕ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಕಂಬಗಳಿದ್ದರು ಜಿನಾಲಯ ಶಿಥಿಲವಾಗಿದ್ದು ಒದೆಗಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದಂತೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿನಾಲಯದ ಹೊರಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಎದುರಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವುದೇ ಮಾನಸ್ತಂಭ ಇದು ಸುಮಾರು 2 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಪೀಠದ ಮೇಲಿದ್ದು ಸುಮಾರು 40 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಕಂಬದ ಮೇಲ್ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಟಪವಿದ್ದು ಅದರ ಒಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರುವ ಜಿನಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ ಸ್ತಂಭದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ.

ಜಿನಾಲಯದ ಹೊರಭಿತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಪಂಜರಕೋಷ್ಠಗಳು ಇದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ತೀರ್ಥಂಕರರ ನಿಂತ ಭಂಗಿಯ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿನಾಲಯದ ಎಡಭಾಗ ಮತ್ತು ಬಲಭಾಗದ ಹೊರಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೋಷ್ಠಗಳಿದ್ದು ಪದ್ಮಾಸನ ರೀತಿಯ ಜಿನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಷ್ಠಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂದರವಾದ ಕಿರುಗೋಪುರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇತರ ಕೋಷ್ಠಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಜಿನಮೂರ್ತಿಗಳು ಭಗ್ನಗೊಂಡಿವೆ, ಈ ಜಿನಾಲಯ ಶಾಸನಾಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು ಮೂಲಸಂಘದ ಬಸದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸನ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಮೂಲಸಂಘದ ಶಾಖೆಯಾದ ದೇಶೀಗಣ, ಗಣದ ಶಾಖೆಯಾದ ಪುಸ್ತಕಗಚ್ಚ ಇದರ ಶಾಖೆಯಾದ ಕೊಂಡ ಕುಂದಾನ್ವಯದ ಪ್ರಕಾರ ದೇವರಗುಡ್ಡ, ಮಾಳವಸೆಟ್ಟಿ, ಕಬ್ಬೆಯರ ಮಗನಾದ ಮಲ್ಲಿಸೆಟ್ಟಿ, ಕ್ರಿ.ಶ 1219 ರಲ್ಲಿ ಈ ಜಿನಾಲಯದ ಹೊರಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾದಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಜೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಜಿನಾಲಯದ ಹೊರಭಿತ್ತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಜಿನಾಲಯದ ಉತ್ತರದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲೇಖನ ವ್ರತಕೈಗೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಜಿಸಿರುವುದರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ನಿಷದಿ ಕಲ್ಲುಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ನಿಷದಿಗಳನ್ನು ನಿಸಿದಿಗೆ, ನಿಶೀದಿಗೆ, ನಿಸಿದಿ, ನಿಶೀದಿಕಾ, ನಿಶಿದಿಗೆ, ನಿಷಿದ್ಯಾಲಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಿಷದಿಗಳಿವೆ. ಅತ್ತ ಮಾಳವೆ ಮತ್ತು ಸೊಸೆ ಚೌಡಿಯಕ್ಕರ ನಿಷದಿ ಅದೇ ಕಲ್ಲಿನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೂಚವೆಯ ನಿಷದಿ. ಅದೇ ಕಲ್ಲಿನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಸೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆತನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನಾದ ಮಾಳಯ್ಯ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರ ನಿಷದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಷದಿಗಳು ಜೈನರ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಜೈನ ಮುನಿಗಳ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಮರಣದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.

ಜಿನಾಲಯದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಜಿನಾಲಯದ ಗರ್ಭಗೃಹದ ಮೇಲೆ ಶಿಖರವಿದೆ. ಮುಖಮಂಟಪದ ಮೇಲ್ಮಾವಣಿಯ ಕೊಷ್ಠಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಭಂಗಿಯ ಶಾಂತಿನಾಥನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿನಾಲಯದ ಸುತ್ತಲು ಪ್ರಕಾರ ಗೋಡೆ ಇದೆ. ಈ ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬರಹವುಳ್ಳ ತಾಳೆಗರಿಯ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಇದ್ದು ಅನಂತನೋಂಪ್ಯ ವ್ರತದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಭಲವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಜಿನಾಲಯವೇ ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರ ಸ್ಥಂಬವಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿನಾಥ ಜಿನಾಲಯ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಜೈನ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಘದ ನೆರವಿನಿಂದ ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳು ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರದ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಿಟ್ಟೂರು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಶೈವ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದೆ. ನಿಟ್ಟೂರಿನಿಂದ ಶಿರಾ ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ಪುರ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಶೈವ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೈವಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಧ್ಯತೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಗೃಹ, ಅಂತಾರಳ, ನವರಂಗ ಮತ್ತು ಮಂಟಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಎತ್ತರವುಳ್ಳ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲುಪಾಡ ಸರಳವಾದ ರಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಗರ್ಭಗೃಹದ ಲಿಂಗುವಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ನಂದಿಯನ್ನು ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಂದಿಯನ್ನು ಹಣೆಪಟ್ಟಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾಲೆ, ಗಂಟೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪುರುಷದೇವತೆಗೆ ಸಂಗಾತಿ ಎಂಬಂತೆ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರ ಚಿಕ್ಕ ಗರ್ಭಗೃಹವಿದೆ. ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ 1 1/2 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಪಿರದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 3 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗಣೇಶನು ಸುಖಾಸೀನ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾಗಿರುವನು ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ 5 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕ್ರಿ.ಶ 1226ರ ಒಂದು ಶಾಸನವಿದೆ. ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ "ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂಬಿ ಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರವೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗಾರಾರಂಭ ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭುವೇ" ಎಂಬ ಮಂಗಳ ಶ್ಲೋಕದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದೆ.

ಹೊಯ್ಸಳರ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ದೊರೆಯಾದ ವೀರನಾರಸಿಂಹ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದ ನೆಲವೀಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಂಗವಾಡಿ 96,000 ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಕಣಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ನಿಟ್ಟೂರು ಮಹಾಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. (ತೆಂಕಣ ಅಯ್ಯಾವೊಳ್ಳೆ) ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ ವೀರನರಸಿಂಹನನ್ನು ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ, ಶ್ರೀಪೃಥ್ವಿವಲ್ಲಭ, ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ,

ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ, ರಾಜಾದಿರಾಜ, ಮಲೆಪೆರಳಗಂಡ, ಗಂಡಬೇರುಂಡ, ಕದನಪ್ರಚಂಡ, ಶನಿವಾರಸಿದ್ಧಿ, ಗಿರಿದುರ್ಗಮಲ್ಲ, ಚಲದಂಕರಾಮ, ಚೋಳರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಾಪಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಈತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಿ, ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷ, ದೇಶಾದಿಪತಿ, ನಿಯೋಗಾದಿಪತಿಯವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಸುಖಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಿ ಎನಿಸಿದ ಕುಮಾರ ನಾರಸಿಂಹನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪಟ್ಟಣ ನಿಟ್ಟೂರಿನ ತಲಸೆಟ್ಟಿಗಳಾದ ಮಹಾಪ್ರಭು ಮಸಣಗೌಡ, ಕಾಳಗೌಡರು ಶ್ರೀಸ್ವಯಂಭು ಕಲಿದೇವರ ದೇವಾಲಯದ ಅಂಗಭೋಗ, ರಂಗಭೋಗ, ಮತ್ತು ಸಕಲ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರ್ಷ 1148 ಅಭ್ಯಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯಮಾಸ, ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ದಿನದಂದು ನಿಟ್ಟೂರಿನ ದೊಡ್ಡಕೆರೆಯ ಹಿಂಬದಿಯ 3 ಎಕರೆ ಬೆದಲು ಕೋಡಿಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ, ಒಂದು ಗಾಣ, ಸಂತೆಯನ್ನು ದಾನಬಿಟ್ಟು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ದಾನಶಾಸನವಾಗಿದ್ದು ಇಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಳಿಬಣ್ಣ ಬಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. (ಈ ಶಾಸನ ಕುರಿತು ಪ್ರಜವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನತಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಎಂಬ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು)

ನವರಂಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಣಶಿಲೆಯ ಸಾಧಾರಣ ಕಂಭಗಳಿವೆ ಮೇಲ್ವ್ಯವಣಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಕಮಲದ ರೀತಿಯ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಇದೆ. ನವರಂಗದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಮುಖಮಂಟಪದಲ್ಲಿ 4 ಚೌಕಕಾರದ ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಶಿಲ್ಪಾಕೃತಿಗಳ ಕೆತ್ತನೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವಾಲಯದ ಎದುರಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಚಿಕ್ಕ ದ್ವೀಪಸ್ತಂಬವಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ 5 ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿ ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 20 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ದ್ವೀಪಸ್ತಂಬವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಗ, ಡಮರು, ತ್ರಿಶೂಲಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಾರೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿಯ ಶಿಖರವಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಳಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಶಿಲ್ಪಾಕೃತಿಗಳಿಲ್ಲ ಮುಖಮಂಟಪದ ಮೇಲ್ವ್ಯವಣಿಯ ಮೇಲೆ ದೇವಕೋಷ್ಠಕಗಳಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಶಿಲ್ಪಗಳ ಕೆತ್ತನೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವಾಲಯದ ಸುತ್ತಲು ಪ್ರಕಾರಗೋಡೆ ಇದ್ದು ದೇವಾಲಯದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುದ್ದುರಾಮೇಶ್ವರ, ಉಣ್ಣೆಬಸವಣ್ಣ, ಬಸವಣ್ಣನ ಗದ್ದಿಗೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ದೇವಾಲಯದ ಎಡಭಾಗದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತದ ವೀರಗಲ್ಲಿದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕಾರಗೋಡೆಯ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲಂಕೃತಗೊಂಡಿರುವ ನಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಾಲಯದ ಎದುರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ದಾಟಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದರೆ ಉಯಾಲೆ ಕಂಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಹೀಗೆ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟೂರು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೈವಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಜೈನಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದೇವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಡಿತಿಪ್ಪಣಿಗಳು :-

1. ಬಿ.ಎಲ್.ರೈಸ್, ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ, ಸಂಪುಟ 12.
2. ಡಾ|| ಕೆ.ಎಲ್.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ.
3. ಡಾ|| ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
4. ಡಿ.ವಿ.ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಶಿಲ್ಪ.
5. ಮಹದೇವಯ್ಯ ಎಂ.ಪಿ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಯ್ಸಳರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಸನಗಳ ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ.
6. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ವಿ.(ಲೇ) ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳು ಒಂದು ಪರಿಚಯ.
7. ಗುರುರತ್ನಬಾಬು, ಡಿ. ದಕ್ಷಿಣಭಾರತೀಯ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ.
8. ಅಪರ್ಣ ಕೂ.ಸ. ದೇವಾಲಯ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ ಪರಿಚಯ.
9. ತುಮಕೂರು ಸುನಂದ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿನದೇವಾಲಯ.
10. ಸಿ.ಎಸ್.ವಾಸುದೇವನ್, ಮುಕ್ಯೋಡೆ ಜೈನಸಂಸ್ಕೃತಿ.

“ಒಡಲಾಳ” _ ಕಾದಂಬರಿ ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ

ಕರಿಬಸಣ್ಣ ಟಿ.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದ್ದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೆನ್ನಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನ ಮೂಡಿಸಿದ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ದಲಿತ ಜನಾಂಗವು ಅಕ್ಷರಗಳ ಕಲಿತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಹೊಸ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಚಳುವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜನರು ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ದಲಿತ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ. 1970ರ ದಶಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವರವರು ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತಲೋಕಕ್ಕೆ ದಲಿತರ ಬದುಕಿನ ನೈಜಚಿತ್ರಣವನ್ನು ತನ್ನ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಾದ ಒಡಲಾಳ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಬಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಡಲಾ ಕಾದಂಬರಿಯು ದಲಿತ ಬದುಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಭಾರತದೊಳಗೆ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಊರಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಷೇದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವರ ಬದುಕಿನ ದೃಶ್ಯಕಾವ್ಯದಂತೆ ಒಡಲಾಳ ಕಾದಂಬರಿಯು ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಒಡಲಾಳದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಾಕವ್ವ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಇಳವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲು. ಜೀವವೇ ತಾನಾದಂತಿದ್ದ ಹುಂಜವು ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಒಡಲಾಳದ ಕಥಾಹಂದರ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಂಜ ಕಾಣೆಯಾದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕು ಕಳೆದು ಹೊಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯು ಅನುಭವಿಸುವ ಯಾತನಾಮಯ ಲೋಕವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಕವ್ವನ ಕುಟುಂಬ ಮಗ, ಸೊಸೆ,ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ವಾಸಿಸುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬವೇ ಆಗಿತ್ತು.ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಇಷ್ಟ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಹುಂಜ ಕಾಣೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಊರಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು.ಸಾಕವ್ವನ ದೊಡ್ಡ ಮಗ ಕಾಳಣ್ಣ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಮನೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಾಪದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಾಕವ್ವನಿಗೆ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಸಾಕವ್ವನ ದೊಡ್ಡ ಮಗಳು ಗೌರಮ್ಮ ಅವಳ ಮಗು ರೋಗಿಷ್ಠ ಮಗು ಕೂಡ ಇವಳ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ಹಟ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಪರದಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಎಂತಹವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅನುಕಂಪದ ಹಾದಿಗೆ ತುಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಶೋಷಣೆ ಇವರ ಕಡುಬಡತನ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರಣ ಒಡಲಾಳ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಸಾಕವ್ವನ ಕಿರಿಮಗ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ಗಾರಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು,ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದನದ ದಲ್ಲಾಳಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆಗೂ

ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಜಾನಪದ ನಾಟಕಗಳಾದ, ಹಳ್ಳಿ ನಾಟಕಗಳಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನ ಪಾಡಿಗೆ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾಕವ್ವನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನೆಂಟನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುವ ಆಸಾಮಿಯಾಗಿದ್ದನು.

ಸಾಕವ್ವನ ದೊಡ್ಡ ಮಗಳ ಕುಟುಂಬವು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೂಕೂಡ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಚಿಂತೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪುಟ್ಟಗೌರಿ ಸಾಕವ್ವನ ಕಿರಿಮಗಳು. ಮದುವೆಗೆ ಬಂದು ಅಣಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಇವಳು ಮಾಡುವ ಕೂಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕುಟುಂಬ ನಡೆಸಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನೋವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾಕವ್ವ ತನ್ನ ಕೋಳಿ ಕದ್ದವರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ರೀತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. “ನನ್ನ ಕೋಳಿ ತಿಂದವರ ಮನೆ ಮಣ್ಣಾಗೋ..... ನನ್ನ ಮನೆ ದೇವು ಸತ್ಯ ಇದ್ದುದ್ದೇ ಉಂಟಾದ್ರೆ ನನ್ನ ಕೋಳಿ ಮುದ್ದವರ ಮನೆ ಮುದ್ದೋಗಲೋ...” ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಬಡವರ ಪಾಲಿಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೀವದ ಆಸ್ತಿ ಕೈಜಾರಿದಾಗ ಆಗುವ ದುಗುಡ ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸಾಕವ್ವನ ಪಾತ್ರ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅವನ ಸಂಕಟವನ್ನು ನೋಡಲಾಗದ ಸಾಕವ್ವನ ದೊಡ್ಡ ಮಗಳು ಸಾಂತ್ವಾನ ಹೇಳುವುದು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಮಾನವಿಯ ಸಂಬಂಗಳ ಕರುಳಬಳ್ಳಿಯ ತುಡಿತಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವರವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನೂರೆಂಟು ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಕವ್ವ ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಜಗಳ, ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆಯರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಜೀವನ, ಹೆಂಡತಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಮಗ ಸಣ್ಣಯ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲಿನ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಯ್ಯನು ಸಾಕವ್ವನ ಆಸ್ತಿಯ ಲಪಟಾಯಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು, ಈತ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ದುರಾಸೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಅವನ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ರೇಗುತ್ತಿದ್ದನು, ಆಗಾಗ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು, ಇವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಕವ್ವನಿಗೆ ರಾವಣನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಸಹನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಣ್ಣಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಕವ್ವ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ ಸಾಕವ್ವನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಣ್ಣಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಕವ್ವನ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಯ್ಯನು ಆಸ್ತಿಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ “ನಾನು ಅಕ್ಕುದಾರ, ನಿನ್ನ ಆಸ್ತಿಗೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸಾಕವ್ವ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ “ಏನಂದೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನಲ ಅನ್ನು ..... ಅಕ್ಕುದಾರನಾ ನೀನು? ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹೆಣ್ಣೆಂಗ್ಲಾದರೂ ಗಂಡ್ನ ಮೀರ್ಸಿ ಕಚ್ಚು ಕಟ್ಟೊಂಡು ಗೇದು ಸಂಪಾದ್ನಿವ್ವಿ ಕಣೋ ಭೂಪತಿ, ಆಸ್ತಿ ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಜಿತ ಸ್ವಾರ್ಜಿತ .....” ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಗೆ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಸಾಹುಕಾರರುಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕೆಳವರ್ಗದವರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾನಾಬಗೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಸಾಹುಕಾರ್ ಎತ್ತಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಮಿಲ್ಲಿನ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೊಬ್ಬದು ಹೀಗೊಂದು ಮೂಟೆ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಗದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ರೇವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ನೀಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಎಳೆಎಳೆಯಾಗಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೈರಾಣಾಗಿದ್ದ ಹಟ್ಟಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೇಳಲೂ ಆಗದ ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಆಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಪೋಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕವ್ವನ ಮನೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ನುಗ್ಗಿದರು. ಸಾಕವ್ವ ಜೀವ ಕೈಲಿಡಿದುಕೊಂಡು

“ಸ್ವಾಮ್ಯೋ.....ದೇವ ಮನ ಬುದ್ಯೋ, ಬೂಟಾಂಲಲ್ಲಿ .....” ಎಂದು ಕೈ ನೀಡಿದಳು. ದಫೇದಾರಿ ಒಂದ್ನಲ ಬೂಟಾಂಲ ನೆಲಕ್ಕುದ್ದಿ “ಹೇ.....ಬಾಯುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರು..... ದುಸರಾ ಮಾತ್ನಾಡಿದ್ರೂ ಬಾಯ್ ಬೂಟು ಎಟ್ಟಿನಿ” ಅಂದು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡು ಮನ್ನೆ ನುಗ್ಗಿದನು..... “ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಾಕವ್ವ ತುಂಬಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ನಿಂತು ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟಳು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಅಂದಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅಮಾಯಕರ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದರ್ಪ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮಿತಿ ಮೀರಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಸಾಕವ್ವನ ಕಿರಿಯ ಮಗ ಗುರುಸಿದ್ದನ ಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸರು ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ದಫೇದಾರಿ ಪೀಸೀಗಳು ಕದ್ದವರ ಹುಡುಕಲಾಗದೆ ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. “ ಯಾವ ಜಪ್ತಿಗೂ ಸಿಗದೆ ಗೋಡೆ ಮೇಲಿನ ನವುಲುಗಳು ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದವು” ಎಂಬ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ದಲಿತ ಲೋಕ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಸಾಕವ್ವ ನನ್ನ ಹುಂಜ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹುಡುಕಿ ಕೊಡಿ. ಎಂದು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರವರು “ಹುಂಜ ಯಶವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಮುದ್ದಿ” ಅಂದಾಗ ಪಂಜರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಹುಂಜವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ “ಭೇಷ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಮುದ್ದಿ ಈ ಹುಂಜ ಹಿಡ್ಯೊಡು .....” ಇದನ್ನು ಅದ ಹುಡ್ಯೊಂಡು ಬರಾಕೆ ಕಳ್ಳಿನಿ.” ಎಂದು ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಹುಂಜವನ್ನು ಪೋಲಿಸರು ಎತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆ ಹಟ್ಟಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಕವ್ವನಿಗೆ ಬರೀ ಜೀಪು ಬಿಟ್ಟೊಡೆದ ಧೂಳು ಮಾತ್ರ ಬೀದಿಯ ಒಳಗೆ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಒಡಳಿಗಳದ ಕಥೆಯು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂಬತ್ತು ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಗದವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲವನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆದು ಮುಂದಾದರು. ಇಂತಹ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು ಘಟಿಸುವ ಮುನ್ನವೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಡಲಾಳ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದೊಳಗೆ ಹಟ್ಟಿಯ ಶೋಷಿತ ಕುತುಂಬಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಸಂಕಥನವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- 1) ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ-ಸದಾಶಿವ ಎಣ್ಣೆಹೊಳೆ.ಕರ್ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ.
- 2) ವಿಕಿಪೀಡಿಯ-ಲೇಖನಗಳಿಂದ.

ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಡಾ. ಯೋಗೀಶ್ ಎನ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಭಾಗ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು

ತುಮಕೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

yogeesh.r@gmail.com

ಪೀಠಿಕೆ

ತರಗತಿಯ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರಕವಾದ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

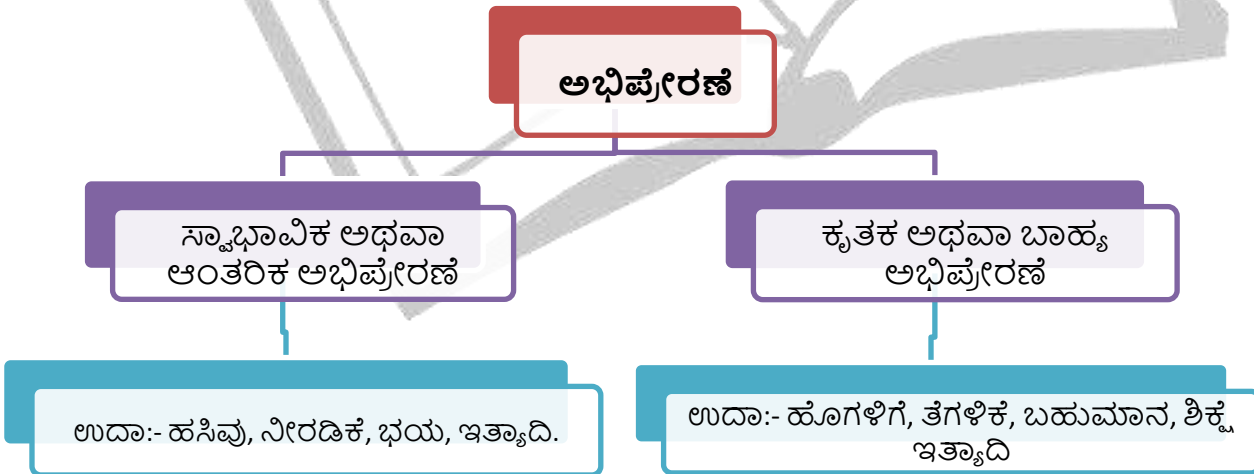
ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ

“ಮಾನವ ಜೀವಿಯು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ”

ಕೌ ಮತ್ತು ಕೌನ ಪ್ರಕಾರ “ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು”.

ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ವಿಧಗಳು

1. ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಥವಾ ಆಂತರಿಕ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ
2. ಕೃತಕ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ

1. ಆಂತರಿಕ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ

ಆಂತರಿಕ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯು ಆನುವಂಶೀಯ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖನಾದಾಗ ತಾನು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಇಲ್ಲವೆ ವಿಷಯದ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದಾದ ಇಂತಹ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇರಣೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಮಗುವನ್ನು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಆಂತರಿಕ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆ :-

- ಹಸಿವು,
- ನೀರಡಿಕೆ
- ಭಯ, ಇತ್ಯಾದಿ.

2. ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ

ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಿದ್ದಾಗ ಉತ್ತೇಜಕಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಯಾವುದೋ ಬಾಹ್ಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಿವಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆ :-

- ಹೊಗಳಿಗೆ,
- ತೆಗಳಿಕೆ,
- ಬಹುಮಾನ,
- ಶಿಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ

- ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಗಳಿಕೆ
- ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ
- ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ
- ಗುರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು
- ಪ್ರಗತಿಪರ ಅರಿವು.

1. ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಗಳಿಕೆ

ಇವು ಬಾಯಿಮಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುವ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಉತ್ತೇಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಂದರೆ ಕಲಿಯುವವನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಂದಾಗ, ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ವಯಸ್ಸು ಅಥವಾ ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಹೊಗಳಿಕೆ ತೆಗಳಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿವೆ.

2. ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ

ಈ ಎರಡು ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮೂರ್ತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತಹವು. ಬಹುಮಾನಗಳು ಸಂತೋಷಕರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಹುರಿದುಂಬುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಹುಮಾನ ಒಬ್ಬನಿಗೋ ಇಬ್ಬರಿಗೋ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಇಂಥವರನ್ನು, ಬಹುಮಾನಗಳು ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಗಮನವಹಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಾಧನದಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಪ್ರೇರಕ ಆಗಬಲ್ಲದು. ದಂಡಿಸಿದ್ದು ತನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ತಪ್ಪು ಕಲಿಕೆಗೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರೇರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಭಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅತಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಹುಮಾನದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಬಹುಮಾನ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಬಳಸಬೇಕು.

3. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಕ್ಕಳ ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿಸಿ, ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಅತಿ ತೀವ್ರವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಹಿತಕರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಲೇಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆ ಬೆಳೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನೈತಿಕ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಸಮೂಹ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ತೀವ್ರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು. ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳೆಂದರೆ,

- ಅದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅದು ಅಹಂ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ಅದು ಸ್ವಯಂ ಸುಧಾರಣೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

4. ಗುರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು

ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಒಂದು ಗುರಿ ನಿರ್ದೇಶಿತ ವರ್ತನೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಕಲಿಯುವವನಿಗೆ ಅಣಿಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಗುರಿ ಅಥವಾ ಕಲಿಯುವವನು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಗುರಿಯನ್ನು ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಲಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

5. ಪ್ರಗತಿಯ ಅರಿವು

ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ದೃಢೀಕರಿಸಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಬಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಸಂಹಚರ್ಯ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯ ವರದಿಗಳು

ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗದಂತಹವು. ಯಶಸ್ವಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹಲವಾರು ಅಪಜಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹತಾಶ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸವಾಲಾಗುವಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು.

ಇವುಗಳಲ್ಲೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

1. ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ.
2. ಹಳೆಯ ಅನುಭವ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಅನುಭವ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಅಂದರೆ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನ ಅಳೆಯುವುದರಿಂದ.
3. ಬೋಧನೆಯ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುವುದರಿಂದ.
4. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪಾಠೋಪಕರಣ ಬಳಸುವುದರಿಂದ.
5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ.
6. ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಗುರುತಿಸಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದರಿಂದ.
7. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಗಳ ಮೂಲಕ.
8. ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ ಬೆಲೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ.
9. ಸೂಕ್ತ ಕಲಿವಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ.
10. ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಂದ.
11. ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ.
12. ಕಲಿಯುವ ವಿಷಯದ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ.

ತೀರ್ಮಾನ

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮಾನವ ಜೀವಿಯ ಆಂತರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖ ಪುಸ್ತಕಗಳು

- [1]. Skinner, B. F. (1988). The selection of behavior: The operant behaviorism of B. F. Skinner. New York: Cambridge University Press.
- [2]. Fosnot, C. (Ed.). (2005). Constructivism: Theory, perspectives, and practice, 2nd edition. New York: Teachers College Press.
- [3]. Gardner, H. (1999). Intelligence reframed: Multiple intelligences for the 21st century. New York: Basic Books.
- [4]. Piaget, J. (2001). The psychology of intelligence. London, UK: Routledge.
- [5]. Rockmore, T. (2005). On constructivist epistemology. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
- [6]. Skinner, B. F. (1938). The behavior of organisms. New York: Appleton-Century-Crofts.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ

Dr. ASHWAKHAHAMED B A

Assistant Professor

Govt. First Grade College, Tumkur, Karnataka (INDIA)

ashwakhahamed65835@gmail.com

ಪೀಠಿಕೆ:

ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವರನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅಸಮಾನತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಿಂತಕ ಜಿ.ಜಿ.ರೂಸೋ ಹೇಳುವಂತೆ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವತಂತ್ರರು ಮತ್ತು ಸಮಾನರು ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅವರು ಭಿನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಕೀಳು, ಶ್ರೀಮಂತ-ಬಡವ, ಪ್ರಬಲ-ದುರ್ಬಲ, ಆಳುವ-ಆಳಲ್ಪಡುವ, ಅಕ್ಷರಸ್ಥ-ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ, ಒಡೆಯ-ಆಳು, ಭೂಮಾಲಿಕ-ಕೃಷಿಕ ಮುಂತಾದವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವರು ಕೂಗನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಚಳುವಳಿಗಳು, ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು, ಹೋರಾಟ, ಸಂಘರ್ಷ, ಯುದ್ಧಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು.

ಹಲವು ಚಿಂತಕರು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಸರ್ವ ಸಮತಾ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ತಿ, ಅಂತಸ್ತು, ಅಧಿಕಾರ, ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅಸಮಾನತೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಚಿಂತಕರ ಕನಸಾಗಿದ್ದಿತು.

ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ರಚನೆ, ದೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮ್ಯತೆಗಳಿವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮಾನತೆ, ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳ ಸಮಾನ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮಾನತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜೈವಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಶಾರೀರಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಕಂಡು

ಬರುತ್ತದೆ. ಅಸಮಾನತೆಯು ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪಿತ ಅಥವಾ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಮೂನೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಷರ ಪೂರ್ವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಮಾನತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸೌಂದರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಂತಸ್ತು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಮಾಜಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯು ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದುದಲ್ಲ, ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿತವಾದುದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರ ವಿನ್ಯಾಸ

- 1) ಕೆ. ಡೇವಿಸ್: ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸ ರಹಿತತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಡೆದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠ, ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಉಚ್ಚ-ನೀಚ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
- 2) ಗಿಸ್‌ಬರ್ಟ್: ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಉಳ್ಳವರು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರು ಎಂಬ ಪ್ರಭೇದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸ ಎನ್ನಬಹುದು.
- 3) ಟಾಮಿನ್: ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮೂಹ ಇಲ್ಲವೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ, ಆಸ್ತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಸಮಾನ ಏಣಿ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ

ಜೀವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೆ ಬಾಳುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾನವ ನಿಸರ್ಗದೊಡನೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸೆಣಸಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹಂತ ದಾಟಿದೊಡನೆ ಸಂಗಾತಿಯೊಡನೆ ಸಹಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲೆ ನಿಂತೊಡನೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ನೆಪದಿಂದ ಲಿಂಗಭೇದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಮಾನವ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಎರಡು ಲಿಂಗ ಸಮೂಹಗಳು. ಇವು ಪರಸ್ಪರ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತಸ್ತು, ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಪಾತ್ರ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸ್ವಭಾವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ.

ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಲಿಂಗತ್ವ

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

Sex: ಲಿಂಗ, ಜೈವಿಕಲಿಂಗ, ದೈಹಿಕ ಲಿಂಗ

ಲಿಂಗ ಎಂಬುದು Sex ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಪದದ ಅನುವಾದವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಜೈವಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ಎಂಬ ಎರಡು ಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿರುವಂತೆ, ಮಾನವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಗೂ ಪುರುಷರು ಇರುವರು. ಜೈವಿಕ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಎರಡು ಲಿಂಗದ ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವ ಸಮಾಜವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಬೇಧದ ತತ್ವ ಕೂಡ ಜೈವಿಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಲಿಂಗಬೇಧದ ಅಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೆ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ದೇಹದ ಆಕೃತಿ, ರೂಪ, ಪ್ರಜನನದ ಅಂಗಗಳು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೂದಲು, ದೈಹಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವು ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಒಂದು ಜೈವಿಕ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೇನು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಆಯಾಮವೂ ಇದೆ. ಲಿಂಗದ ಅಂಶವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ, ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ಸಂತಾನದ ಬಯಕೆ, ಕುಟುಂಬ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಆಶಯಗಳಿಂದ ಒಂದು ಗೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಾನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಪ್ರಜೋತ್ಪಾದನೆಯ ಅಂಶ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಲಿಂಗತ್ವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಿಂಗ, ಆರೋಪಿತಲಿಂಗ

ಆಯನ್ ಓಕ್ಲೆ ಎಂಬಾಕೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಕೆ, ಆಕೆ ಹೇಳುವಂತೆ Sex ಎಂಬ ಪದವು ಸ್ತ್ರೀ ಹಾಗೂ ಪುರುಷ ಎಂಬ ಜೈವಿಕ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆಯಾದರೆ ಲಿಂಗತ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಸಮಾನವಾದ ಸ್ತ್ರೀತನ, ಪುರುಷತನ ಎಂಬ ವಿಂಗಡಣೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

(ಲಿಂಗತ್ವ)ದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು

1. ದಿ. ಆಕ್ಲೆಷರ್ಡ್ ಡಿಕ್ಲನರಿ ಆಫ್ ಸೋಶಿಯಾಲಜಿ ಪ್ರಕಾರ "ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ರಚಿತವಾದಂತಹ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆಯ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ."
2. ಜೆ.ಜೆ. ಮ್ಯಾಸಿಯೊನಿಸ್ "ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಅಥವಾ ಪುರುಷನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರು ಆರೋಪಿಸಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನೇ ಲಿಂಗತ್ವ ಎನ್ನಬಹುದು."
3. ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಮಾರ್ಗರೆಟ್ ಮೀಡ್ "ಲಿಂಗತ್ವವು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾದುದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದುದಾಗಿದೆ.

ಲಿಂಗತ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾದುದಲ್ಲ. ಇದು ಕಾಲ, ದೇಶ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬದಲಾಗುವುದು. ಆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯ ಅಂಶಗಳಾದ ಪುರುಷರ ಉಡುಪು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉಡುಪು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೆಲಸ, ಪುರುಷರ ಕೆಲಸ, ಪುರುಷರ ಶೈಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರ ಶೈಲಿಗಳು, ಲಿಂಗತ್ವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜೈವಿಕ ನೆಲೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಂಶಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಸಾಮಾಜಿಕರಣದ ಮೂಲಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬಹುತೇಕ ಕಡೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪುರುಷರು ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಉಳುಮೆಯಂತಹ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ, ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳ ಕಾರಣ ಹೊರತು, ಜೈವಿಕ ಕಾರಣಗಳಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ನಿಗದಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಉಡುಪು ಧರಿಸಬೇಕೆಂಬ, ನಿಗದಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಜೈವಿಕ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಡನಾಟ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲಿಂಗತ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಗುಣವಾಗಿದೆ.

ಲಿಂಗ ಪಾತ್ರಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೂಡ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾದಲ್ಲಿಯೇ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಇಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಲಿಂಗ ಪಾತ್ರವೆನ್ನುವುದು.

1. ವ್ಯಾಲಸ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಲಸ್ "ಸಮಾಜವು 'ಪುರುಷತ್ವ' ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಲಿಂಗ ಪಾತ್ರಗಳೆನ್ನುವುದು.
2. ಗಾರ್ಡನ್ ಮಾರ್ಷಲ್ "ಲಿಂಗ ಪಾತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಅವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಲಿಂಗ ಪಾತ್ರಗಳು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದವುಗಳಲ್ಲ ಇವು ಸಾಮಾಜಿಕರಣದಿಂದ ಕಲಿತವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಲಿಂಗತ್ವ ಸ್ತರ ವಿನ್ಯಾಸ

ಲಿಂಗತ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಪುರುಷರನ್ನು ಅಧಿಕಾರ, ಹಕ್ಕುಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು, ಮತ್ತಿತರ ಮೂಲಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಶ್ರೇಷ್ಠರು-ಕನಿಷ್ಠರು ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅವರ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ವ ಸ್ತರ ವಿನ್ಯಾಸ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಅಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದಾಗಿದೆ.

ಲಿಂಗತ್ವ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು

ಲಿಂಗತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಪುರುಷರು, ಸಮೂಹದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ವ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಂಗತ್ವ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಸಾಧನೆ, ಶೌರ್ಯದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸ್ತ್ರೀ ಸಾಹಸಿಗರ ಕಥೆ ಕಡಿಮೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವವರಂತೆ, ಊಟ ಬಡಿಸುವುದು, ಮನೆ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಂತೆ ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ

ಲಿಂಗಭೇದವೆಂಬುದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವಿನ ಭೇದವು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನೀಡಿ ಸಮಾನತೆ ಮೆರೆದ ಸಮಾಜ ಈವರೆಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ.

ಲಿಂಗಭೇದವು ಲೈಂಗಿಕ ತಾರತಮ್ಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಮಾನವನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಲಿಂಗಭೇದ ಕುರಿತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಮಗುವಿನ ಜನನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ನಡುವಿನ ಜೈವಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಡೇವಿಡ್ ಜೆರಿ, ಜುಲಿಯಾ ಜೆರಿ “ಒಂದು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಲಿಂಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುವಂತಹ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.” ಬಹುತೇಕ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯು ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಪಂಗಡ, ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಲಿಂಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೇಲು ಕೀಳು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕನಿಷ್ಠ ಎಂಬ ಬೇಧ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ದೂರವಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿತೃಪ್ರಧಾನತೆ ಇರುವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ಆಚರಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಾರತಮ್ಯತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕರಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಸತಿ ಆಚರಣೆ, ವಿಧವ ಪುನರ್ ವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಮುಂತಾದವು.

ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯದ ಆಚರಣೆಯ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು, ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಂತಹ ತಾರತಮ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹೀಗಿವೆ:

1. ಲಿಂಗ ಭೇದದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಾಜೀಕರಣ: ಮಗು ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲೆ ಗಂಡೂ, ಹೆಣ್ಣೂ ಲೆಕ್ಕಚಾರ, ಗಂಡು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಸಂಭ್ರಮಪಡುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಮಾಜೀಕರಿಸುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಗ್ಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಬೇಕು, ಬೇಡಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ಒಳಗಿರಬೇಕು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಬಹುದು. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು.
2. ಕುಟುಂಬದ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ: ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆ, ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವುದು, ಉಣಬಡಿಸುವುದು, ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ, ಗೃಹ ಕೃತ್ಯಗಳು, ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಾದಿಯರಂತೆ ಕೆಲಸ, ಇವು ಹೆಂಗಸರ ಕೆಲಸವೆಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚುವುದು.
3. ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಈಗಲೂ ಪುರುಷರದ್ದೇ ಧ್ವನಿ ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯನ/ಗಂಡನ ಆಜ್ಞೆ, ನಿರ್ಧಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಅದ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
4. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ: ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಟಮಿನ್ಯುಕ್ ಆಹಾರ

ಸೇವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾಳಜಿ ಪುರುಷರಿಗಿಲ್ಲ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರ ಊಟದ ನಂತರ ಮಿಕ್ಕ ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಂತರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

5. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣದ ಕುಸಿತ (973-1000): ಸ್ತ್ರೀ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ, ಗರ್ಭಿಣಿಯರ ಸಾವು, ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಕೊರತೆ, ರಕ್ತ ಹೀನತೆ.
6. ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯತೆ, ಅಸಂಘಟಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ (ವೇತನದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ).

ಸಮಾನತೆಯತ್ತ ವರದಿ 1974

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂತಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಮಾನತೆಯ ವರದಿ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

1. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ, ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅವಕಾಶ ಪರಿಶೀಲನೆ.
2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂತಸ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.
3. ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ, ನಿಧಾನಗತಿಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣ, ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ.
4. ದುಡಿಮೆಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
5. ಮಹಿಳೆಯರು ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅಂತಸ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ.
6. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ
7. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮಹಿಳಾ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ ಗಮನಿಸುವುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವು ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸವಾಲನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದು, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯದ ನಿವಾರಣೆಯೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಬಹುದು. ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಜೈವಿಕ ಅಂಶ ಕಾರಣವಾಗುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಜನರ ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವು ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಬಹುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಹಿತಿ- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
2. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರೊ. ರವೀಂದ್ರ ಕೊಪ್ಪರ್, ಸುರೇಶ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಗದಗ
3. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆ- ಕೆ.ಎಸ್ ಭಾರತಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಹೌಸ್ ಪ್ರವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ (ಸಂರಚನೆ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆ) ಚ.ನ. ಶಂಕರರಾವ್, ಜೈಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು
5. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲತತ್ವಗಳು- ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಬೆಳಕವಾಡಿ, ಸುಭಾಷ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು
6. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ದರ್ಶನ ಭಾಗ-3, ಚ.ನ.ಶಂಕರರಾವ್, ಜೈಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು

ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗಡಿ ಭಾಷೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಕೃಷ್ಣನಾಯ್ಕ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸ.ಪ್ರ.ದ.ಕಾಲೇಜು ತುಮಕೂರು.

ಸಾರಲೇಖ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ನಡುವಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಉಳಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ನೆಲೆ ಬೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಕಿರು ನೋಟ.

ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ. ನನ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ಪರಿಸರದ ಭಾಷೆ ತೆಲಗು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಲಂಬಾಣಿ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಗಮವಾಗುವುದುಂಟು, ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆ ಬಲ್ಲ ನನ್ನಂತಹ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ. ನನಗಾದ ಅನುಭವದ ಸಾರವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಕನ್ನಡ, ತೆಲಗು, ಲಂಬಾಣಿ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುವ ನಾನು ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಭವದ ಒಂದು ನೋಟ.

ಕೀಲಿ ಪದಗಳು : ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭಾಷೆ, ಪರಿಸರದ ಭಾಷೆ, ಜೀವಂತ ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗದ ಅರ್ಥ ಮಿಶ್ರ ವಿಶ್ವಲಿಪಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಲಿಪಿಯಿರದ ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಲಂಬಾಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳು ಅಂದರೆ ನೇಗಿಲು, ಕುಂಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲ. ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಂಬಾಣಿಗಳಾದರೆ ನೇಗಿಲು, ಕುಂಟೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಅವುಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಲಂಬಾಣಿಗಳಾದರೆ ಮಡಕ, ಗುಂಡಕ (ನೇಗಿಲು, ಕುಂಟೆ) ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು, ಕಾರು, ಮೋಟಾರು ಬಳಕೆಯ ಹಾಗೆ, ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಲಂಬಾಣಿಗರಾದರೆ ತಮಿಳಿನ ಪದಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. "ಭಾರತವನ್ನು ಮಣಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ತೆಲಗು ಕನ್ನಡ ಮಿಶ್ರತ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ ನೋಡಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗಡಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಲ್ಯಾಣದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗಡಿ ಅಂಚಿನ ಜನ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ತುಂಬ ವಿಷಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿರಬಿರನೆ ಹತ್ತು - ಬೇಗಬೇಗನೆ ಹತ್ತು, ಬಿರತೆಲಗು ಪದ, ಹತ್ತು ಕನ್ನಡಪದ. ಚಂಚಿ ತಗೊಂಬ- ಚಂಚಿ- ಸಂಚಿ (ತೆಲಗು) ತಗೊಂಬ (ಕನ್ನಡ), ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು - ತೆಲಗಿನಲ್ಲಿ ಅರಟಿ ಪಂಡು- ಗಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಪಂಡು, ಬಾಳೆ- ಬಾಳೆ- ಹಣ್ಣು - ಪಂಡು ಇವು ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಬಾಳೆ ಪಂಡು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಟ್ಟೆ ತೆಲಗಿನಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಲು ಗಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಲು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ತೆಲಗಿನ (ಮಡಕ)ನೇಗಿಲು ಪದ ಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾದ ಸಿರಾ, ಮಧುಗಿರಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಕೆ ಎಂದು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ (ಅವನು ಮಡಕೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ) ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾರತಮ್ಯ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ದ್ವೇಷ ಇಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ತೆಗೆಯುವುದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಸಂಬಂಧ ಭಾಷೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಬೆಸುಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಯ ಕೆಲಸ ಸಂವಹನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಬೆಸೆಯುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೂ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೊಬ್ಬ ಹೇಳುವುದು ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿದ್ದು ಎಂದು. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಲು ಭಾಷೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೦೦೦ ಭಾಷೆಗಳಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ವರದಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಜನಾಂಗ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಉಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೇನು ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಸಾಕು ಭಾಷೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

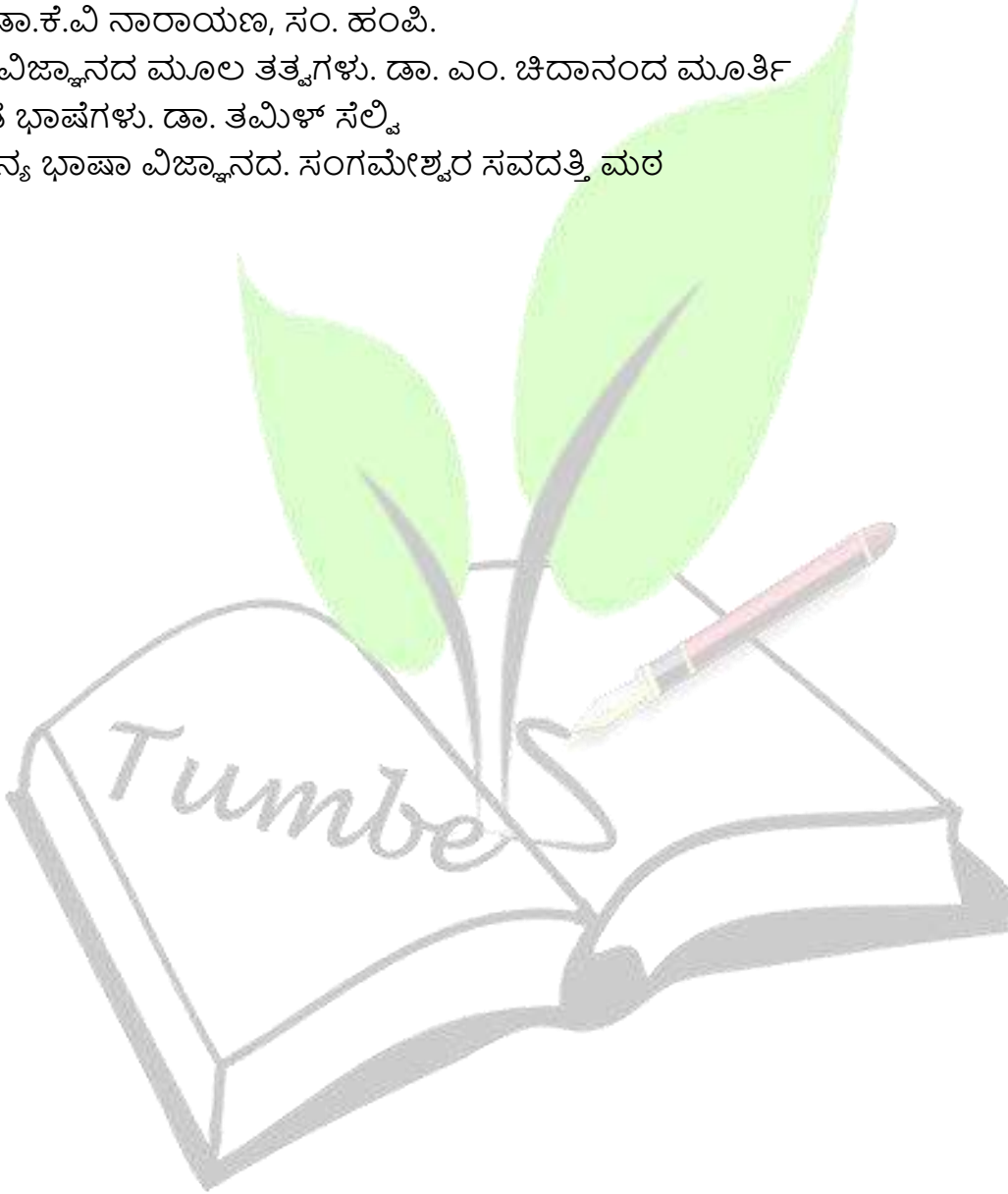
ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ತುಂಬಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡ ಭಾಷೆ, ಉಚ್ಚರಿಸಿದಂತೆಯೇ ಬರೆಯುವ ಭಾಷೆ. ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೨೫೦ರ ಕಾಲದ ಅಶೋಕನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ಉಳ್ಳ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ವಿನೋಬಾವರವರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವ ಲಿಪಿಗಳ ರಾಣಿ ಕನ್ನಡ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನ ಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಕನ್ನಡಂಗಳ್. ಬರವಣಿಗೆ ಯಲ್ಲೂ ಆಡುವ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಹಲವು ಬಗೆಗಳುಂಟು ಕೈಲಾಸಂ ಬೇಂದ್ರೆ ಚದುರಂಗ ದೇವನೂರುರ ಕಾವ್ಯಗಳ ಭಾಷೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- [1] ಭಾಷೆ. ಡಾ.ಕೆ.ವಿ ನಾರಾಯಣ, ಸಂ. ಹಂಪಿ.
- [2] ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು. ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ
- [3] ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು. ಡಾ. ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವಿ
- [4] ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ. ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸವದತ್ತಿ ಮಠ

TUMBE Group of International Journals : Guidelines for Author

All researchers are invited to submit their original or extended version of previously published papers for peer review and publications. Before submitting papers at TUMBE Group of International Journals, the authors must ensure that their works in original or refereed form have never published anywhere and be agreed upon the entire fraternity of authors. The authors must also agree and adhere on originality and authenticity of their research work.

All authors are requested to publish your papers under the following subject area.

- English and Indian Languages
- Social Science and Humanities
- Physical Sciences
- Mathematics & Computer Applications
- Life Sciences
- Commerce & Management
- Educational Research
- Sports and Library Science

Scope for publish:

Tumbe International Group of Journals accepts all types of papers/Article of all the areas both in English and Indian languages with the following types of study.

- Research Paper
- Case Studies
- Analytical papers
- Review Article
- Argumentative papers
- Survey research and data analysis

Review Process

Tumbe Group of International Journals - follows quick evaluation method. In order to substantially reduce the time to publication as compared with traditional journals. Submitted article result will announce as soon as possible. Editorial board members will make the final decision. Submit the original article without any plagiarism and copyright material

- Each paper will be reviewed by at least two experts and maximum four.
- The submission will be allotted immediately to review through online.
- Reviewers will return the review comments after receiving the paper within 48 hours.
- Final document will evaluate chief editorial committee whether author modified the document as per reviewer suggestion.
- If satisfied document will forward to Chief Editor to review once again and publish otherwise once again document will forward to author for modification.
- Periodical update will happen as and when your paper accepted.
- The successful paper without any anomalies will be published within 72 hours.
- Publication Certificate with author's photo will be sent to Authors immediately after the publication through online by registered Authors mail.
- Easy submission, Quick and fast publication with No publications charges/ Free and Open source publication.
- Published full length paper can be downloaded anytime and anywhere and also shares his paper link through social media.
- Published paper along with author's photo will be appearing in the published volume and Issue.
- Proper Citation and reference link will be provided.

Quick & Easy online research paper submission & tracking

- Easy Manuscript Submission process by providing a user-friendly interface to authors
- Online Registration for easy login to the scientific researchers.
- Helps authors to submit their research papers online free to our Journal.
- The incomplete research papers can be stored and resumed later within the journal software.
- Providing journal authors the facility to suggest reviewers of their choice through the online Journal management software.
- Notifies every time the manuscript receives feedback from the editorial members or the peer reviewers.
- The Research scholars can view the rating and comments given by international editors and reviewers.
- Reviewers can send manuscript revisions easily through the online Journal software with a single mouse click

Real-time tracking of research articles by email notifications or logging in to the online Journal management system.

Copyright Policy

The copyright of submitted article is transferred to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine if and when the article is accepted for publication. The Authors hereby transfers any and all rights in and to the paper including without limitation all copyrights to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine. The Authors hereby represents and warrants that the paper is original and that he/she is the author of the paper, except for material that is clearly identified as to its original source, with permission notices from the copyright owners where required. The undersigned represents that he/she has the power and authority to make and execute this assignment.

The Author/s must declare that

1. This paper has not been published in the same form elsewhere.
2. It will not be submit anywhere else for publication prior to acceptance/rejection by the Journal/Magazine.
3. A copyright permission is obtain form published work elsewhere and which require the permission for reproduction.
4. As a contributor, all the images you submit for any issue of TUMBE International e-Magazine must be copyright free. You must do all the submitted works and you must be the authentic copyright holder. If whichever submission(s) get involved with any copyright entanglement because of the above, your eligibility will automatically be revoked. You will be responsible for all the legal consequences under all circumstances regardless of TUMBE International e-Magazine awareness or not.

The Author/s must accepted and incorporated the following condition while on preparing the article

1. **Originality** :Tumbe Journals/Magazine adhere Zero percent plagiarism policy. Submitted paper must be 100% original. If you are referring any other paper, you should have proper permission to use their research and proper reference/citation should be given in paper.
2. **Research Work**: As we say research work, we mean your paper should be proper research, innovation or further research work (own idea in case of Magazine).

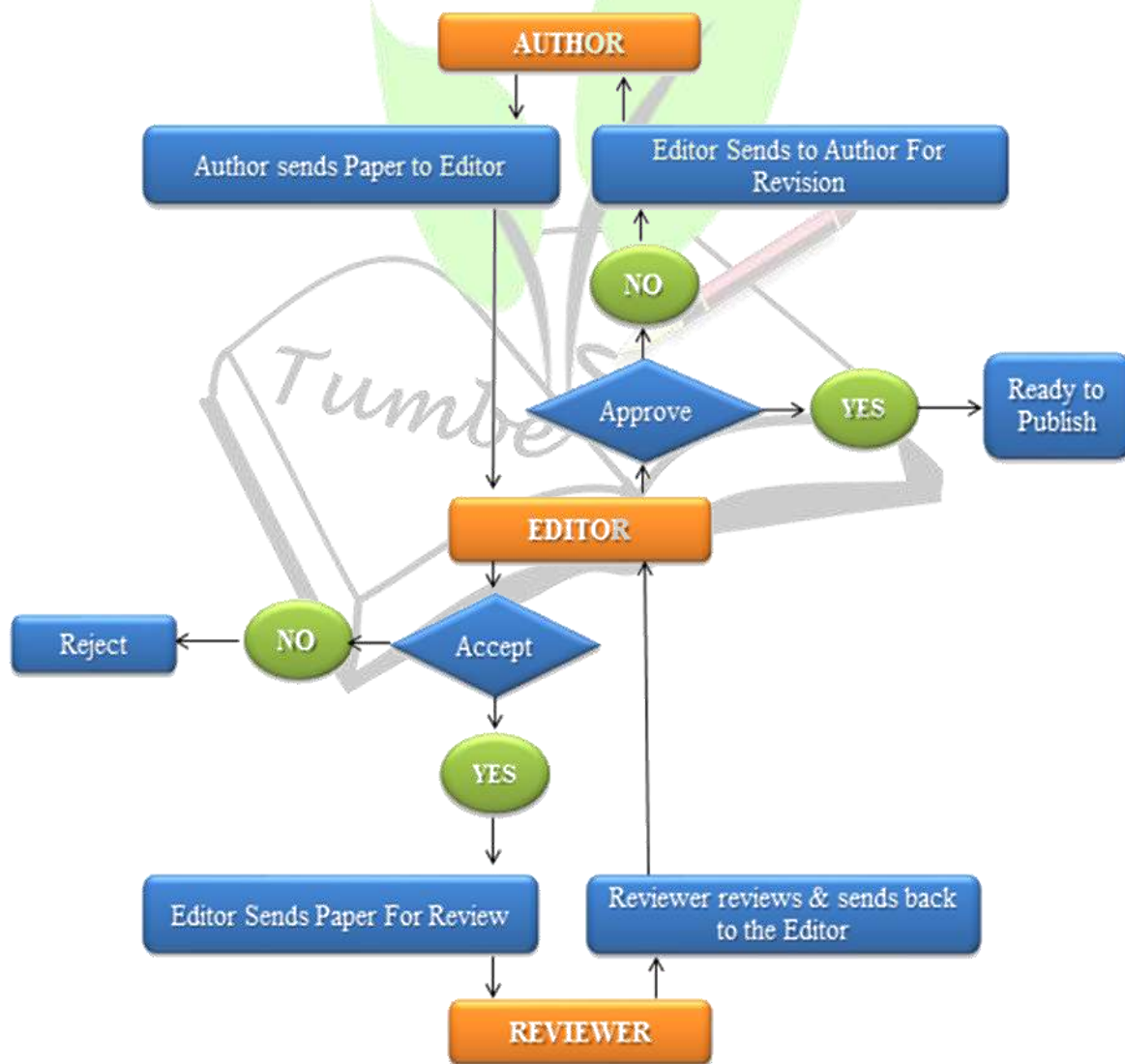

3. **Open Access:** Tumbe Journals/Magazine is open access platform. All accepted work will publish in our monthly journal and freely available to all readers. Author should agree to provide their research work in open access after publication.
4. **Formatting:** Your paper must be properly formatted and adhere Tumbe Journals/Magazine standard of paper formatting. Submitted paper should be in single or double column standard paper format.

Further more, The Author/s must there by transfer the unlimited rights of publication of the submitted paper in whole to TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine. The copyright transfer covers the exclusive right to reproduce and distribute the article, including reprints, translations, photographic reproductions, microform, electronic form (offline, online) or any other reproductions of similar nature.

Note: The Author/s must accepted the above conditions and Rules and Regulations of TUMBE Group of International Journals/Tumbe International e-Magazine while on submission of paper by clicking the check box. Authors need not to send separate Copyright form.

The Review Process is Carried out as given below

EDITORIAL COMMITTEE

HONORARY & CHIEF EDITOR	
	<p>Prof. Jagadeesh K S HONORARY EDITOR, Principal, Department of Kannada, GFGC Tumkur, Karnataka(INDIA) tumkurgfgct@gmail.com</p>
	<p>Dr Yogeesh N, Chief Editor Assistant Professor of Mathematics & HOD Department of Mathematics GFGC Tumkur, Karnataka(INDIA). yogeesh.r@gmail.com</p>
CHIEF EDITORIAL MEMBERS	
	<p>Prof. Suresha M S Associate Professor of Mathematics Department of Mathematics GFGC Tumkur, Karnataka(India) madhuresuri@gmail.com</p>
	<p>Prof. Vasantha T D Associate Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management, GFGC Tumkur, Karnataka(India) tumkurgfgc@gmail.com</p>
	<p>Prof. Karibasanna T Assistant Professor Department of Kannada GFGC Tumkur, Karnataka(India) karibasanna23@gmail.com</p>
	<p>Dr. Anasuya K.V Assistant Professor Department of Chemistry, GFGC Tumkur, Karnataka(India) dakshineshwar@gmail.com</p>
	<p>Dr. Thippeswamy G Assistant Professor Department of Economics, GFGC Tumkur, Karnataka(India) gtmedigeshi@gmail.com</p>
	<p>Prof. Manoj C R Assistant Professor of English Department of English GFGC Tumkur, Karnataka(India) tumkurgfgc@gmail.com</p>
	<p>Prof. Suresh C Assistant Professor of Physics Department of Physics GFGC Tumkur, Karnataka(India) sureshcphy13@gmail.com</p>

EDITORS**Dr. Prasanna**

Assistant Professor of History
Department of History
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
t.s.tharamani@gmail.com

Dr. Nagaraju G.K

Assistant Professor of Economics,
Department of Economics
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
gknagraj2009@gmail.com

Dr. Ashwakh Ahamed B A

Assistant Professor of Sociology,
Department of Sociology
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
drashwakh@gmail.com

Dr. Narayanappa N K

Assistant Professor of Political Science,
Department of Political Science
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
drnarayan999@gmail.com

Dr. Loksha

Assistant Professor of History
Department of History
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
tumkurgfgc@gmail.com

Prof. Krishnanaik

Assistant Professor of Kannada
Department of Kannada
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
dnepk8446j@gmail.com

Prof. Jyothi Lakshmi H

Assistant Professor of Kannada
Department of Kannada
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
jyothiks13479@gmail.com

Dr. Shashirekha S

Assistant Professor of Kannada
Department of Kannada
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
dr.ssrekha@gmail.com

Prof. Raghavendra H M

Assistant Professor of English
Department of English
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
ragghm0@gmail.com

Prof. Thimmanaik M S

Assistant Professor of English
Department of English
GFGC Tumkur, Karnataka(India)
thimmanaikeng@gmail.com

	<p>Prof. Doddadurgappa Assistant Professor of English Department of English GFGC Tumkur, Karnataka(India) durgeshdce.kar@gmail.com</p>
	<p>Dr. Prasanna Kumar J B Assistant Professor of Physics Department of Physics GFGC Tumkur, Karnataka(India) prasannakumarjb39@gmail.com</p>
	<p>Dr. Lingaraju Assistant Professor of Physics Department of Physics GFGC Tumkur, Karnataka(India) a.lingaraju@gmail.com</p>
	<p>Prof. Aisha Siddekha Assistant Professor of Chemistry Department of Chemistry, GFGC Tumkur, Karnataka(India) aishasiddekha@hotmail.com</p>
	<p>Dr. Vasanthakumari T N Assistant Professor of Mathematics Department of Mathematics GFGC Tumkur, Karnataka(India) vasanthakumaritn@yahoo.com</p>
	<p>Prof. Haridas S Assistant Professor of Computer Science Department of Computer Science GFGC Tumkur, Karnataka(India) harigoleson@gmail.com</p>
	<p>Prof. Husna Sultana Assistant Professor of Computer Science Department of Computer Science GFGC Tumkur, Karnataka(India) husna_sonu@yahoo.co.in</p>
	<p>Dr. Fatima-Tu-Zahora-Jabben Assistant Professor of Botany Department of Botany GFGC Tumkur, Karnataka(India) ftzjabeen@gmail.com</p>
	<p>Prof. Bhavani Patil Assistant Professor of Zoology Department of Zoology GFGC Tumkur, Karnataka(India) bhavaniptls@gmail.com</p>
	<p>Prof. Renuka D R Assistant Professor of History Department of History(Education) GFGC Tumkur, Karnataka(India) drsreenivasa@yahoo.co.in</p>

	<p>Prof. Narasimhamurthy K N Assistant Professor of Physics Department of Physics GFGC Tumkur, Karnataka(India) narasimhamurthy.kn2522@gmail.com</p>
	<p>Prasad M N N Senior Librarian. Department of Library Science GFGC Tumkur, Karnataka(India) medigesi.prasad186@gmail.com</p>
	<p>Sowbhagya B S Physical Education Director Department of Physical Education GFGC Tumkur, Karnataka(India) sowbhagya.nraj@gmail.com</p>
	<p>Prof. Neelakantappa Assistant Professor of English Department of English GFGC Tumkur, Karnataka(India) avatameherbaba1968@gmail.com</p>
	<p>Prof. Mahesha A R Assistant Professor of Computer Science Department of Computer Science GFGC Tumkur, Karnataka(India) cmcmahesh@yahoo.com</p>
	<p>Dr. Shivakumaraswamy B S Assistant Professor of Economics Department of Economics GFGC Tumkur, Karnataka(India) shivakumaraswamybs@gmail.com</p>
	<p>Prof. Prasannakumar H C Assistant Professor of English Department of English GFGC Tumkur, Karnataka(India) prasanakumar.hc@gmail.com</p>
	<p>Prof. Malleshappa T S Assistant Professor of History Department of History GFGC Tumkur, Karnataka(India) malleshappats1969@gmai.com</p>
	<p>Prof. Hanumantharayudu Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) rayudu_h@rediffmail.com</p>
	<p>Prof. Raghavendra P Associate Professor of English. Department of English GFGC Tumkur, Karnataka(India) suramadi@gmail.com</p>

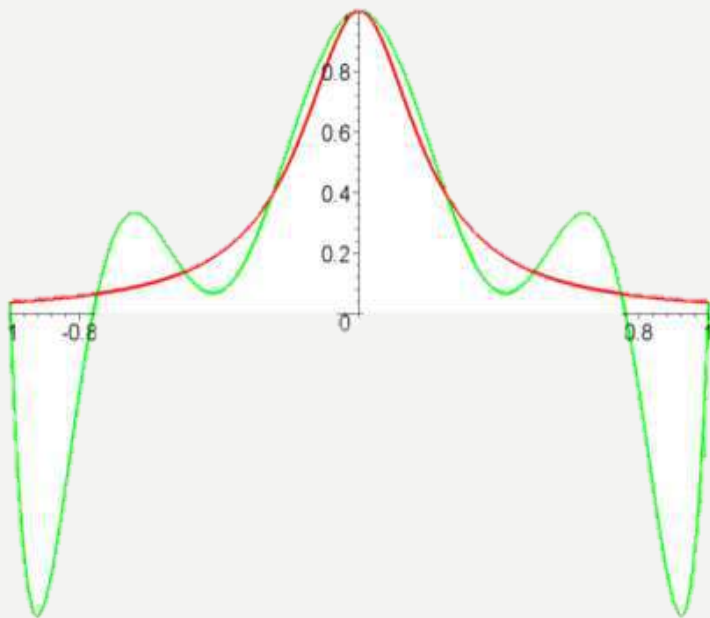
	<p>Prof. Honnappaji K V Associate Professor of EVS Department of Environmental Science GFGC Tumkur, Karnataka(India) kvhappaji@gmail.com</p>
	<p>Prof. Satheesh Kumar G Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) sateeshkumar.g1@gmail.com</p>
	<p>Kumaraswamy B Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) kswamy767@gmail.com</p>
	<p>Prof. Ramachanaiah R K Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) ram20677@gmail.com</p>
	<p>Prof. Krishna Naik Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) naik.krishna91@gmail.com</p>
	<p>Prof. Manjunatha S R Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) manjunathasr2012@gmail.com</p>
	<p>Prof. Muddugangaiah K L Assistant Professor of Commerce & Management Department of Commerce & Management GFGC Tumkur, Karnataka(India) muddugangaiah@rocketmail.com</p>
OFFICE STAFF	
	<p>Govindaraju N V SUPERINTENDENT- Administration GFGC Tumkur, Karnataka(India) tumkurgfgc@gmail.com</p>
	<p>NARENDRA BABU S R SUPERINTENDENT- Finance SUPERINTENDENT- Finance GFGC Tumkur, Karnataka(India) tumbejms@gmail.com</p>
	<p>Manjunatha T R Senior Typist GFGC Tumkur, Karnataka(India) tumbejms@gmail.com</p>

Tumbe

Group of International Journals
A Multidisciplinary Journal

VOLUME-2

ISSUE-1

January-April : 2019

INDIA

ISSN 2581-8511

9 772581 851005

Powered By

Government of Karnataka, Department of Collegiate Education
GOVERNMENT FIRST GRADE COLLEGE, TUMKUR-572102
MAGAZINE AND JOURNAL COMMITTEE

www.tumbe.org